



**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
BALIKESİR VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**BALIKESİR İLİ 2024 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

HAZIRLAYAN:
BALIKESİR ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

BALIKESİR - 2025

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	2
A. HAVA	5
A.1. HAVA KALİTESİ.....	5
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER	10
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	12
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	17
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	18
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	21
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	22
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	23
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	24
B. SU VE SU KAYNAKLARI	26
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	26
B.1.1. Yüzeysel Sular	26
B.1.1.1. Akarsular.....	26
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	27
B.1.2. Yeraltı Suları.....	31
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	32
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	33
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	34
B.3.1. Noktasal kaynaklar	34
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	34
B.3.1.2. Eysel Kaynaklar	35
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	36
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	36
B.3.2.2. Diğer	37
B.4. DENİZLER	37
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu.....	37
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	38
B.4.3. Acil Müdahale Planları	39
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	39
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	40
B.4.6. Deniz Çöpleri	40
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	48
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	48
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	48
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	49
B.5.2. Sulama.....	49
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	49
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	50
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	50
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	50
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı	50
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	51
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri.....	51
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	54
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	55
B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı.....	55

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı	55
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	56
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar.....	56
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi	56
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	56
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	56
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	57
C. ATIK	58
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	58
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	59
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	60
C.3.1. Eğitimler.....	60
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	61
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı.....	62
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	63
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	64
C.6. ATIK YAĞLAR.....	65
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	66
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	66
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	67
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	67
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	69
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	69
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	69
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	70
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	70
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	70
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	70
C.14. MADEN ATIKLARI	71
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	71
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI.....	73
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	73
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	73
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI.....	74
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	74
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	74
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	75
E.1. FLORA	75
E.2. FAUNA	77
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	82
E.3.1. Ormanlar.....	82
E.3.2. Milli Parklar.....	96
E.3.3. Tabiat Parkları.....	97
E.4. ÇAYIR VE MERA	97
E.5. SULAK ALANLAR.....	98
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	98
E.6.1. Tabiat Anıtları.....	98

<i>E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları</i>	<i>98</i>
<i>E.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	<i>99</i>
<i>E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	<i>100</i>
<i>E.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	<i>100</i>
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	101
F. ARAZİ KULLANIMI	102
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	102
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	104
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	<i>104</i>
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	105
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	106
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	106
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	107
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	108
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	109
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	109
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	110
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	110
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	112
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	112
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	113
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	116

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1-Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri	6
Çizelge 2-Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	7
Çizelge 3-Ulusal hava kalitesi indeksi	7
Çizelge 4-2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri.....	8
Çizelge 5-Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri	9
Çizelge 6-2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları	12
Çizelge 7-2024 yılı itibariyle Balıkesir il ve ilçeleri doğalgaz şebeke dağıtım bilgileri	13
Çizelge 8-2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	19
Çizelge 9-2024 yılı Balıkesir-Merkez, Bandırma, Edremit, Erdek, Balıkesir hava istasyonlarında hava kalitesi parametreleri aylık sınır değerin aşıldığı gün sayıları.....	21
Çizelge 10-2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	23
Çizelge 11– Tamamlanan Bisiklet Yolları*	24
Çizelge 12– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları*	24
Çizelge 13– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak*	24
Çizelge 14– Balıkesir ilinin akarsuları	26
Çizelge 15- Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	27
Çizelge 16– Balıkesir ilinde mevcut sulama göletleri	29
Çizelge 17– Yeraltı suyu potansiyeli.....	31
Çizelge 18- 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları*	33
Çizelge 19-Deşarj Noktası Koordinatları	36
Çizelge 20-Balıkesir İli Kıyı Su Kütlelerinin Ekolojik Kalite Değerlendirmesi.....	38
Çizelge 21– Balıkesir ilinde 2024 yılı itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı (http://mavibayrak.org.tr , 2025).....	38
Çizelge 22– Balıkesir ilinde 2019 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı	39
Çizelge 23- 2023 yılı itibariyle atık kabul tesisleri	40
Çizelge 24-Temizlik Faaliyetlerinin Tablolar Halinde Özetlenmesi.....	41
Çizelge 25- DÇ Açısından Riskli Olan Olarak Belirlenen Kaynakların Temizlik Faaliyetleri.....	41
Çizelge 26- Dere ve Nehirlerden Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler.....	42
Çizelge 27- Kıyılardan Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler	43
Çizelge 28- Kayalıklardan/ Plajlardan Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler	45
Çizelge 29-Deniz Yüzeyinden Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler.....	47
Çizelge 30-Deniz Dibinden Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler.....	47
Çizelge 31- Balıkçılık Faaliyetleri Sonucu Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler*.....	47
Çizelge 32– Balıkesir İli İçme Suyu Amaçlı Baraj Ve Göletleri	49
Çizelge 33- Sulama Yöntemleri ve Sulanan Alan.....	49
Çizelge 34- Sulama Yöntemleri ve Sulanan Alan.....	50
Çizelge 35–2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	52
Çizelge 36–2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	53
Çizelge 37-2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	54

Çizelge 38-2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı	55
Çizelge 39-2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu	55
Çizelge 40-2024 Yılında Nitrat Azotu İçeren ve içermeyen gübrelerin tüketimi	56
Çizelge 41-2024 Yılında Kg bazında Nitrat Azotu içeren ve içermeyen gübreler	56
Çizelge 42-2024 Yılında Tarımda Kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeler	57
Çizelge 43-2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri ...	59
Çizelge 44-2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi*	59
Çizelge 45- 2023 itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	61
Çizelge 46- 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı	62
Çizelge 47-- 2021 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	63
Çizelge 48- Kayıtlı ekonomik işletme sayısı	63
Çizelge 49- 2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	64
Çizelge 50- 2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	64
Çizelge 51– Sıfır Atık Yönetmeliğı uygulanmasıyla birlikte Belediyelerden Ambalaj Atık Yönetim Planı istenmemektedir.	64
Çizelge 52- 2022 Yılında Atık İşleme Yöntemine Göre Atık Miktarları	65
Çizelge 53--2022 Yılı İçin Atık Madeni Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları	66
Çizelge 54-- Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)	66
Çizelge 55– 2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	66
Çizelge 56- 2024 yılında oluşan ömrünü lastikler ile ilgili veriler	67
Çizelge 57- Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	67
Çizelge 58- 2021 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	69
Çizelge 59- 2023 İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)	69
Çizelge 60- Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)	69
Çizelge 61- 2022 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	69
Çizelge 62- 2024 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	69
Çizelge 63–2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	70
Çizelge 64- Yıllara göre tıbbi atık miktarı	70
Çizelge 65- 2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	71
Çizelge 66- 2024 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	71
Çizelge 67–2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	72
Çizelge 68– 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	73
Çizelge 69– 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	73
Çizelge 70-2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	74
Çizelge 71– Odun Dışı Ürün Satış Cetveli	85
Çizelge 72– Bal Ormanı Alanları	87
Çizelge 73– Bal Ormanı Alanları	88
Çizelge 74– Bölge Müdürlüğümüzün 2024 yılı faaliyetleri	89
Çizelge 75– Orman Sayılan Alanlarda 31.12.2024 Tarihi İtibariyle Mevcut İzinler	92
Çizelge 76-Orman Zararlılarıyla Mücadele Çalışmaları	94
Çizelge 77- 2002-2024 Yılları Arası Gelir Gider Durumu (TL)	95

Çizelge 78- 2002-2024 Yılları Arası Köylüye Ödenen Miktar(TL).....	96
Çizelge 79- Arazi Kullanımı	102
Çizelge 80– Arazi kullanım sınıflandırması.....	103
Çizelge 81– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından204 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	106
Çizelge 82– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	107
Çizelge 83– 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	107
Çizelge 84–2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	107
Çizelge 85-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı*	109
Çizelge 86- 2024 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	110
Çizelge 87– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	110
Çizelge 88- 2024 İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	113

GRAFİKLER DİZİNİ

	Sayfa
Grafik 1-Balıkesir’de Partikül Madde (PM10) Kirliliğinin Yıllara Göre Değişimi	20
Grafik 2-Balıkesir’de 2024 Yılı Partikül Madde (PM10) Aylık Ortalama Değerler.....	20
Grafik 3-2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı.....	22
Grafik 4-Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı	39
Grafik 5-2024 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	48
Grafik 6– Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	51
Grafik 7– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi.....	56
Grafik 8-2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	58
Grafik 9- Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitime katılan kişi sayısı	61
Grafik 10- Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı	64
Grafik 11- Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi	65
Grafik 12-Yıllar İtibariyle Atık Madeni Yağ Miktarları &	65
Grafik 13- Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl).....	67
Grafik 14- Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	68
Grafik 15-- Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı	68
Grafik 16- 2024 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	71
Grafik 17– Balıkesir İlinin Orman Varlığı	84
Grafik 18- Balıkesir İlinin Orman Varlığı.....	84
Grafik 19-Özel Ağaçlandırma Sahaları	90
Grafik 20– 2024 İbrelî Üretim Programı.....	90
Grafik 21– 2024 Yapraklı Üretim Programı	91
Grafik 22– 2010-2024 Dönemi Fidan Üretimleri:.....	91
Grafik 23– 10 Yıllık Yangın Durumu	93
Grafik 24– Yangın Nedenleri	94
Grafik 25– Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması.....	102
Grafik 26-2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı.....	106
Grafik 27-2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı.....	107
Grafik 28–2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	108
Grafik 29– ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	109
Grafik 30- 2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	110
Grafik 31-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	111
Grafik 32-yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı	111
Grafik 33-Balıkesir İlinde Kirlletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	114
Grafik 34- Balıkesir İlinde Kirlletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı	114
Grafik 35- Çevre Eğitimleri	116

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1-HEY Portalı Ulusal PM10 Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)	8
Harita 2-Türkiye Ulusal Hava Kalite İzleme Ağı.....	17
Harita 3-Balıkesir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri.....	18
Harita 4- Kıyı su kütleleri ekolojik kalite değerlendirme (2019)	37
Harita 5- Balıkesir ilindeki sızıntı havuzu.....	55
Harita 6- İşletme Müdürlüğü sınırları.....	83
Harita 7- Orman Yangınları İle Mücadele Faaliyetleri Yangın Risk Haritası.....	92
Harita 8- Balıkesir İlinde yer alan Tescilli Ağaçlar.....	99
Harita 9- Balıkesir de yer alan özel çevre koruma bölgeleri	100
Harita 10- Balıkesir İli Doğal Sit Alanları	101
Harita 11-Balıkesir ilinin Çevre Düzeni Planı.....	104
Harita 12Balıkesir İlinde Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi.....	115

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim 1-Sulu Baskı Yöntemi İle Zeytinyağı Üretimi	34
Resim 2- Kontinü Sistem İle Zeytinyağı	34
Resim 3- Salça Fabrikası Arıtma Tesis	35
Resim 4- Salça Fabrikası Arıtma Tesis	35
Resim 5- Abies nordmanniana subsp. equi-trojani (Kazdağ Göknarı).....	75
Resim 6- Armeria trojana (Sarıköz güzeli)	75
Resim 7- Carduus nutans subsp. falcato-incurvus (Eğri eşekdikeni)	76
Resim 8- Crocus gargaricus subsp. gargaricus (Kaz çiğdemi)	76
Resim 9- Jasione idaea (Kumçamı).....	76
Resim 10-Digitalis trojana (Kapıdağı yüksükotu).....	77
Resim 11- Paronychia chionaea subsp. chionaea var. latifolia (Deli kepekotu)	77
Resim 12- Pelecanus onocrotalus (Ak pelikan).....	78
Resim 13-Cygnus olor (Kuğu)	78
Resim 14-Pelecanus crispus (Tepeli pelikan).....	78
Resim 15- Salmo trutta macrostigma (Kırmızı Benekli Alabalık)	79
Resim 16- Knipowitschia longicaudata (Kayabalığı).....	79
Resim 17- Balıkesir İli sürüngen türleri; Mauremys rivulata (Çizgili kaplumbağa).....	79
Resim 18- Balıkesir İli sürüngen türleri; Anatololacerta anatolica (Anadolu Kaya Kertenkelesi)	80
Resim 19- Balıkesir İli çift yaşarlılar türü; Triturus ivanbureschi (Pürtüklü Semender)	80
Resim 20- Balıkesir İli çift yaşarlılar türü; Bufotes variabilis (Değişken Desenli Gece Kurbağası)	81
Resim 21- Kazdağı Göknarı	99

Tüm canlılar yeryüzüne geldiği andan itibaren önce çevresini tanır zamanla çevre ile etkileşime geçer. İnsanoğlu yüzyıllar boyunca doğayı sınırsız bir kaynak olarak görmüş, onu hor kullanmış, kirletmiş ve çevre sorunlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bir tarafta hızla artan nüfus olgusu diğer tarafta ise tükenmekte olan doğal kaynakların varlığı insanlık için yeni çözüm arayışlarını zorunlu kılmıştır.

Bu çerçevede ortaya koyulan çözüm, doğal kaynakların tamamen tüketilmeden, gelecek nesillere de aktarılmasının sağlanması olarak özetlenebilecek olan sürdürülebilir kalkınma anlayışıdır. Bu anlayış, özünde insana önem veren, mevcut nüfusun ekonomik ve toplumsal ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli çaba sırasında gelecek kuşakların da ihtiyaçlarını gözeterek doğal ve kültürel kaynakların özenli bir biçimde tüketilmesini öngören sürdürülebilir kalkınma kavramını ortaya çıkarmıştır. Doğal kaynakların sınırlı olduğu ve tükenebileceği gerçeği karşısında çevrenin korunması ve bu durumun süreklilik arz etmesi kaçınılmaz olmaktadır.

Günümüzde Sanayileşme, Hızlı ve Düzensiz Kentleşme ve Nüfus kaynaklı çevre sorunları ortaya çıkmış, bu sorunların ortadan kaldırılabilmesi için önemli ölçüde kaynak ayrılmaya başlanılmıştır.

Çevre sorunları dünyada olduğu gibi ülkemizde de her geçen gün etkisini artırmakta, insanların oluşturdukları evsel ve sanayi kaynaklı atıklar zaman içinde hava, su ve toprağın kirlenmesine neden olmaktadır. Doğanın insan kaynaklı oluşan bu kirlenmeyi kendi kendine ortadan kaldırabilmesi neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Çevre sorunlarının önlenerek gelecek nesillere daha yaşanabilir bir çevre bırakılabilmesi için öncelikle çevre sorunları konusunda mevcut durumla ilgili veriler elde edilmeli, bu veriler ışığında çevrenin korunması için geleceğe ilişkin planlar oluşturulmalı ve bu planlar çerçevesinde gerekli önlemler alınmalıdır.

Yapılan çalışmada hava, su, atık ve diğer çevresel göstergelere ilişkin verilen veriler ilimizde geleceğe yönelik çevre çalışmalarına yön verecek, halkın ve yatırımcıların çevre konusunda bilinç kazanması yönünde katkı sağlayacaktır. Daha güzel yaşanabilir bir “Çevre”nin tüm Kamu ve Özel Kuruluşların birlikte desteği ve katkısı ile oluşabileceğine inanıyoruz.

Kadir KANDEMİR
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

GİRİŞ

Balıkesir, coğrafi konum itibarıyla Marmara Bölgesi'nde batıdan Ege Denizi'ne, kuzeyden Marmara Denizi'ne olan kıyıları bakımından önemli bir yerde bulunmaktadır. Ege Denizi'ne olan kıyılarının uzunluğu Ayvalık ilçesinde 54 km, Burhaniye ilçesinde 12 km, Edremit ilçesinde 32 km, ve Gömeç ilçesinde 17,5 km olmak üzere toplam 115,5 km'dir. Marmara Denizi'nde kıyı uzunluğu ise Bandırma ilçesinde 60 km, Erdek ilçesinde 34,5 km, Gönen ilçesinde 8 km ve Marmara ilçesinde 72,5 km olmak üzere toplam 175 km 'dir. (Toplam:290,5km) (<https://balikesir.ktb.gov.tr/TR-65836/fiziki-ozellikler.html>)

Yüzölçümü 14.299 km² olan Balıkesir, kuzeydoğuda Bursa, güneydoğuda Kütahya ve Manisa, güneybatıda İzmir, batıda Ege Denizi ve Çanakkale ile komşudur. 39°40' kuzey enlemler ile, 26°28' doğu boylamları arasında yer almaktadır. İl sınırları hem Marmara hem de Ege Bölgesi içerisinde dağılmıştır. Fazla engebeli olmayan Balıkesir ili yer şekilleri, büyük ölçüde dalgalı düzlüklerden oluşur. İl alanının yarısından fazlasını kaplayan plato düzlükleri akarsu vadileriyle parçalanmış durumdadır. Yüksekliği 2000 m' yi bulmayan ilin , genel görünümde kuzey kesimini, Karadağ' ın batı uzantıları engebelenendirir. İlin güneydoğu ve güneybatı kesimleri daha dağlıktır. Güneydoğuda Alaçam Dağları'na bağlı Ulus Dağ'ının doruğu 1769 metreye ulaşır. Güneybatı-kuzeydoğu doğrultusundaki Kaz Dağları, il sınırındaki Karataş Tepesinde 1774 m'lik bir yükseklik bulur.

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2024 verilerine göre 1.276.096 nüfus ile Türkiye'nin 17. kalabalık şehridir. (<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayal%C4%B1-N%C3%BCfus-Kay%C4%B1-Sistemi-Sonu%C3%A7lar%C4%B1-2024-53783&dil=1>) Büyükşehir olan Balıkesir'in 20 adet ilçesi bulunmaktadır. Nüfus yoğunluğu en fazla olan ilçesi Karesi'dir.

Balıkesir ilinin Ege kıyılarında; yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve genellikle yağışlı geçen Akdeniz ikliminin, iç kesimlerinde; kışların soğuk ve kar yağışlı olduğu Karasal İkliminin ve Marmara kıyılarında ise yazları nispeten serin olduğu Karadeniz İkliminin etkisi görülmektedir. İl genelinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 2024 yılı sıcaklık verilerine göre yılın en sıcak ayları olan Temmuz, Ağustosta en sıcak gün 41,0 °C, olurken, sıcaklık ortalaması 23,5 °C, yılın en düşük sıcaklığı Ocak ayında -24,9 °C, olurken, en soğuk ay Ocak ortalama sıcaklık ortalaması ise -3,1 °C, Yıllık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması ise 392,3 mm olarak hesaplanmıştır. (<https://mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=BALIKESIR>)

"Türkiye'yi Doyuran Şehir" unvanına sahip olan Balıkesir'in ekonomik faaliyetlerinin %49'unu tarım, %51'ini ise sanayi ve hizmetler oluşturmaktadır. Şehrin sahil kesimlerinde zeytincilik, bağcılık ve balıkçılık, iç kesimlerinde ise toprak mahsulü, ormancılık ve hayvancılık alanlarında faaliyetler gösterilmektedir.

Toprak mahsulleri bakımından başta zeytin, buğday, arpa, mısır, tütün, pamuk, ayçiçeği, şekerpancarı, yem bitkileri, kavun, karpuz, narenciye, sarımsak, şeftali, domates, bamya, biber, patlıcan, bakla, çeltik olmak üzere diğer sebze ve meyvelerin birçoğu yetiştirilmektedir. Buna bağlı olarak un, yem, zeytin, zeytinyağı, salça konservesi, nebati yağ ve şeker gibi tarımsal hammaddelere dayalı üretimlerin şehrin ekonomisindeki yeri büyüktür.

Bir diğer önemli geçim kaynağı hayvancılıktır. Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılığı, tavukçuluk, balıkçılık, arıcılık başlıca uğraş alanlarıdır. Et, süt ve süt ürünleri, yumurta üretimi gibi faaliyet

alanları mevcuttur. 2024 yılı TÜİK verilerine göre 575.562 adet Büyükbaş (Sığır Kültür, Sığır Kültür Melezi, Sığır Yerli) ve 1.370.904 küçükbaş hayvan varlığı mevcut olup büyükbaş süt üretiminde ve toplam süt üretiminde Balıkesir, Türkiye’de 5. Sırada yer almaktadır. Yine 2024 TÜİK verilerine göre toplam 34.665.820 adet et tavuğu, 6.664.708 adet yumurtacı tavuk varlığı bulunmaktadır. <http://www.balikesir.gov.tr/tarim-ve-hayvancilik>

Balıkesir’de 24 adet irili ufaklı sanayi sitesi bulunmaktadır, 3’ü kurulum aşamasında 5’i faal toplam 8 adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Faal durumdaki OSB’lerden 2’si alan genişleme çalışmalarına devam etmektedir. Organize sanayi bölgeleri arasındaki koordinasyon, yatırım ortamı için güçlü bir profil oluşturmaktadır. Balıkesir’de Öne Çıkan Sanayi Kolları Balıkesir’de çeşitli sanayi kollarında üretim yapan 2500’den fazla işletme bulunmaktadır. Başlıca imalat konuları ise gıda ürünleri, yem imalatı, maden, ağaç ve orman ürünleri, kimya ve plastik, metal ürünleri, makine ve teçhizat, elektrik-elektronik ve motorlu taşıt parçaları üretimidir. Balıkesir; kuzeyde Bandırma ve çevresi, merkezde Altıeylül-Karesi ve çevre ilçeler ile batıda Körfez ilçeleri olacak şekilde 3 aks olarak ele alındığında, Bandırma ve çevresi; et işleme, kümes hayvancılığı, yağ, öğütülmüş tahıl, yem, deri, kimyasal ürün ve mermer işleme sektörlerinde liderdir. Altıeylül-Karesi ve çevre ilçeler; süt ürünleri, tekstil, ağaç ürünleri ve mobilya, metal ürünler, elektrikli teçhizat, tarım ve orman makineleri ile motorlu taşıt parçaları sektöründe öncüdür. Körfez ilçeleri ise zeytin ve zeytinyağı sektöründe ön plana çıkmaktadır. Meyve ve sebze işleme sektörü ise tüm Balıkesir çapında gelişmiştir. 2019 yılı Balıkesir İl Sanayi Durum Raporu verilerine göre Balıkesir il genelinde 2570 firma bulunmaktadır ve firmalarda toplam çalışan sayısı 48.394’tür. Balıkesir’de sanayinin en çok Merkez, Bandırma ve Gönen ilçelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bölgedeki sanayi işletmelerinin çoğu KOBİ statüsündedir. Sanayinin en çok Merkez, Bandırma ve Gönen ilçelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Borik asit, boraks, sodyum perborat, sülfürik asit, kağıt, çimento, mermer, metal ürünleri, tarım alet ve makinaları, elektrikli cihazlar, suni dokuma, yapay gübre, sentetik çuval, trafo, jeneratör, un, zeytin, zeytinyağı ve sabun, beyaz et, süt ve süt ürünleri, yem, deri, orman ürünleri ve maden sektörleri gibi sanayi kolları yer almaktadır.

İlde maden sektörü bakımından oldukça zengin ve çeşitli kaynaklar bulunmaktadır. Bunlardan başlıcaları; bor, kömür, demir başta olmak üzere krom, mermer, bakır, kurşun, dolomit, antimuan, kaolen, çinko, kayatuzu, manganez, talk, volfram ve molibden’dir. <https://www.investinbalikesir.com/sektorler/balikesir-de-sanayi>

Balıkesir İlinde deniz turizmi, kültür turizmi ve termal turizmin yanı sıra, dağcılık, sualtı dalış turizmi, eko turizm, yamaç paraşütü gibi alternatif türlerin gelişmesine imkân verecek potansiyel mevcuttur. Bu potansiyeller ile birlikte yılın 12 ayında turizm faaliyetleri gerçekleştirilebilmektedir. Balıkesir’de konumu gereği Anadolu’daki hemen hemen bütün medeniyetlerin izlerini bulabilmek mümkündür. Hitit döneminde bilinen ilk ismi ASSUVA olmuş, Balkanlardan gelen göçler sonrası bölge MYSİA olarak anılmıştır. Kyzikos, Daskyleion, Adramytteion, ve Antandros gibi önemli yerleşimlere ev sahipliği yapmış buradaki kazılardan elde edilen arkeolojik bulgular Kuvâ-yi Milliye Müzesi ve Bandırma Arkeoloji Müzesi’nde sergilenmektedir.

Marmara ve Ege denizlerine kıyısında bulunduğundan deniz turizmi oldukça fazladır. Türkiye’de ilk turizm hareketlerinin başladığı Erdek ve Akçay, daha sonra Altınoluk, Ayvalık-Sarımsaklı, Alibey Adası, Altınova, Burhaniye- Ören, Gömeç- Artur, Marmara, Saraylar Köyü ve Avşa Adaları deniz turizminin gerçekleştiği yerlerdendir. 33’ü Ege’ de, 25’i Marmara Denizi’nde olmak üzere irili ufaklı

toplam 58 ada ile Türkiye'nin en çok adası olan ilidir. Avşa, Marmara, Kapıdağı Yarımadası ile Edremit Körfez'indeki bazı ada ve kıyılarda kıyı turizmi yapılmaktadır.

Şifa verdiği düşünülen ve antik çağdan günümüze kadar varlığını koruyan termal kaynaklar bakımından da Balıkesir oldukça zengindir. Gönen Kaplıcaları, Edremit-Güre, Sındırgı Hisaralan, Bigadiç Hisarköy, Balya Ilıca termal kaynakların başlıcalarıdır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirleticiler konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan “Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirleticiler kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003 a). Bir bölgedeki kirleticiler seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Çizelge 1-Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri
(Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği, 2024)

KİRLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		(µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	Saatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vegetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m ³)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2-Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

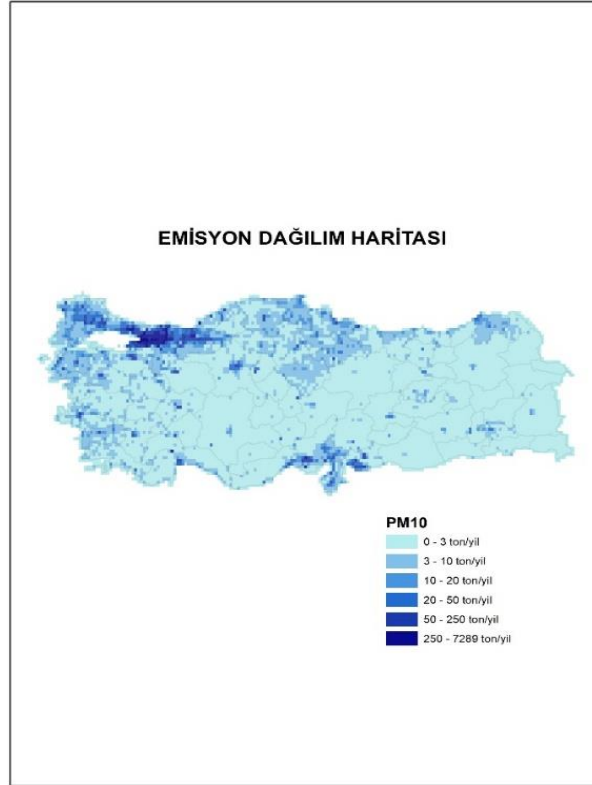
U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3-Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

**Çizelge 4-2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(ÇŞİDİM, 2024)**

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	1	5
Atık Yakma	1	1
Cam		
Çimento	1	1
Enerji	3	4
Gıda	1	1
Gübre	1	2
Kağıt	1	1
Kimya	3	2
Kireç		
Lastik		
Maden		
Metalurji		
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker	1	4
Tekstil		
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	13	21



Harita 1-HEY Portalı Ulusal PM10 Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri 81 ilimiz için ortaya konulmaktadır.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmalar 81 ilimizde yaygınlaştırılmıştır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir.

Çizelge 5-Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m ³)-insan sağlığının korunması için-	10	----

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} -10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur ($NO_2 + \text{güneş ışınları} = NO + O \Rightarrow O + O_2 = O_3$). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NOX (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NOX, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 6-2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları**(Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Aksa Doğalgaz, 2024)**

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi	İmalat Sanayi	Linyit Kömürü	12.740.199	İmalat Sanayi	2.586.954.012	İmalat Sanayi	299.124
	İmalat Sanayi	Kok Kömürü	309.312				
	İmalat Sanayi	Taş Kömürü	807.558				
	İmalat Sanayi	Odun	221.689				
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut	267.954			200.682.003			

İlde gerek evsel ısınmada, gerekse sanayide ve araçlarda kullanılan yakıt miktarları ve cinsi aşağıdaki bilgiler doğrultusunda ilgili kurum/kuruluşlardan toplanarak çizelgelere işlenir. Ayrıca konuya ilişkin gerekli yorumlar çizelgelerinin altına yazılmalıdır.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Doğalgazın Yaygınlaştırılması

Hava kirliliği ile mücadelede en etkili yöntem temiz yakıt kullanmaktır. Bu nedenle, temiz yakıt doğalgazı kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla, 08.01.2020 tarih 2020/01 sayılı MÇK kararı ile, İlimizde hava kirliliğinin azaltılması ve küresel iklim değişikliğine neden olan sera gazlarının artışını önlemek için doğalgaz isale hattının ulaştığı bölgelerde ısınma amaçlı olarak merkezi sistemde katı ve sıvı yakıt kullanan konutlar ve işyerlerinde (kamu binaları, lojmanları, hastane, okullar da dahil olmak üzere) katı ve sıvı yakıt kullanımının sonlandırılarak alternatif temiz yakıt (doğalgaz, güneş, jeotermal, ısı pompaları, benzeri yenilenebilir enerji kaynakları vb.) kullanımına 01.10.2021 tarihine kadar geçilmeye başlanmış, tüm il sınırları içerisinde doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir. Bugün, Türkiye genelinde 27 il merkezi ve 310 ilçe ile beldede 5,4 milyon aboneye milyonlarca haneye doğalgaz ulaştırılmıştır. 2024 yılında yeni yerleşim yerlerine sağlanan gaz arzıyla, vatandaşlar doğa dostu, güvenli ve temiz enerji kaynağı olan doğal gazla buluşmaya devam etmiştir.

Çizelge 7-2024 yılı itibariyle Balıkesir il ve ilçeleri doğalgaz şebeke dağıtım bilgileri
(Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Aksa Doğalgaz, 2024)

İL/İLÇE ADI	ŞEHİR GİRİŞ İSTASYONU (adet)	BÖLGE REGÜLATÖRÜ (adet)	ÇELİK HAT (km)	POLİETİLEN HAT (km)	SERVİS HATTI (km)	SERVİS KUTUSU (adet)
AYVALIK	1	1	3,3	15,2	3,5	344
BALIKESİR	4	23	116,8	729,2	337,1	38.714
BURHANİYE	1	8	27,4	260,2	123,1	12.813
BİĞADİÇ	0	2	25,4	99,1	38,0	4.077
DURSUNBEY	0	1	0,0	30,2	11,8	1.723
EDREMIT	1	6	16,8	240,9	90,4	10.116
GÖMEÇ	1	1	2,7	26,1	10,1	1.077
HAVRAN	1	2	2,6	34,0	13,6	2.031
KEPSUT	0	2	27,7	40,2	15,1	1.706
SAVAŞTEPE	0	2	11,0	42,5	17,5	2.154
SINDIRGI	0	1	0,9	29,7	7,9	861
İVRİNDİ	1	2	3,8	37,6	16,0	1.818
TOPLAM	10	51	238,6	1.584,7	684,0	77.434

Kaliteli Kömür Temini ve Denetimi

İlimizde hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan 2015/01, 2016/02 ve 2018/02 MÇK kararı ile yakma saatleri belirlenmiştir. MÇK kararına istinaden 20 daire ve konutlarda filtre takılması çalışmaları ilgili Belediye Başkanlığı tarafından takibi yapılmaktadır. Şikayete konu olan yerlerde yetkili Laboratuvarlara baca gazı emisyon ölçümleri yaptırılmakta ve emisyon ölçüm sonucuna göre (uygun yakma kazanı, uygun yakıt, baca temizliği vb.) gereği yapılmaktadır. Isınmada kullanılan yakıtların yasal standartlara uyup uymadığı konusunda ticari kömürler üzerinde denetimler düzenli olarak yapılmaktadır.

Balıkesir’de satışı yapılan kömürlerin İl Mahalli Çevre Kurulu Kararlarıyla yetki devri verilen Balıkesir Büyükşehir Belediye başkanlığı, Bandırma Belediye Başkanlığı ve Gönen Belediye başkanlığı tarafından yapılan denetimler sonucunda belirlenen özelliklere haiz olup olmadıklarının kontrolü için, kömür satış yerlerinden alınan numuneler, Yetkili Çevre Laboratuvarlarına analize gönderilmektedir. Analizler sonucunda, İl Mahalli Çevre Kurulunca belirlenen kriterlere uygun kalitede olmayan kömürlerin satışı engellenerek ilgilileri hakkında yasal işlemler uygulanmaktadır. 2024 yılı içerisinde Dönem içinde 731 ton yerli kömür ve 6133,102 ton ithal kömür katı yakıt denetimi yapılmış, 101 planlı denetimde 4 numune gönderimi sonucunda 3 aykırı numune tespit edilmiştir.

Ulaşım Yatırımları

Toplu taşıma sistemlerinin yaygınlaşmasıyla hem ortalama yolculuk süreleri kısaltmakta hem de özel araç kullanımları azalmaktadır. Bu sayede akaryakıt tasarrufu sağlanmaktadır. Özel araç kullanıcılarından otobüsü tercih edenler de göz önünde bulundurulduğunda trafikten atmosfere salınan hava kirleticilerde azalma olmuştur.

Trafik sorunlarını azaltmak, hava kirliliğini önlemek, insanların daha fazla hareket etmelerini sağlamak ve şehirleri daha iyi bir yer haline getirmektir.

Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik çalışmaları;

- Trafik Düzenleme ve İyileştirme Projeleri (Muhtelif İlçeler),
 - Hat Optimizasyonu (Toplu taşımayı planlamaya yönelik çalışmalar),
 - Bisiklet yolları,
 - Elektrikli araçlar,
 - Şehir Planlaması (Ulaşım - Şehir Planlaması ilişkisi)
 - Teknolojik gelişmeler
- gibi uygulamalarla trafik kaynaklı hava kirliliğini önleme çalışmaları yapılmaktadır.

İl genelinde trafikten kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması amacıyla Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca planlanan, Emniyet Müdürlüğü önündeki alt geçit ve kavşak çalışmaları ile Otel Basri Önü, Altieylül, Bahçelievler kavşağı Adliye önü Kavşağı çalışmaları tamamlanmış olup, Bandırma İlçesi girişi ve Edremit İlçesi (Güre, Altınoluk, Akçay) girişlerinde kavşak düzenleme çalışmaları devam etmektedir. Trafik Kontrol Merkezi'nde trafik durumu anlık olarak izlenmekte olup, yıl içerisinde günün pik saatlerinde trafik yoğunluğu oluşan akıllı kavşaklara müdahale edilerek trafik akışı rahatlatılmıştır.

Bandırma İlçesi için 2017 yılında Trafik Sirkülasyon ve Yol Kavşak Düzenleme Projeleri hazırlanmış olup günümüzde oluşan trafik sorunları nedeniyle 2024 yılında revizyon çalışmaları yapılmıştır. 2024 yılı sonlarında sorunların tespiti için analiz çalışmalarına başlanmış olup, çalışmalara devam edilmiştir. 58,65 km olan bisiklet yolları, 2024 yılı sonunda %9.87'lik artış ile 64,44 km'ye ulaşmıştır. Toplamda 244 km uzunluğunda bisiklet yolu projesi bulunmaktadır. Projeleri hazır olarak bulunan bisiklet yollarının yapımına devam edilmektedir.

İl merkezinde ileride trafikten kaynaklı hava kirliliği konusunda ciddi anlamda sorun yaşanmaması için şehir içi trafik akışını asgari seviyede kesintisiz olarak sürdürülebilmesi, bekleme, dur/kalk miktarlarının azaltılması, her zaman olduğu gibi toplu taşıma araçlarının kullanımlarının özendirilmesi, kamuya ait araçlarda yeşil enerji kapsamında alternatif olabilecek çevre dostu yakıtların kullanılması önem arz etmektedir. Özellikle ana hatlar üzerinde yeşil dalga sisteminin ve Gar, Adliye, Emniyet gibi kavşaklarda imkanlar dahilinde köprülü kavşak veya battı/çıktı kavşakların yapılması tamamlanmıştır.

Trafik yoğunluğuna göre trafik akışını sağlayacak sinyalizasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Trafik Yönetim sistemi kapsamında oluşturulan trafik kontrol merkezi tarafından 11 adet akıllı kavşakta, birbirleri ile haberleşerek çalışan, kamera sistemli ve uzaktan kontrollü sistemle takip edilmektedir. 9 adet kavşakta ise yeşil dalga sistemi kullanılmaktadır. Şehir merkezine ait İzmir- Bursa hattında (önceki adıyla Eski İzmir Yolu) yeşil dalga uygulaması yapılmaktadır. Altieylül, Karesi İlçelerinde 19 kavşak noktası çalışması yapılmaktadır. Trafik yoğunluğuna göre trafik akışını sağlayacak sinyalizasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Trafik Yönetim sistemi kapsamında oluşturulan Trafik Kontrol Merkezi 2018 yılının son çeyreğinde hayata geçirilmiş olup, sisteme dahil olmayan mevcut kavşakların (Altieylül-Karesi İlçesi) bu sisteme dahil edilerek yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu çalışmalar ile trafikten kaynaklanan hava kirliliğinin azalacağı tahmin edilmektedir.

Temiz Enerji Üretimi

Balıkesir Büyükşehir Belediyesine ait 2. Sınıf Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde oluşan metan gazından elektrik enerjisi elde edilmesi projesi kapsamında 11.12.2019 tarihinde dört adet motor ile elektrik üretimine başlanmıştır. Bu projede bir motorun üretim kapasitesi 1.414 kW/sa olup, elde edilen toplam ise 4,2 kW/sa'dır. Sıfır Atık Ve Atık Yönetimi Faaliyetleri kapsamında yapılan çalışmalar;

- Evsel Katı Atıkların Bertaraf Çalışmaları
- LFG Enerji Üretim Faaliyetleri
- Tıbbi Atıkların Toplanması, Sterilizasyonu ve Bertarafı Çalışmaları
- Tarlada Sıfır Atık Projesi
- Atık İlaçların Toplanması
- Ekipman Desteği
- Vahşi Depolama Alanlarının Islah Çalışmaları
- Aktarma İstasyonları Çalışmaları
- Hafriyat ve Moloz Atıklarının Kontrolü Çalışmaları
- İlimiz Geneline Muhtelif Alanlarda Bulunan Hafriyat Atıklarının Temizlenmesi İş Eysel

Katı Atıkların Bertaraf Çalışmaları 20 ilçede oluşan evsel katı atıklar Altieylül ilçesinde bulunan Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisinde düzenli depolanarak bertaraf edilmektedir. Ayvalık, Balya, Bandırma, Bigadiç, Dursunbey, Edremit, Erdek, Gönen, Havran, İvrindi, Kepsut, Savaştepe, Susurluk, Manyas, Marmara ve Avşa İlçelerinde olmak üzere 16 adet katı atık transfer merkezi bulunmaktadır. İlçe belediyelerinin topladıkları evsel atıklar aktarma istasyonlarına getirilerek büyük hacimli treylerler vasıtasıyla Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisine taşınmaktadır. 2024 yılı içerisinde 335.929,16 ton atık taşınmıştır. 2024 yılı içerisinde toplam 475.371,91 ton evsel katı atık Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisimizde düzenli depolanarak bertaraf edilmiştir. Bu kapsamda 2024 yılında toplam bertaraf edilen metan gazı miktarı 15.481.385 m³ olup bertaraf edilen metan gazından toplam 51.798,76 MW elektrik enerjisi üretilmiştir. Atık Transferi 39 adet evsel atık taşımaya uyumlu dorse ve 18 adet çekici ile birlikte evsel atıkların taşınması operasyonu Belediyemiz öz kaynaklarıyla gerçekleştirilmektedir.

Sanayi tesislerinin denetimi

Sanayi tesisleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İl Müdürlüğünce denetlenmektedir. Hava emisyonu kapsamında çevre iznine tabi tesislere Çevre İzni düzenlenmekte, emisyon kaynaklarında 2 yılda bir emisyon ölçümleri yaptırılmaktadır. İlimizde 13 adet işletmede bulunan 21 adet bacada sürekli emisyon ölçüm sistemi bulunmakta olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından online olarak 24 saat izlenmektedir.

Envanter Çalışmaları

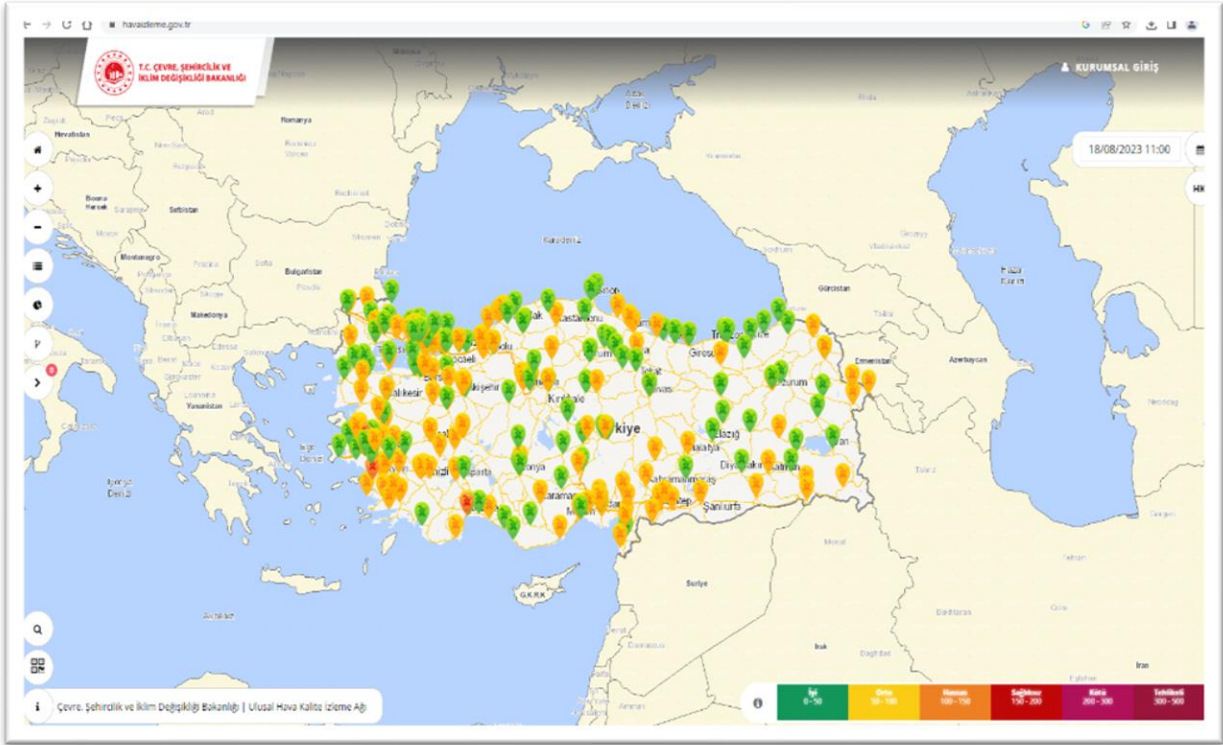
Balıkesir şehir merkezinde trafik kaynaklı hava kirliliğinin seviyelerinin analizi için çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada ülkemizin nüfus ve ulaşım açısından en yoğun şehirleri olan İstanbul, İzmir ve Bursa illerini birbirine bağlayan karayolu ağları ortasında bulunan Balıkesir il merkezinde trafikten kaynaklanan hava kirliliği seviyeleri incelenmiştir. İl merkezinde bulunan toplam 24 kavşak analiz edilmiş ve bu kavşaklardan geçen taşıtların sayımları yapılmıştır. Elde edilen veriler COPERT programı yardımı ile analiz edilerek kirleticilere ait trafik kaynaklı emisyonlar hesaplanmıştır. İncelenen toplam 24 kavşakta oluşan trafik faaliyetleri neticesinde, sıcak ve soğuk iklim özellikleri

dikkate alınarak yapılan analizler sonucunda yıllık olarak yaklaşık 682 ton CO ve 133 ton NO_x emisyonlarının trafik kaynaklı olarak atmosfere salındığı tahmin edilmektedir. İl merkezinden geçen İzmir-Bursa-İstanbul ana ulaşım hattı üzerinde bulunan kavşaklarda trafik yoğunluğunun diğer kavşaklardan daha fazla olduğu dolayısıyla atmosfere verilen CO ve NO_x kirleticileri ile yakıt tüketimlerinin de daha fazla olduğu, ana hattın batı ve doğu kısımlarını temsil eden kavşak gruplarındaki trafik yoğunluğu nispeten çok daha az olduğu tespit edilmiştir. Trafik kaynaklı CO ve NO_x emisyonlarının diğer büyükşehirlerdeki seviyeler ile kıyaslandığında düşük olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum il merkezinin nüfus yoğunluğunun çok fazla olmaması, yaşam yerleri tercihlerinin ana ulaşım hattının doğu ve batısındaki bölgelerde olması ve sanayi faaliyetlerinin diğer şehirlere göre sınırlı olması olarak açıklanabilir. İl merkezinde trafikten kaynaklı hava kirliliği konusunda ciddi anlamda sorun yaşanmaması için şehir içi trafik akışını asgari seviyede kesintisiz olarak sürdürülebilmesi, bekleme ve dur/kalk miktarlarının azaltılması, toplu taşıma araçlarının kullanılarak özendirilmesi, kamuya ait araçlarda yeşil enerji kapsamında alternatif olabilecek çevre dostu yakıtların kullanılması önem arz etmektedir.

Balıkesir Üniversitesi tarafından, Balıkesir ili kent merkezindeki hava kalitesinin, kirlilik kaynakları ve katkı düzeylerinin belirlenmesi, atmosferik kirliliğin zamansal ve mekansal değişkenliğinin ortaya konulması, dünyada son yıllarda yaygın olarak kullanılmakla birlikte ülkemizde kullanımının henüz çok sınırlı olduğu AERMOD (American Meteorological Society/Environmental Protection Agency Regulatory Model) ve WRF (Weather Research And Forecasting Model) yöntemleriyle uzun yıllık kirlilik modellemesinin yapılması, İlimizde, atmosferik kirlilik açısından oluşabilecek risk dönemleriyle risk bölgelerinin tespit edilerek, halkın bilinçlendirilmesine katkı sağlanması ve yerel otoriteye karar alma sürecinde öneriler sunulması, bulgu ve sonuçların bir plan dahilinde panel, konferans ve basın-yayın yoluyla kamuoyuna duyurulması ve kirlilik kontrol ve azaltım stratejilerine halkın katılımının sağlanması amacıyla, AERMOD (AMS/EPA Regulatory Model) modelleme tekniği ve çalışma bölgesine ait uzun yıllık meteorolojik veri işlemcileri (WRF/AERMET) ile birlikte kullanılarak özellikle endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan hava kalitesinin analizleri ve ileriye dönük modelleme çalışmaları yapılmıştır. Modelleme sonuçlarının şehre ait hava kirleticilerinin uzun dönemlik dağılımlarının anlaşılmasında yararlı olması beklenmektedir.

Halkın Bilgilendirilmesi

Balıkesir’de yaşayan halkın şehrin hava kalitesini bilmesinin en temel hakkı olduğu gerçeğinden yola çıkarak hava kalitesi ölçüm sonuçları halkın bilgisine sunulmaktadır. Balıkesir hava kalitesi verilerinin kamuoyu ile paylaşılmasında daha verimli olması ve halkın yaşadığı ortam havasının kalitesini ve sağlığına muhtemel olumsuz etkilerini daha iyi anlayabilmesi için hava kalitesi ölçüm değerleri her gün Çevre ve Şehircilik Bakanlığı <https://www.havaizleme.gov.tr> internet adresinde yayınlanmakta, online olarak her saat başı bilgiler güncellenmektedir.



Harita 2-Türkiye Ulusal Hava Kalite İzleme Ağı
(<https://www.havaizleme.gov.tr/> , 2024)

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

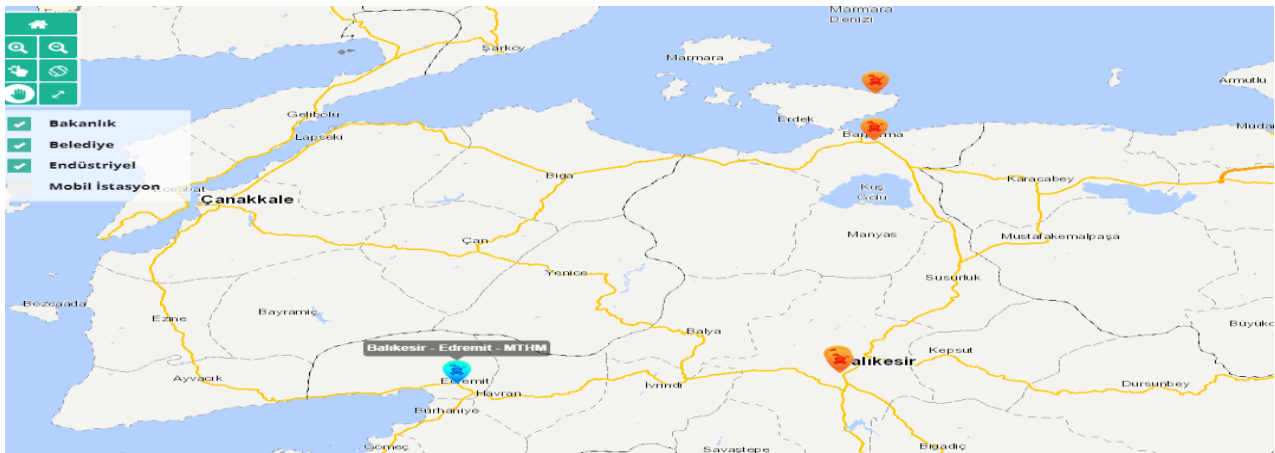
Hava canlılar için vazgeçilmezdir. Havanın kirlenmesi canlıların sağlığını olumsuz etkilemektedir. Günümüzde de hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar görülmektedir. Türkiye’de yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar vb. nedenlerden dolayı ilimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir. Hava kirliliği ile mücadele kapsamında hava kirliliğine neden olan kaynaklarda (ısınma, sanayi, trafik) gerekli önlemlerin alınarak hava kalitesinin korunması kapsamında Bakanlığımızca yönetmelikler yayımlanmakta ve uygulanmakta, mevzuat oluşturulması ve uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla projeler yürütülmektedir. Bu çerçevede, hava kalitesi konusundaki Avrupa Birliği Direktifleri mevzuatımıza aktarılmış ve 2024 yılına kadar tam uygulamanın gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. İlimizi kapsayan eylem planında yer alan bilgiler kurum ve kuruluşlardan alınmıştır. Bu çerçevede mevcut bilgiler değerlendirilerek şekil veya tablo halinde verilmeye çalışılmıştır. Eylem planı ile mevcut duruma ve eldeki envanter bilgilerine ilişkin bir resim/genel görünüm de ortaya konulmuştur. Bu planla, eldeki veri ve bilgiler ışığında mevcut durum tespiti yapılarak ve mevcut durum da dikkate alınarak geleceğe yönelik yapılması gereken hususlar son bölümde belirlenmiştir. Bu eylem planının hazırlanmasındaki temel gaye hava kalitesi hedeflerinin sağlanarak hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerinde olabilecek zararlı etkilerini önlemek veya azaltmaktır. Temiz Hava Eylem Planında, kamu kurum kuruluşları ve toplumun bütün kesimlerinin koordineli çalışmaları önem arz etmekte olup, bu eylem planı 2020-2024 yıllarını kapsamaktadır. AB hava kalitesi mevzuatının ulusal mevzuata uyumlaştırılması kapsamında, 96/62/EC Hava Kalitesi Çerçeve Direktifi ve dört kardeş direktifi (1999/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC ve 2004/107/EC) paralelinde “Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDYY)” hazırlanmıştır. Bu Yönetmelik 6 Haziran 2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazetede

yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nin uygulanması sorumluluğu, şehirlerde hava kirliliğinin azaltılması ve sonucunda halk sağlığı kalitesinin artırılması çabaları çerçevesinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir. Bu uygulama, Bakanlık, İl Müdürlükleri ve Belediyeler dâhil değişik devlet kurumlarının içerisinde önemli roller oynadığı karmaşık bir süreçtir. HKDYY koşulları, limit değerlerin aşılması durumunda sorumlu mercilerin eylem planları geliştirmesini gerektirmektedir. HKDYY'ne uyum açısından hava kalitesinin kontrol edilmesi için devlet kurumlarının hava kalitesini değerlendirmesi ve uyumsuzluk durumunda uygun azaltım önlemlerini tanımlayarak hava kirliliğini azaltmayı hedefleyen politikalar geliştirmesi gerekmektedir. Bu rapor, hava kalitesi değerlendirme sonuçlarını, HKDYY yükümlülüklerine uyum oranını, ana kaynakların emisyonunun düşürülmesi için önerilen eylem planlarını ve sonraki on yıl için tahminleri ortaya koymaktadır. Hava kalitesinin değerlendirilmesi izleme, veri değerlendirme, emisyon envanterinin derlenmesi ve dağılım modellemesi gibi pek çok faaliyet içermektedir. Tüm bu faaliyetler ışığında bu rapor hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan emisyon envanterleri ve hava kirlilik ölçüm sonuçları verilerinin ileride geliştirilmesi önem arz etmektedir. PM₁₀ ve SO₂ parametresi, yıllık ortalama değer ve günlük ortalama değer aşımalarının sıklığı mevzuattaki düzenleme ile sınırlandırılmıştır. Limit değerlerin her ikisi de grafik-5'te gösterildiği gibi zaman içerisinde kademeli olarak azaltılacaktır. Ölçülen PM₁₀ ve SO₂ seviyeleri bu limit değerlerle karşılaştırılacaktır. Bakanlığımız tarafından geliştirilen ve taşra teşkilatının kullanımına açılan "Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemi - THEP-İZ Yazılımı"; Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ile Bakanlığımızın 2013/37 sayılı Genelgesi çerçevesinde, taşra teşkilatı koordinasyonu ile hazırlanmış olan Temiz Hava Eylem Planlarının elektronik ortamda takibine esas olarak kullanılmaktadır.

Bu kapsamda, Balıkesir İli için 2020-2024 yıllarını kapsayacak 14 adet eylem tanımlanmış olup, sisteme tanımlanan eylemlerin uygulama/gerçekleşim durumları 6 aylık dönemler halinde sistem üzerinden güncelleme yapılmıştır.

Balıkesir İline ait 2020-2024 yılları Temiz Hava Eylem Planı Bakanlığımızın THEP İZ izleme sistemine girilmiş olup son onay aşamasındadır. Ayrıca İl Müdürlüğümüz web sayfasında <https://balikesir.csb.gov.tr> adresinde yayınlanmıştır.

A.4. Ölçüm İstasyonları



Harita 3-Balıkesir ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri
(<https://sim.csb.gov.tr>, 2024)

İlde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonu/istasyonları hakkında bilgi verilmelidir. Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon/İstasyonlarının yerleri yukarıdaki örnek haritada olduğu gibi harita veya uydu görüntüsü üzerinde gösterilmelidir. Aşağıda yer alan örnek çizelge ilde hava kalitesi ölçümü yapan istasyon/istasyonların ölçüm parametrelerini gösterecek şekilde doldurulmalıdır.

Balıkesir İlinde Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne ait beş adet (Balıkesir, Balıkesir Merkez (Trafik), Bandırma, Erdek ve Edremit) hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır. Bu çalışmada, Bandırma, Erdek, Balıkesir, Balıkesir Merkez ve Edremit Hava Kalitesi İzleme İstasyonları tarafından, 01 Ocak 2020 - 31 Aralık 2020 tarihleri arasında ölçülen saatlik hava kirliliği verileri (PM₁₀, PM_{2.5}, NO₂, SO₂, O₃ ve CO) kullanılmıştır.

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDYY), Avrupa Birliği ve Dünya Sağlık Örgütü'nün hava kalitesi alanındaki mevzuatındaki değerlendirmeler, saatlik, 24 saatlik ve yıllık olarak yapıldığından dolayı bu çalışmada yapılan tüm değerlendirmeler ve analizler saatlik, 24 saatlik, aylık ve yıllık ortalamalar üzerinden yapılmıştır.

Çizelge 8-2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(havaizleme.gov.tr, 2024)

İSTASYON	KOORDİNATLAR		ÖLÇÜM PARAMETRELERİ
Bandırma	40°20'52.64"K	27°58'29.85"D	PM ₁₀ , PM _{2,5} CO, NO ₂ , NO _x , NO, O ₃ , SO ₂
Erdek	40°29'23.38"K	27°58'43.77"D	PM ₁₀ , PM _{2,5} CO, NO ₂ , NO _x , NO, O ₃ , SO ₂
Balıkesir	39°38'22.10"K	27°53'37.40"D	PM ₁₀ , PM _{2,5} CO, NO ₂ , NO _x , NO, O ₃ , SO ₂
Balıkesir Trafik	39°38'55.21"K	27°53'25.86"D	PM ₁₀ , PM _{2,5} CO, NO ₂ , NO _x , NO, O ₃ , SO ₂
Edremit	39°35'58.88"K	27°00'14.42"D	PM ₁₀ , PM _{2,5} CO, NO ₂ , NO _x , NO, O ₃ , SO ₂

Cihazların Tanımları:

PM₁₀ : 10 mikrondan küçük Partikül Madde (toz) ölçüm cihazı

PM_{2.5} : 2.5 mikrondan küçük Partikül Madde (toz) ölçüm cihazı

SO₂ : Kükürtdioksit (SO₂) ölçüm cihazı

NO_x : Azotmonoksit (NO) ve Azotdioksit (NO₂) ölçüm cihazı

O₃ : Ozon (O₃) ölçüm cihazı

CO : Karbonmonoksit (CO) ölçüm cihazı

Cihazların Tanımları:

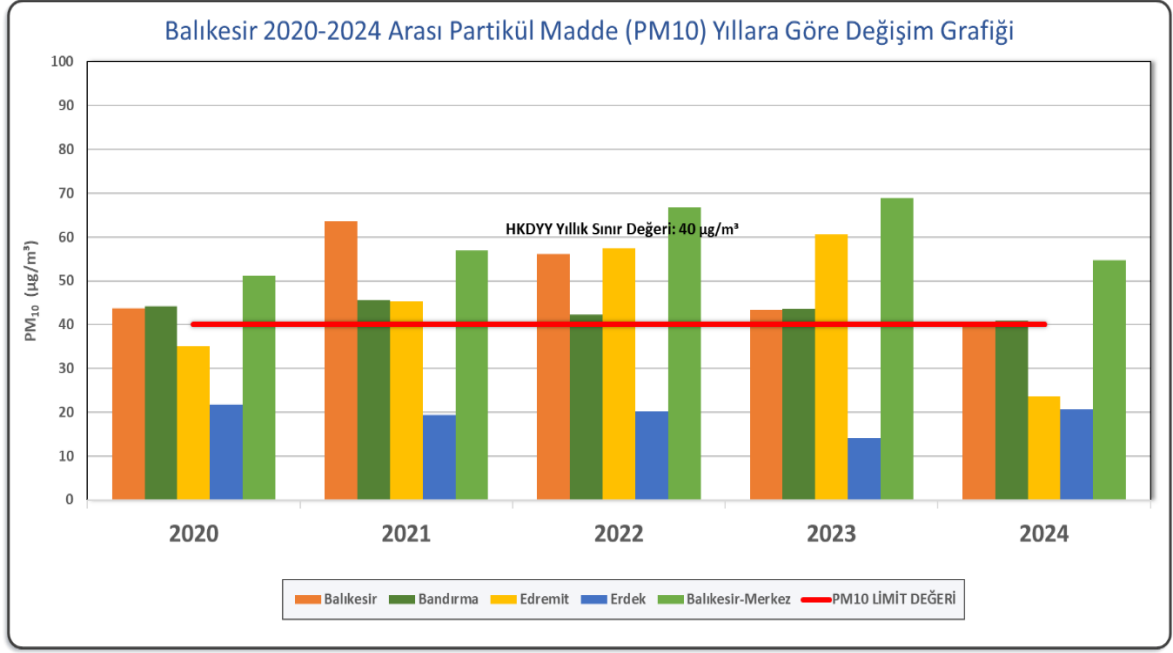
PM₁₀ : 10 mikrondan küçük Partikül Madde (toz) ölçüm cihazı

PM_{2.5} : 2.5 mikrondan küçük Partikül Madde (toz) ölçüm cihazı

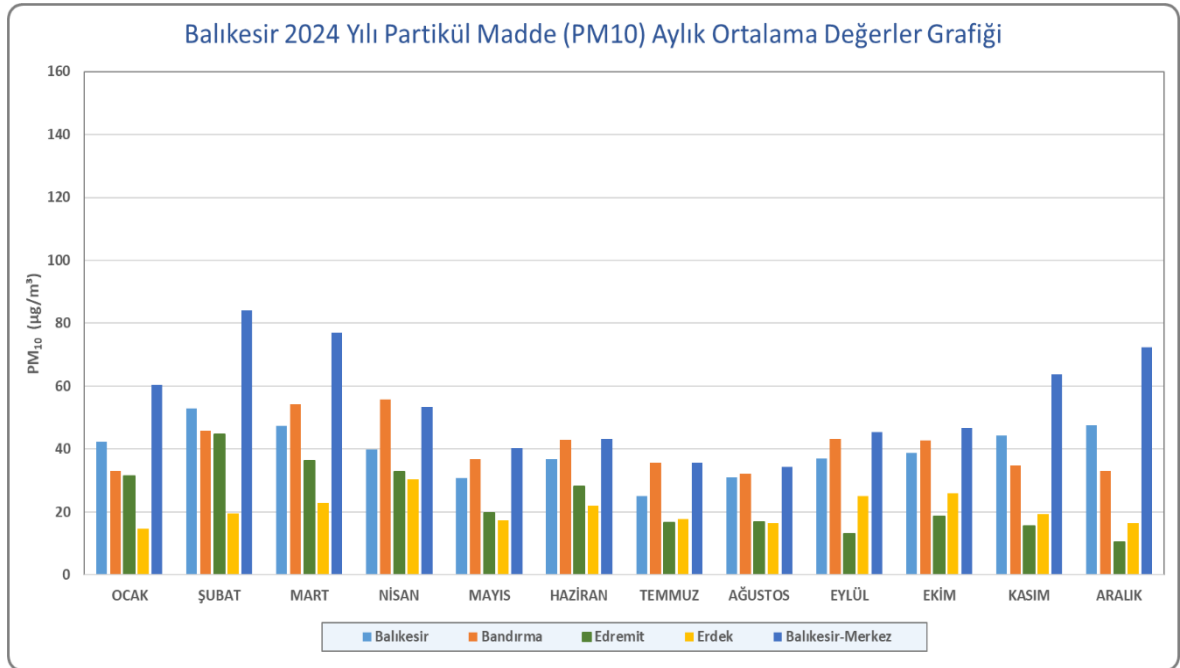
SO₂ : Kükürtdioksit (SO₂) ölçüm cihazı

Partikül Madde (PM₁₀) kirliliği değerlendirmesi

Balıkesir İlinde bulunan Balıkesir ve Bandırma İstasyonlarında 2013 yılından itibaren, Edremit ve Balıkesir Merkez İstasyonlarında 2018 yılından itibaren, Erdek İstasyonunda ise 2019 yılından itibaren PM₁₀ ölçümleri yapılmaktadır.



Grafik 1-Balıkesir’de Partikül Madde (PM10) Kirliliğinin Yıllara Göre Değişimi
(<https://sim.csb.gov.tr>, 2024)



Grafik 2-Balıkesir’de 2024 Yılı Partikül Madde (PM10) Aylık Ortalama Değerler
(<https://sim.csb.gov.tr>, 2024)

Çizelge 9-2024 yılı Balıkesir-Merkez, Bandırma, Edremit, Erdek, Balıkesir hava istasyonlarında hava kalitesi parametreleri aylık sınır değerin aşıldığı gün sayıları
(<https://sim.csb.gov.tr>)

2024 PM10 LİMİT AŞIM GÜN SAYISI	BALIKESİR				
	Balıkesir	Bandırma	Edremit	Erdek	Balıkesir-Merkez
 AYLAR	Limit Aşım Sayısı (Gün)	Limit Aşım Sayısı (Gün)	Limit Aşım Sayısı (Gün)	Limit Aşım Sayısı (Gün)	Limit Aşım Sayısı (Gün)
Ocak	12	3	4	0	13
Şubat	16	11	11	2	21
Mart	13	18	7	2	25
Nisan	5	15	5	4	14
Mayıs	1	2	0	0	8
Haziran	7	9	1	1	8
Temmuz	0	1	0	0	1
Ağustos	0	1	0	0	1
Eylül	8	10	0	4	11
Ekim	5	8	0	3	11
Kasım	10	6	0	0	15
Aralık	10	5	0	0	17
TOPLAM	87	89	28	16	145

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ekiplerince denetimler Çevre Kanunu gereği belediye sınırları ve mücavir alan içinde gürültü kaynaklarını programlı, programsız veya şikâyetlere istinaden gerektiğinde diğer mevzuat kapsamında yetkili kılınan kurum ve kuruluşlar ile işbirliği ve koordinasyon içinde gerçekleştirilmektedir. Denetimlerde, Yönetmelikte belirlenen esaslara uyulup uyulmadığının kontrolü sağlanmaktadır.

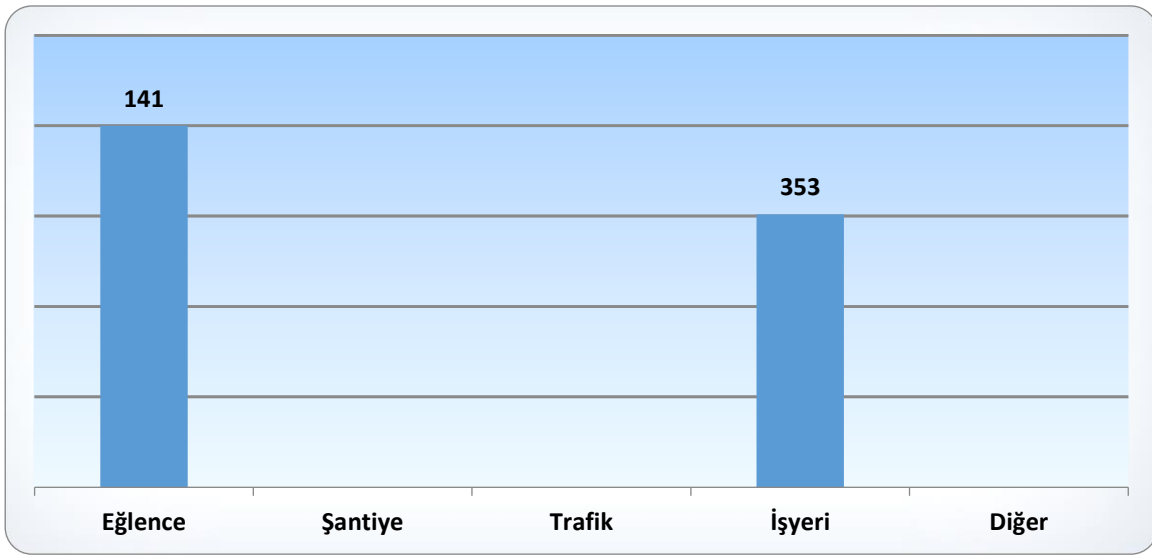
18.11.2015 tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile tadil edilen 04.06.2010 tarihli ve 27601 sayılı “Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği’nin Açma ve Çalışma Ruhsatı başlıklı 34. Maddesi çerçevesinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı alınmasına esas gürültü yönünden görüş verilmesi kapsamında denetimler gerçekleştirilmektedir.

Gürültüye hassas kullanımları etkileyebilecek şekilde yakınında, bitişiğinde, altında veya üstünde faaliyetini sürdüren, her bir işyeri, atölye, imalathane ve benzeri işletmelerden hava yoluyla çevreye yayılan veya ortak bölme elemanları, ara döşemeler, tavan veya bitişik duvarlar aracılığıyla gürültüye hassas kullanımlara iletilen çevresel gürültü seviyesi, Leq gürültü göstergesi cinsinden değerlendirilmektedir.

Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı denetim ekiplerince 494 noktada gürültü kontrol denetimi sağlanmış olup İl Müdürlüğü’nden gelen resmi yazılara istinaden Canlı Müzik İzin Belgesi düzenlenmesine esas görüş verilmiştir. Makine gürültüsü şikâyetleri yerinde değerlendirilerek vatandaşlarımızın gürültü yönünden yaşadıkları mağduriyetleri azaltılmış veya giderilmiştir.

Başkanlığımıza iletilen gürültü şikayetlerine istinaden Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin (1) bendinde “Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlarda, yetkili idare tarafından gerekli görülmesi halinde yukarıda sıralanan esasların dışında ayrıca çevresel gürültü seviyesinin kontrol altına alınması amacıyla periyodik olarak veya gerekli görülmesi halinde gürültü seviyesinin sürekli ölçülmesine yönelik sistem kurulur veya kurdurulur.” hükmü kapsamında avlu içerisine konumlandırılmış Gürültü Takip ve Uyarı Sistemi ile Çevresel Gürültü Seviyesi Ölçümleri gerçekleştirilmektedir. Böylece işletmelerden gelen gürültü anlık olarak uzaktan takip sistemi ile kontrol edilmektedir.

Gürültü Takip ve Uyarı Sistemi işletmelerden gelen gürültü kirliliğinin önüne geçmek ve anlık olarak takip edebilmek amacıyla kurulmuştur. Bunlardan 4 istasyon Balıkesir Avlu Rekreasyon Alanı, 2 istasyon Ayvalık Muhabbet Sokağı ve 6 adet istasyon Cunda Pazar Yeri Mevkiinde konumlandırılmıştır.



Grafik 3-2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, 2024)

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı Çevre Koruma Ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü Bünyesinde 2020 yılında İklim Değişikliği ve Yenilenebilir Enerji Birimi kurulmuştur.

Birimin oluşturduğu ekip ile Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı çalışmalarına başlanmıştır. Bu çalışmalar kapsamında; mevcut halde yaşanmakta olan iklim değişikliğinin en büyük sebeplerinden biri insan kaynaklı sera gazı salımlarının olması sebebi ile öncelikli olarak il genelinin Sera Gazı salımlarının envanteri hazırlanmış ve bu çalışmalar raporlanmıştır. Aynı zamanda 2020 yılında üyesi olunan uluslararası kuruluş CDP (Carbon Disclosure Project) aracılığı ile de emisyon verileri uluslararası platformda da yayınlanmıştır. Öte yandan uluslararası platformda enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının taahhüt edilmesi kapsamında Belediye Başkanları Küresel Sözleşmesi imzalanmıştır.

Sera gazı envanter çalışmaları sürdürülürken 2020 Temmuz ayında tüm sektörlerin farkındalığının artırılması, izlenebilirlik ve bilgi transferinin gerçekleştirilmesi ile belirlenen hedeflere ulaşılabilirlik amacı ile Körfez Çevre ve İklim Değişikliği Çalıştayı düzenlenmiştir.

Envanter çalışmasının tamamlanmasında sonra; Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde, 2021 Mart ayında gerçekleştirilen çevrimiçi çalıştayda "Küresel İklim Değişikliği ve Kentler", "İklim Değişirken Endüstri Gelişir mi", "İklim Değişikliğinde Sağlık Sektörünün Uyum", "İklim Değişikliği – Hava Kirliliği", "İklim Değişikliği Senaryoları Altında Sulama Barajlarının Sürdürülebilirliğinin İrdelenmesi" gibi konu başlıkları uzmanları tarafından ele alınarak "Balıkesir Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir.

Öncelikli olarak ilimiz genelinde iklim değişikliği konusunda yapılan çalışmalar hakkında kamuoyunu bilgilendirmenin ve farkındalığı artırmanın amaçlandığı, iklim değişikliği ile ilgili genel bilgiler, ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmeler, sorunlar ve çözüm önerilerine ait bilgilerin yer aldığı İklim Bülteni BBB sitesi üzerinden paylaşılmaktadır.

Balıkesir Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Aralık 2021 tarihinde tamamlanmış olup bu plan çerçevesinde çalışmaların değerlendirildiği, meslek odaları, STK'lar, kamu kurum ve kuruluşlarından görüş alış verişi sağlanması amacı ile Aralık 2021 Balıkesir Yerel İklim Değişikliği Sektörel Değerlendirme Çalıştayı düzenlenmiştir. "Balıkesir Yıllık Maksimum Yağışlarının Trend Analizi, Balıkesir Körfez Çevre ve İklim Değişikliği Çalışması, Balıkesir Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Çalışması, Balıkesir İli Meteorolojik Risk Haritalarının Belirlenmesi, Balıkesir Barajlarındaki Akış Verilerinin Trend Analizi" konularında ulusal ve uluslararası platformlarda makaleler yayımlanmıştır.

Yenilenebilir enerji çalışmaları kapsamında; Balıkesir karesi ilçesi Karizma Pazar Yeri çatı üzerinde kurulu gücü 450Kwe olan Güneş Enerji Santrali yapılmıştır.

Hiç Kimseyi ve Hiçbir Yeri Geride Bırakma" temasıyla gerçekleştirilen Dünya Habitat Günü kapsamında; 110 ülkeden 200'ün üzerinde katılımın sağlandığı Habitat Günü etkinlikleri 3 Ekim'de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı himayelerinde Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.

İklim Değişikliği farkındalık çalışmalarına yönelik Sanal Gerçeklik Gözlük ile kullanılacak olan animasyon filmi hazırlanmış ve bu film sanal gerçeklik gözlükleri ile çevre ve iklim bilinçlendirme etkinliklerinde kullanılmaktadır.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

İlde Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı, toplam araç sayısı, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptıran araçlar ile tamamlanan bisiklet yollarına ilişkin bilgiler verilmelidir.

Çizelge 10-2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Kaynak, Yıl)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
30	641.764	170.231

Çizelge 11– Tamamlanan Bisiklet Yolları*
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

*Veri bulunmamaktadır.

Çizelge 12– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları*
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

*Veri bulunmamaktadır.

Çizelge 13– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak*
(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

*Veri bulunmamaktadır.

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

Balıkesir'in hava kirliliği değerlendirilirken, Asya-Afrika ve Avrupa'dan taşınan uzun mesafeli kirlilik de göz önünde bulundurulmalıdır. Yapılan bazı araştırmalar, Türkiye'de nispeten yüksek yoğunluklu partikül madde oluşumlarına kuzeybatı ve güney rüzgârlarının etkili olduğunu göstermektedir. Bu da, özellikle Sahra çöl tozlarının ve Doğu Avrupa ülkelerinin etkisini işaret etmektedir. Bu araştırmalar, Balıkesir üzerindeki toz yüklemesinin önemli bir bölümünün Cezayir, Libya ve Tunus çöllerinden kalkan Sahra tozu olduğunu göstermiştir.

Hava kirliliğinin oluşumunda kirletici kaynak ve topoğrafik koşullar etkili olduğu kadar meteorolojik şartlarda en az onlar kadar etkilidir. Rüzgârın gerek hızı ve gerekse yönü, atmosfere verilen kirleticilerin dağılma ve yayılmalarında ve belli bir kaynaktan herhangi bir alıcıya ulaşmasında etkili bir rol oynar. Hava kirliliğindeki değişimler izlenirken meteorolojik faktörlerde göz ardı edilmemelidir. Özellikle, kritik meteorolojik şartların yaşandığı günlerde trafik yoğunluğu ve kış aylarında artan kömür kullanımına bağlı olarak kirlilik oranlarında artışlar görülebilmektedir.

Bu artışlar tüm Balıkesir genelinde kendini göstermekle beraber, sanayinin ve trafiğin yoğun olduğu, kömür kullanımının daha fazla olduğu özellikle topoğrafik açıdan dezavantajlı yerlerde kendisini daha fazla hissettirmektedir. Kritik meteorolojik şartların hüküm sürdüğü bazı günlerde yaşanan sis ve hava kirliliği inversiyonun da etkisiyle hava kalitesi ölçüm değerlerinde artışa neden olmaktadır.

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği uyarınca hava kirleticiler için belirlenmiş sınır değerler ve Avrupa Birliği Standartları dikkate alındığında, Balıkesir'in ölçüm verilerinin düşük olduğu görülmektedir. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde, kritik meteorolojik şartların hüküm sürdüğü ve hava kirliliğinin ani artış gösterdiği durumlarda alınması gereken tedbirlere yön vermek üzere, uyarı kademeleri belirlenmiştir. Hava kalitesi merkezden sürekli olarak izlenmekte ve uyarı kademelerinin aşıp aşılmadığı kontrol edilmektedir. Böyle bir durumun oluşması halinde yetkili mercilere bilgi verilmektedir.

Hava kirliliğinin azaltılması ve hava kalitesi değerlerinin korunması amacıyla gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu çerçevede önlem matrislerinin belirlenerek, seçilen bölge veya alt bölge

için uygulanabilir, halk tarafından kabul edilebilir, uygun maliyetli önlemlerin belirlenerek uygulanmasıdır. Diğer bir ifadeyle şehir için temiz hava eylem planlarının hazırlanarak etkin yürütülmesinin sağlanmasıdır.

Bu çerçevede, belediyelerin, ildeki ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ve koordinasyon halinde çalışması etkin bir hava kalitesi yönetimi için gereklidir. Diğer bir önemli hususta ölçülen hava kalitesi değerleri, konsantrasyon ve dağılım oranları ile alınan önlemler ve yapılan çalışmaların her aşamasında halkın bilgilendirilmesidir. Ancak halkın desteği ve karar vericilerin koordineli çalışmaları ile şehirlerimizde hava kirliliğinin kontrolü mümkündür. Diğer taraftan şehirlerin planlanmasında/imar planlarında hava kirliliğinin dikkate alınarak planlama yapılması gerekmektedir. Meteorolojik parametreler dikkate alınarak özellikle rüzgar yönü göz önünde bulundurularak yerleşim alanlarının hava kirliliğinden etkilenme durumunun dikkate alınması, yerleşim alanı ile sanayi alanı arasında özellikle yeşil kuşakların oluşturulması, yerleşim alanlarında hava koridorlarının oluşturulması, binaların hava akımlarını kesmeyecek yükseklik ve biçimde yapılması, yalıtım tedbirlerinin alınarak ısı verimliliğinin sağlanması, yol güzergahlarının trafik yoğunluğu yaratmayacak şekilde öngörülmesi, akıcı trafik düzeni, raylı sistem vb. toplu taşıma sistemlerinin kullanımının sağlanması, çevre yollarının yapılarak kent trafiğinin azaltılması illerde hava kalitesi standartlarının sağlanması açısından önemlidir.

Balıkesir ilinde, hava kirliliği, temel olarak konut ve işyerlerinde ısınma amaçlı yakıt kullanımı, endüstri tesislerinde enerji eldesi amaçlı yakıt kullanımı ve motorlu araç egzozlarından kaynaklanan emisyonlar ve toz emisyonuna neden olan kırma, eleme, boyutlandırma gibi faaliyetler sonucunda açığa çıkmaktadır. Bu kaynakların oluşturduğu hava kirliliği, coğrafi konum, plansız kentleşme ve meteorolojik faktörlerden de etkilenmektedir.

Balıkesir’de hava kirliliği mevsimsel özellik göstermektedir. Kış ayları, sonbaharın geç dönemleri ile ilkbaharın erken dönemlerinde hissedilen ve tespit edilen kirlilik mevcuttur. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin hava kirliliği üzerine etkisi de mevcuttur. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu havayı olumsuz etkilemektedir.

Şehrin muhtelif bölgelerinde bulunan taş ocaklarının doğrudan yerleşim alanları üzerine bir etkisi olmamakla birlikte, bu tesislerin faaliyetleri sonucu oluşan toz şehrin hava kalitesi üzerine olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Taş Ocakları, Kırma Eleme Tesisleri, Brikethaneler, Mermer Atölyeleri vb. toz oluşumu riski yüksek tesislerin yerleşim alanları dışına taşınması sağlanmalıdır.

Şehrin yerleşim planlamasında, rüzgârın şehir içinde akışını engelleyecek yapılaşma düzenine engel olunmalıdır. Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemeleri yapılmalı, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınmalıdır.

Kaynaklar

- “havaizleme.gov.tr” Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
- Balıkesir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü
- TÜİK

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge 14– Balıkesir ilinin akarsuları
(DSİ-2024)

Yerüstü suyu (il çıkışı toplam ortalama akış)		3,230	hm ³ /yıl
Simav çayı	:	1,280	hm ³ /yıl
Gönen çayı (Balıkesir ili dahilinde)	:	350	hm ³ /yıl
Kocaçay	:	610	hm ³ /yıl
Dursunbey çayı	:	245	hm ³ /yıl
Madra çayı (Balıkesir ili dahilinde)	:	35	hm ³ /yıl
Edremit çayı	:	42	hm ³ /yıl
Havran çayı	:	86	hm ³ /yıl
Burhaniye deresi	:	71	hm ³ /yıl
Zeytinli deresi	:	76	hm ³ /yıl
Çıtalın deresi	:	15	hm ³ /yıl
Karakoç deresi	:	7	hm ³ /yıl
Mürvetler deresi	:	74	hm ³ /yıl
Sığircı deresi	:	24	hm ³ /yıl
Diğer dereler	:	315	hm ³ /yıl
Yeraltısuyu (ildeki toplam emniyetli rezerv)	:	426	hm ³ /yıl
Toplam su potansiyeli	:	3,487	hm³/yıl

Akarsu yüzeyleri	:	1.670	ha
Simav Çayı	:	900	ha
Kocaçay Çayı	:	440	ha
Gönen Çayı	:	110	ha
Madra Çayı	:	25	ha
Havran Çayı	:	70	ha
Dursunbey Çayı	:	85	ha
Diğer dereler	:	40	ha

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge 15- Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ, 2024)

Doğal göl yüzeyleri	:	16.900	ha
Manyas gölü (18,00 kotu)	:	16.900	ha
Baraj rezervuar yüzeyleri	:	6.340	ha
Çaygören barajı	:	875	ha
Savaştepe-Sarıbeyler barajı	:	155	ha
İkizcetepeler barajı	:	960	ha
Gönen barajı	:	1.700	ha
Çamköy barajı	:	72	ha
Madra barajı	:	267	ha
Manyas barajı	:	1.755	ha
Havran barajı	:	329	ha
Ardıçtepe barajı	:	227	ha
Gölet rezervuar yüzeyleri	:	1343	ha
Hacıhüseyin göleti	:	28	ha
Merinos göleti	:	21	ha
Halkapınar göleti	:	18	ha
Karakol göleti	:	17	ha
İbirler göleti	:	25	ha
Karacaören göleti	:	8	ha
Alidemirci göleti	:	31	ha
Kocabey göleti	:	12	ha
Değirmenli göleti	:	12	ha
Söve göleti	:	10	ha
Soğuksu göleti	:	16	ha
Ovacık göleti	:	10	ha
Şahinburgaz göleti	:	15	ha
Kocaavşar göleti	:	40	ha
Şamlı göleti	:	69	ha
Kavaklı göleti	:	17	ha
Korucu göleti	:	14	ha
Armutalan göleti	:	25	ha
Ilıca göleti	:	18	ha
Akbaşlar göleti	:	17	ha
Çataldağ göleti	:	47	ha
Çiğge göleti	:	15	ha

Karapürçek göleti	:	23	Ha
Ortaca göleti	:	13	ha
Yaylabayır göleti	:	12	ha
Süleler göleti	:	10	ha
Demirkapı göleti	:	19	ha
Yağcılar göleti	:	11	ha
Koçoğlu göleti	:	18	ha
Emre göleti	:	21	ha
Büyükyenice göleti	:	30	ha
Deliktaş göleti	:	13	ha
Düzoba göleti	:	18	ha
Körpeağaç göleti	:	23	ha
Çakıl göleti	:	10	ha
Asmalidere göleti	:	12	ha
Erdek 1 göleti	:	11	ha
Ulubeyler göleti	:	8	ha
Boğazköy göleti	:	11	ha
Narlı göleti	:	7	ha
Ericek göleti	:	17	ha
Gökköy göleti	:	9	ha
Bayat göleti	:	8	ha
Bahçedere göleti	:	15	ha
Antimon göleti	:	3	ha
Akçagüney Dada Göleti	:	8	ha
Kavacık Göleti	:	11	ha
Sarıalan-Dallımandıra	:	5	ha
Çavlu Göleti	:	9	ha
Tütünlük Göleti	:	21	ha
Dört Yol Göleti	:	16	ha
Gökmusa Göleti	:	8	ha
Orhanlar Göleti	:	14	ha
Değirmendere Göleti	:	10	ha
Küpeler Göleti	:	9	ha
Kayalar Göleti	:	7	ha
Dereköy Göleti	:	11	ha
Kayapınar Göleti	:	11	ha
Yaylabası Göleti	:	15	ha
Odaköy Göleti	:	7	ha
Çukurlar Göleti	:	24	ha
Susurluk Merkez Göleti	:	7	ha
Köy Hizmetlerince yapılan göletler	:	277	ha

Çizelge 16– Balıkesir ilinde mevcut sulama göletleri
(DSİ, 2024)

İşletmede olan büyük su işleri	:	83,333	ha
Altınova projesi Altınova-Dikili ovaları sulaması	:	8,417	ha
Bigadiç-İlyaslar projesi Bigadiç ve İlyaslar Ovaları sulaması	:	2,452	ha
Çaygören I. Merhale Prj. Balıkesir ovası sul.	:	8,250	ha
Çaygören I. Merhale Prj. Bigadiç ovası sul.	:	3,558	ha
Çaygören I. Merhale Prj. Sındırgı ovası sul.	:	4,257	ha
Çaygören II. Merhale Prj. Blk. ov. sağ sahil (Kepsut ov.) sulaması	:	3,581	ha
Çaygören II. Merhale Prj. Pamukçu-Aslıhantepecik sulaması	:	4,718	ha
Çaygören II. Merhale Prj. Sındırgı-Çeliklertepe ve Küçükbükkü pomp. sul.	:	366	ha
Edremit-Havran projesi Havran ovası sulaması	:	3,060	ha
Gönen projesi Gönen ovası pompaj sulaması	:	3,750	ha
Gönen projesi Gönen ovası sulaması	:	11,875	ha
Gönen projesi Tahirova sulaması ikmalı	:	4,890	ha
İvrindi-Gökçeyazı projesi İvrindi ve Gökçeyazı Ovaları Sulaması	:	3,795	ha
Manyas II. Merhale Prj. Manyas ovası sol sahil sulaması	:	4,067	ha
Manyas II. Merhale Prj. Ergili pompaj sulaması	:	3,411	ha
Manyas II. Merhale Prj. Manyas ovası sağ sahil sul. 1. kısım	:	5,805	ha
Manyas II. Merhale Prj. Manyas ovası sağ sahil sul. 2. kısım	:	5,016	ha
Savaştepe-Sarıbeyler projesi Savaştepe-Sarıbeyler sul.	:	2,065	ha
İşletmede olan küçük su işleri (göl. ve yerüstü sul.)	:	12,121	ha
Altıeylül Bayat Şehit Aydın Nazillioğlu göleti ve sulaması	:	120	ha
Altıeylül Bahçedere göleti ve sulaması	:	230	ha
Altıeylül Çinge göleti ve sulaması	:	299	ha
Altıeylül Gökköy göleti	:	143	ha
Altıeylül Küpeler göleti ve sulaması	:	132	ha

Altıeylül Sarıalan-Dallımandıra göleti ve sulaması	:	40	Ha
Balya Alidemirci göleti ve sulaması	:	180	ha
Balya Değirmendere göleti ve sulaması	:	116	ha
Balya Dereköy göleti ve sulaması	:	179	ha
Balya Dörtöl göleti ve sulaması	:	150	ha
Balya Gökmusa göleti ve sulaması	:	66	ha
Balya Hacıhüseyin göleti ve sulaması	:	75	ha
Balya Ilıca göleti ve sulaması	:	181	ha
Balya Kayalar göleti ve sulaması	:	58	ha
Balya Kayapınar göleti ve sulaması	:	139	ha
Balya Narlı göleti ve sulaması	:	75	ha
Balya Orhanlar göleti ve sulaması	:	111	ha
Balya Yenikavak göleti ve sulaması	:	98	ha
Bandırma Çakıl göleti ve sulaması	:	179	ha
Bandırma Emre göleti ve sulaması	:	721	ha
Bandırma Merinos Çifliği göleti ve sulaması	:	106	ha
Bigadiç Değirmenli göleti ve sulaması	:	290	ha
Dursunbey Akçagüney Dada göleti ve sulaması	:	87	ha
Dursunbey Akbaşlar göleti ve sulaması	:	277	ha
Dursunbey Hamzacık göleti ve sulaması	:	111	ha
Dursunbey Ericek göleti ve sulaması	:	212	ha
Dursunbey Kavacık göleti ve sulaması	:	179	ha
Dursunbey Odaköy göleti ve sulaması	:	181	ha
Dursunbey-Su çıktı kaynakları sulaması	:	235	ha
Dursunbey Süleler göleti ve sulaması	:	228	ha
Erdek-1 göleti ve sulaması	:	170	ha
Erdek Şahinburgaz göleti ve sulaması	:	84	ha
Gömeç Ulubeyler göleti ve sulaması	:	58	ha
Gömeç Geyikli göleti ve sulaması	:	71	ha
Gönen Körpeağaç göleti ve sulaması	:	170	ha
Gönen Muratlar göleti ve sulaması	:	446	ha
İvrindi Büyükyenice göleti ve sulaması	:	169	ha
İvrindi Çukurlar göleti ve sulaması	:	360	ha
İvrindi Korucu göleti ve sulaması	:	134	ha
Karesi Armutalan göleti ve sulaması	:	115	ha
Karesi Boğazköy göleti ve sulaması	:	126	ha
Karesi Deliktaş göleti ve sulaması	:	140	ha
Karesi Düzoba göleti ve sulaması	:	213	ha
Karesi Halkapınar göleti ve sulaması	:	106	ha
Karesi İbirler göleti ve sulaması	:	451	ha
Karesi Karacaören göleti ve sulaması	:	109	ha
Karesi Karakol göleti ve sulaması	:	142	ha
Karesi Kavaklı göleti ve sulaması	:	172	ha
Karesi Kocaavşar göleti ve sulaması	:	302	ha
Karesi Ortaca göleti ve sulaması	:	108	ha
Karesi Ovacık göleti ve sulaması	:	86	ha
Karesi Şamlı göleti ve sulaması	:	316	ha

Karesi Yağcılar göleti ve sulaması	:	151	ha
Kepsut Yaylabası göleti sulaması	:	289	ha
Manyas Koçoğlu göleti ve sulaması	:	89	ha
Manyas Soğuksu göleti ve sulaması	:	135	ha
Savaştepe Çavlu göleti ve sulaması	:	96	ha
Savaştepe Tütünlük göleti ve sulaması	:	289	ha
Sındırgı Kocabey göleti ve sulaması	:	96	ha
Sındırgı Yaylabayır göleti ve sulaması	:	243	ha
Susurluk Antimon Göleti	:	0	ha
Susurluk Asmalidere göleti ve sulaması	:	139	ha
Susurluk Çataldağ göleti ve Gürece pompaj sulaması	:	120	ha
Susurluk Demirkapı göleti ve sulaması	:	190	ha
Susurluk Dereköy göleti ve sulaması	:	401	ha
Susurluk Karapürçek göleti ve sulaması	:	101	ha
Susurluk Merkez göleti ve sulaması	:	125	ha
Susurluk Söve göleti ve sulaması	:	200	ha
DİĞER SULAMALAR			
Topraksu kooperatifleri sulamaları (YAS)	:	777	ha
Kamu kuruluşlarına ait sulamalar (YAS)	:	150	ha
KHGM sulamaları (gölet, yerüstü)	:	2,626	ha
Halk sulamaları	:	6,199	ha
Diğer sulamalar toplamı	:	9,752	Ha

B.1.2. Yeraltı Suları

Çizelge 17– Yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ, 2024)

KAYNAK ADI	ORTALAMA DEBİ (Q)	İLÇESİ
Dereçiftlik	3,00	Merkez
Selimağa Kaynağı	4,00	Dursunbey
Patlak Kaynağı-Esenli	4,00	Bigadiç
Patlak Kaynağı-Güvemçetmi Köyü	10,00	Bigadiç
Beşpınar Kaynağı-Bademli	12,00	Bigadiç
Felekdeğirmeni Kaynağı-Edincik	18,67	Bandırma
Demirkapı	36,33	Susurluk
Başdere Kaynağı	37,50	Merkez
Suçıktı (Sıcak)-Tütüncü	43,00	Gönen

Kireç Kaynağı	45,00	Dursunbey
Söve Kaynağı	46,00	Susurluk
Emendere Kaynağı	72,00	Bigadiç
Güngörmez Kaynağı	76,00	İvrindi
Çetindere Kaynağı-Korucu	87,00	İvrindi
Suçıktı Kaynağı-Yaylabası	104,50	Kepsut
Yenice Kaynağı (Ilıca Kaynağı)	105,00	Merkez
Suçıktı Kaynağı	105,50	Kepsut
Hisaralan Kaynağı	117,50	Sındırgı
Hacıyakup	125,50	Manyas
Değirmen Boğazı	178,50	Manyas
Suçıktı(Soğuk)-Tütüncü	179,00	Gönen
Çalova-Başpınar	232,50	Balya
Soğuksu Kaynağı	246,00	Manyas
Suçıktı Kaynağı	346,00	Dursunbey
Narlı Kaynağı	413,50	Edremit
Pınarbaşı (Güre) Kaynağı	435,50	Edremit
Eyinene Kaynakları Toplamı-Ovabayındır	488,00	Bigadiç
Karaçam-Yağcılı Kaynağı	828,50	Savaştepe

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

İlimiz;

Altıeylül İlçesinde	10 adet
Ayvalık İlçesinde	1 adet
Bandırma ilçesinde	2 adet
Bigadiç İlçesinde	2 adet
Burhaniye İlçesinde	2 adet
Dursunbey ilçesinde	3 adet
Edremit İlçesinde	4 adet
Gömeç İlçesinde	1 adet
Gönen İlçesinde	12 adet
Havran ilçesinde	1 adet

İvrindi İlçesinde 1 adet
Karesi İlçesinde 6 adet
Kepsut ilçesinde 4 adet
Manyas ilçesinde 6 adet
Sındırgı İlçesinde 3 adet
Susurluk İlçesinde 13 adet
olmak üzere

toplam 71 adet jeotermal kaynak arama ruhsatı;

Altıeylül İlçesinde 7 adet
Ayvalık İlçesinde 3 adet
Balya İlçesinde 2 adet
Bandırma İlçesinde 1 adet
Bigadiç İlçesinde 5 adet
Burhaniye İlçesinde 3 adet
Edremit İlçesinde 15 adet
Gömeç İlçesinde 2 adet
Gönen İlçesinde 4 adet
İvrindi İlçesinde 2 adet
Karesi İlçesinde 2 adet
Manyas İlçesinde 2 adet
Susurluk İlçesinde 9 adet
olmak üzere

toplam 61 adet jeotermal kaynak işletme ruhsatı bulunmaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Yüzey ve yeraltı suları için değerlendirme 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ve 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” e göre Su kaynaklarının kalitesine ilişkin herhangi bir veri elde edilememiştir.

Çizelge 18- 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları*

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatlar ı	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)

*Veri bulunmamaktadır.

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Balıkesir İlinde tarımın geniş bir alana yayılmasından ve çeşitli olmasından, tarıma dayalı sanayi son derece gelişmiştir. Balıkesir sanayisi içerisinde zeytin, zeytinyağı, salça, konserve, tavukçuluk, yumurta, yem, un ve süt mamulleri önemli yer tutmaktadır. Bu sanayi tesisleri sezonluk kesikli çalışan tesislerdir

B.3.1.1.1. Zeytin İşleme ve Zeytinyağı Üretim Tesisleri:

Tarıma dayalı sanayi tesislerinin yoğunlukta olduğu ilimizde, zeytin işleme ve zeytinyağı üretim tesislerinin büyük bir bölümü ilimizin Ege ve Marmara kıyısında yer almaktadır. Özellikle Ege kıyısı bu sektörün en yoğun olduğu bölgedir. Yaklaşık 120 zeytin işleme ve zeytinyağı üretim tesisi küçük ve orta ölçekli işletme olarak sulu baskı ve kontinü sistemlerle üretim yapmaktadır. Zeytin karasularının arıtılması çok güç atıksular olması, çalışan tesislerin üretim kapasitelerinin değişken ve kesikli olması sektörün karşılaştığı en büyük sorunları oluşturmaktadır.



Resim 1-Sulu Baskı Yöntemi İle Zeytinyağı Üretimi



Resim 2- Kontinü Sistem İle Zeytinyağı Üretimi

B.3.1.1.2. Süt ve Süt Ürünleri Üretim Tesisleri

İlimiz dahilinde hayvancılığa dayalı olarak süt ve süt ürünleri işleme tesisleri bulunmaktadır. Bu tesislerin büyük bir bölümü kesikli çalışan ve üretim kapasiteleri küçük ve değişken olan aile işletmeleri olup, çok az bir bölümü ise yeni teknolojileri kullanan ve sürekli çalışan orta ve büyük ölçekli işletmelerdir. Sektörün çevre konusunda en büyük sorununu arıtılması zor ve pahalı olan peynir altı atıksuyu oluşturmaktadır. Mevcut durumda Büyük ve orta ölçekli işletmeler ile küçük ölçekli işletmelerin büyük bir bölümü peynir altı sularını Gönen ilçesinde yer alan Astosan Süt Ve Gıda Mamülleri San. Ve Tic. A.Ş.'ne vermektedir. Yıkama ve temizlik suları için büyük ve küçük ölçekli işletmelerin atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. Küçük ölçekli işletmelerin çalışma biçimi ve ekonomik nedenlerden dolayı arıtma tesislerini gerçekleştirmeleri mümkün olmamaktadır.

B.3.1.1.3. Salça ve Konserve Üretim Tesisleri

İlimizde 8 adet salça ve konserve fabrikası yer almaktadır. Bu tesislerin çoğu domates sezonunda faaliyet göstererek kesikli olarak çalışmakta ve çalışma döneminde yoğun su kullanmaktadır.



Resim 3- Salça Fabrikası Arıtma Tesisii



Resim 4- Salça Fabrikası Arıtma Tesisii

B.3.1.1.4. Büyük Ölçekli İşletmeler

Balıkesir’de yer alan büyük ölçekli işletmelerden devlete ait olanlardan Eti Bor A.Ş.’ ait Bandırma Bor ve Asit, Susurluk Şeker Fabrikaları, Bigadiç Bor İşletmeleri, özel sektöre ait büyük ölçekli işletmelerden en önemlileri ise, Mauri Maya ,Savola A.Ş., BAGFAŞ Gübre Fabrikaları A.Ş., Banvit A.Ş., Gönenli Süt A.Ş., YÖRSAN A.Ş., Yarış Kabin A.Ş., BEST A.Ş., İşbir A.Ş., ENERJİSA Enerji Üretim A.Ş., Teksüt Süt Mamülleri A.Ş. örnek olarak verilebilir.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Balıkesir ili genelinde 6360 Sayılı Kanun gereğince 21 ilçe bulunmaktadır. Büyükşehir Kanunu ile Balıkesir İlinin Büyükşehir Belediyesi ünvanını kazandığı 2014 yılından buyana içme suyu ve kanalizasyon hizmetleri Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Evsel atıksuyu olup, endüstriyel atıksuyu olmayan tesisler ile Oteller, Yazlık Siteler, Kooperatifler, Askeri Tesisler, Dinlenme Tesisleri Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde çalışan veya konaklayan veya ikamesi sağlanan kişi sayısı 84 kişi/gün üzerinde olması durumunda atıksularını arıtarak deşarj etmek zorundadırlar.

Alıcı Ortama Deşarj Edilen Atıksu Miktarı 68.400.635,00 m³/yıl’dır.

Çizelge 19-Deşarj Noktası Koordinatları

1- Balıkesir (Merkez) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.620322	Boylam: 27.953314
2- Ayvalık (Küçükköy) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.268359	Boylam: 26.624133
3- Ayvalık (Altınova) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.178066	Boylam: 26.74571
4- Burhaniye Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.485481	Boylam: 29.930606
5- Burhaniye (Pelitköy) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.459034	Boylam: 26.877222
6- Edremit (Zeytinli) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.557226	Boylam: 26.936204
7- Edremit (Altınoluk) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.575593	Boylam: 26.758098
8- İvrindi Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.601059	Boylam: 27.499239
9- Manyas Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.053346	Boylam: 27.9792
10- Manyas (Salur) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.101267	Boylam: 27.938958
11- Erdek (Ocaklar) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.435183	Boylam: 27.736871
12- Gömeç Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.393479	Boylam: 26.823548
13- Gömeç (Karaağaç) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.417978	Boylam: 26.851103
14- Havran (Büyükdere) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.53909	Boylam: 27.055044
15- Marmara (Saraylar) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.660174	Boylam: 27.660535
16- Dursunbey Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.569983	Boylam: 28.627585
17- İvrindi (Büyükyenice) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.442391	Boylam: 27.386375
18- Marmara (Topağaç) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.596626	Boylam: 27.663320
19- Ayvalık Merkez Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.355401	Boylam: 26.740862
20- Balya Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.762099	Boylam: 27.590320
21- Edremit (Narlı) Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.561755	Boylam: 26.691078
22- Bigadiç Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.426799	Boylam: 28.105974
23- İvrindi Okullar Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.596806	Boylam: 27.479974
24- Gönen Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.124565	Boylam: 27.656961
25- Havran Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.534255	Boylam: 27.062686
26- Gökçeyazı Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.637256	Boylam: 27.626153
27- Savaştepe Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.394734	Boylam: 27.638131
28- Marmara Merkez Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.585404	Boylam: 27.568892
29- Marmara Çınarlı Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 40.613003	Boylam: 27.534274
30- Sındırgı Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.257639	Boylam: 28.155052
31- Susurluk Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.941442	Boylam: 28.169498
32- Kepsut Atıksu Arıtma Tesisi:	Enlem: 39.697682	Boylam: 28.152803

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde ticari gübre kullanılarak tarım yapılan toplam alan **396.278** ha. dır.

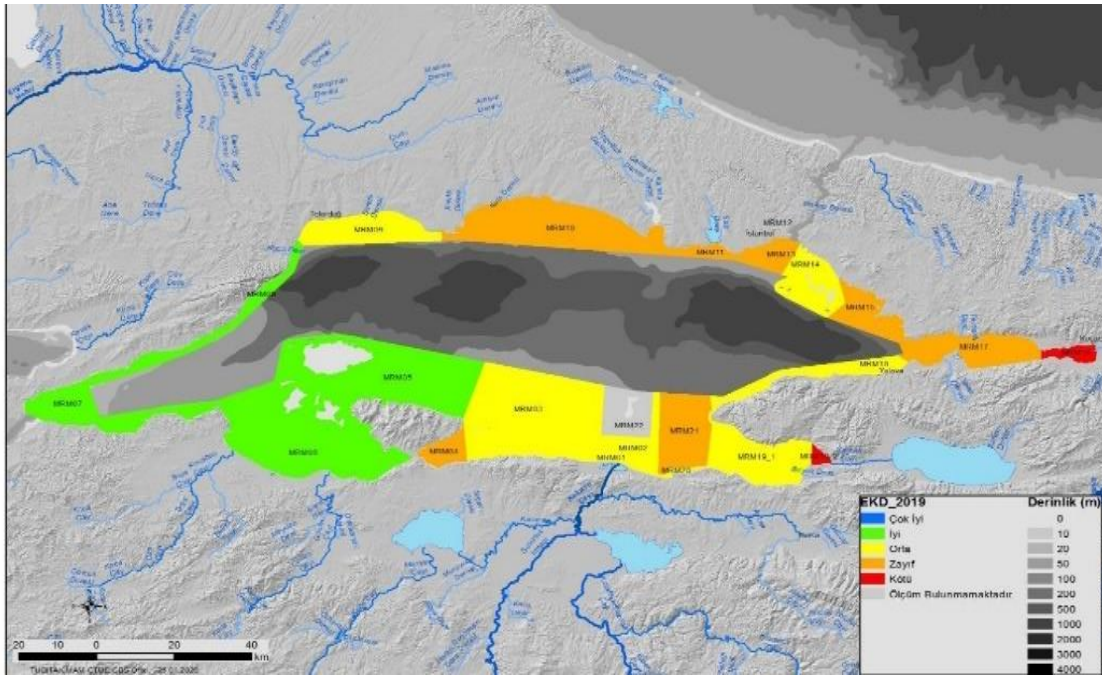
B.3.2.2. Diğer

İl içerisinde vahşi depolama sahalarının hem yerüstü suları hem de yer altı sularına etkilerine ilişkin herhangi bir veri elde edilememiştir.

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2019-2024 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.



Harita 4- Kıyı su kütleleri ekolojik kalite değerlendirmesi (2019)
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2024)

Balıkesir ekolojik durum değerlendirme: Balıkesir İli içerisinde 20 adet istasyonun dahil olduğu 5 adet (MRM 04, MRM 5, MRM 6, EGE 13-1, EGE 13-3) su yönetim birimi bulunmaktadır.

Çizelge 20-Balıkesir İli Kıyı Su Kütlelerinin Ekolojik Kalite Değerlendirmesi
(<https://sim.csb.gov.tr>) , 2024)

Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birim/ Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu			
		2018	2020	2022	2024
MAR 3	Bandırma Sahil	Orta	Orta	Orta	Orta
MAR 4	Bandırma Körfezi	Zayıf	Zayıf	Zayıf	Zayıf
MAR 5	Marmara Adası	İyi	İyi	İyi	İyi
MAR 6	Erdek Körfezi	Orta	İyi	İyi	İyi
EGE 13-1	Ayvalık Sahili	İyi	Çok İyi	İyi	İyi
EGE 13-3	Edremit Körfezi	Ölçüm Yok	İyi	Çok İyi	İyi

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

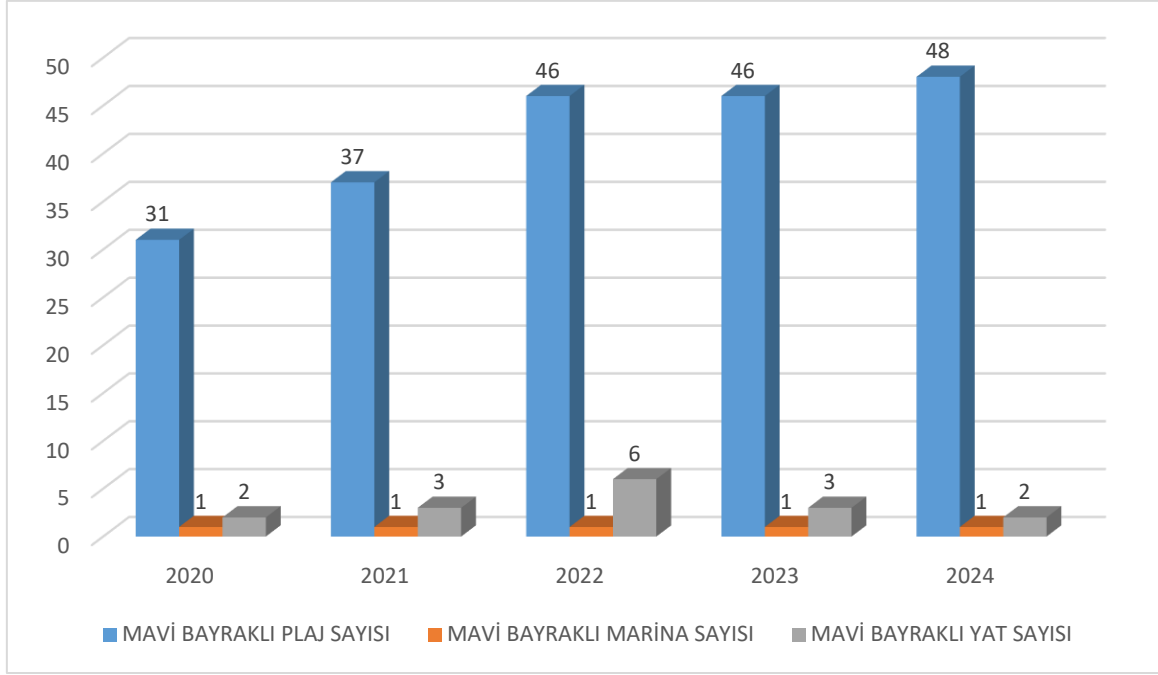
Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

2024 yılı sonu itibari ile ilimizde toplam 48 adet plajda Mavi Bayrak bulunmakta ve il genelindeki toplam 98 adet yüzme alanının 78 tanesi mükemmel, 12 tanesi iyi, 1 tanesi zayıf kategorisinde yer almaktadır. 7 adet yüzme alanı noktası ise 2024 yılında yüzme alanı olarak ilan edilmiş olup söz konusu noktalardan sınıflandırmaya esas yeterli sayıda numune alınamamasından dolayı 7 adet yüzme alanı noktası sınıflandırmaya dahil edilmemiştir.

Çizelge 21– Balıkesir ilinde 2024 yılı itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı
(<http://mavibayrak.org.tr>, 2025)

YIL	MAVİ BAYRAKLI PLAJ SAYISI	MAVİ BAYRAKLI MARİNA SAYISI	MAVİ BAYRAKLI YAT SAYISI
2020	31	1	2
2021	37	1	3
2022	46	1	6
2023	46	1	3
2024	48	1	2



Grafik 4-Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı
(mavibayrak.org.tr, 2024)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

Çizelge 22– Balıkesir ilinde 2019 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı
(Kaynak, Yıl)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
Balıkesir	-	3

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

Balıkesir İlinde 2024 yılı itibariyle atık alma gemisi bulunmamaktadır.

Çizelge 23- 2023 yılı itibariyle atık kabul tesisleri
(ÇŞİDİM, 2024)

Denizcilik Atıkları Uygulaması								
Liman Yeri ve Adı	Ülke	İl	Unlokodu	Liman Başkanlığı	Muafiyet	Onay Belgesi Geçerlilik Tarihi	Atık Kabul Tesis	Kıyı Tesis Türü
ALTINOLUK BALIKCI BARINAĞI	Türkiye	BALIKESİR	TREDO-003	Edremit Liman Başkanlığı	Yok	-	Var	Balıkçı Barınağı
AYVALIK BELEDİYE BAŞKANLIĞI LİMAN İŞLETMESİ	Türkiye	BALIKESİR	TRCKZ-0001	Ayvalık Liman Başkanlığı	Yok	2025040404.04.2025	Var	Liman
AYVALIK MARİNA VE YAT İŞLETMECİLİĞİ SAN. VE TİC. A.Ş.	Türkiye	BALIKESİR	TRA YV-001	Ayvalık Liman Başkanlığı	Yok	2027072525.07.2027	Var	Marina
BAGFAŞ BANDIRMA LİMANI	Türkiye	BALIKESİR	TRBDM-001	Bandırma Liman Başkanlığı	Yok	-	Var	Liman
BURHANİYE BELEDİYESİ YAT LİMANI VE BALIKÇI BARINAĞI	Türkiye	BALIKESİR	TRÇŞB-10033	Erdek Liman Başkanlığı	Yok	2025040404.04.2025	Var	Marina
ÇELEBİ BANDIRMA LİMANI	Türkiye	BALIKESİR	TRBDM-002	Bandırma Liman Başkanlığı	Yok	2026011010.01.2026	Var	Liman
ERDEK FERİ İSKELESİ	Türkiye	BALIKESİR	TRÇŞB-1002	Erdek Liman Başkanlığı	Yok	1969123131.12.1969	Var	Liman
S.S. ÇAKIL KÖYÜ KAPIDAĞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ	Türkiye	BALIKESİR	TRÇŞB-99	Bandırma Liman Başkanlığı	Yok	1969123131.12.1969	Var	Balıkçı Barınağı
S.S. ÇAKIL KÖYÜ VE ÇEVRESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ (BANDIRMA BALIKÇI BARINAĞI)	Türkiye	BALIKESİR	TRÇŞB10-1	Bandırma Liman Başkanlığı	Yok	1969122929.12.1969	Var	Balıkçı Barınağı
S.S. KARŞIYAKA SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ	Türkiye	BALIKESİR	TRÇŞB10-2	Bandırma Liman Başkanlığı	Yok	-	Var	Balıkçı Barınağı
BALABAN KARDEŞLER GEMİ SAN. NAK. GIDA TUR. TİC. LTD. ŞTİ.	Türkiye	BALIKESİR	TRBDM-007	Bandırma Liman Başkanlığı	Yok	-	Yok	

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

2024 Yılı içerisinde denizlerimizde (Marmara ve Ege) balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

Bu faaliyet raporu 2024 yılı içerisinde Balıkesir ili için hazırlanmış olan Ocak - Aralık dönemine ait Deniz Çöpleri İl Eylem Planı kapsamında Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Balıkesir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Ayvalık Belediye Başkanlığı, Bandırma Belediye Başkanlığı, Burhaniye Belediye Başkanlığı, Erdek Belediye Başkanlığı, Gönen Belediye Başkanlığı, Marmara Belediye Başkanlığı, Ayvalık Liman Başkanlığı, Bandırma Bölge Liman Başkanlığı, Burhaniye Liman Başkanlığı, Edremit Liman Başkanlığı, Erdek Liman Başkanlığı destekleri ile gerçekleştirilmiş faaliyetlere ilişkin bilgileri içermektedir.

Temizlik Faaliyetleri;

Çizelge 24-Temizlik Faaliyetlerinin Tablolar Halinde Özetlenmesi

İlçe/Mevki	Dere ve nehir ağız temizliği	Kıyı Temizliği	Plaj temizliği	Deniz yüzeyi temizliği	Deniz dibi temizliği	Balıkçı tekneleri tarafından çöp toplanması
Ayvalık	X	X	X			
Edremit	X	X	X			
Burhaniye	X	X	X			
Gömeç	X					
Erdek	X		X		X	
Gönen			X			
Bandırma	X	X	X	X		

Çöp ağırlık ölçümünde, kumdan arındırma ve yayarak kurutma sayesinde ağırlık ölçümleri yapılır.

Çizelge 25- DÇ Açısından Riskli Olan Olarak Belirlenen Kaynakların Temizlik Faaliyetleri

No	Kaynak (Sanayi Tesisi, Yerleşim Birimi, Liman, Balıkçı, ...)	Temizlik Faaliyetinin Yapıldığı Tarih Ve Alan Bilgisi	Çalışmayı Yürüten Kurum	Açıklamalar (Toplanan Atıkların İçeriği Ve Karakteristiği Burada Analiz Edilebilir.)	Toplanan Çöp Miktarı (Kg)
1	Sahil Temizliği	08.06.2023 Gönen Denizkent Mevki	Gönen Belediye Başkanlığı	Sahilde Bulunan Karışık Atıklar Öğrenciler Tarafından Toplanmıştır.	900,0
2	Sahil Temizliği	03.10.2023 Gönen Denizkent Mevkii	Gönen Belediye Başkanlığı	Sahilde Bulunan Karışık Atıklar Gönen Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Personelleri Tarafından Toplanmıştır.	450,0
3	Sanayi Kaynaklı	27.12.2023	BAĞFAŞ	Çoğunluk Plastik	85,649
Toplam					1435,649

Çizelge 26- Dere ve Nehirlerden Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler

No	Dere/Nehir Adı	Dere/Nehir Ağız Genişliği (M)	Bariyer, Ağ Vb Ekipman (Var/Yok)	Temizlik Faaliyetinin Yapıldığı Tarih	Çalışmayı Yürüten Kurum	Açıklamalar (Toplanan Atıkların İçeriği Ve Karakteristiği Burada Analiz Edilebilir.)	Toplanan Çöp Miktarı (Kg)
1	Pina Deresi	7.20 Metre Genişliğinde 6 M Uzunluğunda	Var	Rutin	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Daire Başkanlığı	Plastik,İzmarit Lastik, Kağıt, Cam	6.977,94
2	Askar	-	Var	Rutin	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Daire	Plastik İzmarit Lastik, Kağıt, Cam	4.918,99
3	Derkent Dere Kenarları	-	Yok	Rutin	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Daire Başkanlığı	Ot Temizliği	
4	Kurbağalı	5 M	Yok	01.05.2023 10.10.2023	Erdek Belediye Başkanlığı	Karışık Evsel Atıklar	2000,0
5	Nikita Deresi	10 M	Yok	01 Ağustos-30 Ekim	Ayvalık Belediye Başkanlığı		1240,0
6	Laka Deresi	5 M	Yok	01 Ağustos-30 Ekim	Ayvalık Belediye Başkanlığı		10.000,0
7	150 Evler – Kipa Deresi	3 M	Yok	01 Ağustos-30 Ekim	Ayvalık Belediye Başkanlığı		12.000,0
8	Karınca Deresi	-	Yok	Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı		322,0
9	Havran Çayı	-	Yok	Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı		183,0
10	Karaağaç Deresi	27 MT	Yok	01/10/2023	Gömeç Belediyesi		5000,0
11	Kemalpaş a Deresi	15 MT	Var	05/10/2023	Gömeç Belediyesi		5000,0
12	Gömeç Kanal	27 MT	Yok	7/10/2023	Gömeç Belediyesi		5000,0
13	Hacı Osman Deresi	27 MT	Yok	15/10/2023	Gömeç Belediyesi		5000,0
		TOPLAM					57.641,93

Çizelge 27- Kıyılardan Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler

No	Kıyı adı	Uzunluğu (m)	Alanı (m ²)	Temizlik faaliyetinin yapıldığı tarih	Çalışmayı yürüten kurum	Açıklamalar (toplanan atıkların içeriği ve karakteristiği burada analiz edilebilir.)	Toplanan çöp miktarı(kg)
1	Akçay Sahil Meydan Kordon	410	9.520,96 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	100.929,60
2	Güre	1.010	30.220,99 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	324.764,62
3	Pembe Köşk - Venüs Arası		15.000 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	172.085,41
4	Akçay Sarıkız	450	6.871,32 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	73.694,81
5	Zeytinli Altınkum	1.880	117.116,62 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1.284.426,57
6	Altınoluk	556	1.200 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	35.586.097
7	Altınoluk Özdemir Sitesi- Antandros	1.656	27.550 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	297.592,87
8	Altınoluk Fener Sahili Ankara Kampı		15.750 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	173.379,22
9	Burhaniye Pellitköy Yalı Plajı	200	11.500 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	10.010,80
10	Burhaniye Marina Plajı	100	8.470 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	9.765,20
11	Burhaniye Ören Plajı	600	58.044,46 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	...
12	Ayvalık Sarımsaklı 1	1.470	221.975,42 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	181.512,72
13	Ayvalık Sarımsaklı 2	635	202.023,52 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	100.822,416
14	Ayvalık Sarımsaklı 3	1.137	45.975,682 m ²	2023	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	39.917,88
15	Patriça	1.500 M	3 M	1 Nisan-30 Eylül	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	25.000,0
16	Badavut	1.500 M	800 M	1 Nisan-30 Eylül	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	30.000,

17	Çataltepe	1.000 M	4 M	1 Nisan-30 Eylül	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	11.000,0
18	Altınova	1.000 M	20 M	1 Nisan-30 Eylül	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	37.000,0
19	Ören			Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	452,0
20	Öğretmenler Mah.			Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	260,0
21	İskele Mah.			Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	372,0
22	Pelitköy			Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	281,0
23	Orjan -İmko			Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	220,0
24	73 Evler - Meço			Yaz Sezonu	Burhaniye Belediye Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	582,0
25	Gömeç Sahil	10.430 M	10430	Nisan-Eylül	Gömeç Belediyesi	Karışık	15.000,0
26	Karaağaç Sahil	8000 M	8000	Nisan-Eylül	Gömeç Belediyesi	Karışık	10.000,0
	TOPLAM						38.485.166,12

Çizelge 28- Kayahlıklardan/ Plajlardan Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler

No	Plaj Adı	Plaj Uzunluğu	Alan (M ²)	Temizlik Faaliyetinin Yapıldığı Tarih	Çalışmayı Yürüten Kurum	Açıklamalar(Toplanan Atıkların İçeriği Ve Karakteristiği Burada Analiz Edilebilir.)	Toplanan Çöp Miktarı (Kg)
1	Altinkum Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	346.339,038
2	Sarımsaklı Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	18.425,89
3	Melek Hanım Mavi Bayraklı Plaj	100	4000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	81.191,156
4	Antandros Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	95.287,317
5	Özdemir Mavi Bayraklı Plaj	150	3000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	92.997,773
6	Vali Konağı Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	105.556,0
7	İğdeli Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	78.150,0
8	Ören Mavi Bayraklı Plaj	600	15000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	...
9	Marina Mavi Bayraklı Plaj	100	4000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	2.441,3
10	Yalı Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	2.502,7
11	Sarımsaklı 1 Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	45.378,18
12	Sarımsaklı 2 Mavi Bayraklı Plaj	200	4000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	23.205,604
13	Sarımsaklı 3 Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	9.979,47

14	Siteler Plajı Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	9.000,0
15	Uzungöl Mavi Bayraklı Plaj	200	8000	2023 Yılı	İlçe Hizmetleri 1.Bölge Dairesi Başkanlığı	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	2.000,0
16	Kurbağalı	300 M	4500	08.06.2023	Erdek Belediyesi- Erdek Kaymakamlığı	Karışık Atık	1500,0
17	Düzler Mevkii	1000 M	-	08.06.2023	Erdek Belediyesi	Karışık Atık	3000,0
18	Çuğra	3000 M	60000	01.10.2023	Erdek Belediyesi	Kıyıya Vuran Yosunlar	4000,0
19	Badavut	3 KM		1mayıs- 30 Ekim	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	20.000,0
20	Altınova	10 KM		1mayıs- 30 Ekim	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	22.000,0
21	Cunda	7 KM		1mayıs- 30 Ekim	Ayvalık Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	17.000,0
22	Bağfaş Plaj	75 M	675 M ²	27.12.2023	Bağfaş	Plastik	85,649
23	Öğretmenler Mahallesi			05.06.2023	Burhaniye Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	420,0
24	Derkent Plajı	170 MT	1000 M2	01/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1000,0
25	Bünül Plajı	164 MT	3100 M2	01/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1200,0
26	Karantılık Plajı	120 Mt	984 M2	01/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1100,0
27	Travla Plajı	250 MT	10300 m2	10/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1200,0
28	İğdeli Çetir Plajı	360 MT	2140 M2	01/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1500,0
29	Hıdırellez Plajı	450 MT	4700 M2	10/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1250,0
30	Çetir Plajı	115 MT	9400 M2	10/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1000,0
31	Sırataşlar	180 MT	3390 M2	10/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1000,0

32	Gemi Yatağı	360 MT	2650 M2	10/04/2023	Gömeç Belediyesi	Plastik, İzmarit, Cam, Kâğıt, Metal, Yosun	1000,0
	TOPLAM						990.290,08

Çizelge 29-Deniz Yüzeyinden Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler

No	Bölge Adı	Temizlik Faaliyetinin Yapıldığı Tarihte Çalışılan Gün Sayısı	Çalışmayı Yürüten Kurum	Açıklamalar (Toplanan Atıkların İçeriği Ve Karakteristiği Burada Analiz Edilebilir.)	Toplanan Çöp Miktarı (Kg)
1	Bandırma Limanı Sınırlar	Yaz Sezonu	Çelebi Bandırma Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.	Plastik Ahşap Karışık (Kağıt,Ahşap)	111,0 18,0 57,0
2	Balıkthane	1 Ocak-31 Aralık	Ayvalık Belediyesi	Karışık Ambalaj	4000,0
3	Cunda Sahili	1 Ocak-31 Aralık	Ayvalık Belediyesi	Karışık Ambalaj	1500,0
4	Armutçuk Sahili	1 Ocak-31 Aralık	Ayvalık Belediyesi	Karışık Ambalaj	500,0
Toplam					6.186,0

Çizelge 30-Deniz Dibinden Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler

No	Bölge Adı	Temizlik Faaliyetinin Yapıldığı Tarih Ve Çalışılan Gün Sayısı	Çalışmayı Yürüten Kurum	Açıklamalar (Toplanan Atıkların İçeriği Ve Karakteristiği Burada Analiz Edilebilir.)	Toplanan Çöp Miktarı (Kg)
1	Cunda Adası	10 Gün	Ayvalık Belediyesi	Karışık Ambalaj	2.500,0
2	Ayvalık Merkez	15 Gün	Ayvalık Belediyesi	Karışık Ambalaj	3.500,0
3	Liman İçi	08.06.2023	Erdek Belediye	Karışık Atıklar	1000,0
	TOPLAM				7.000,0

Çizelge 31- Bahkçılık Faaliyetleri Sonucu Toplanan Çöplere İlişkin Bilgiler*

Bölge	Çalışılan gün sayısı	Çalışmayı yürüten Kurum/kişi	Açıklamalar (toplanan atıkların içeriği ve karakteristiği burada analiz edilebilir.)	Toplanan çöp miktarı (kg)
TOPLAM				

**Faaliyet hakkında ilgili kurum ve kuruluşlarca herhangi bir çalışma yapılmamıştır.*

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

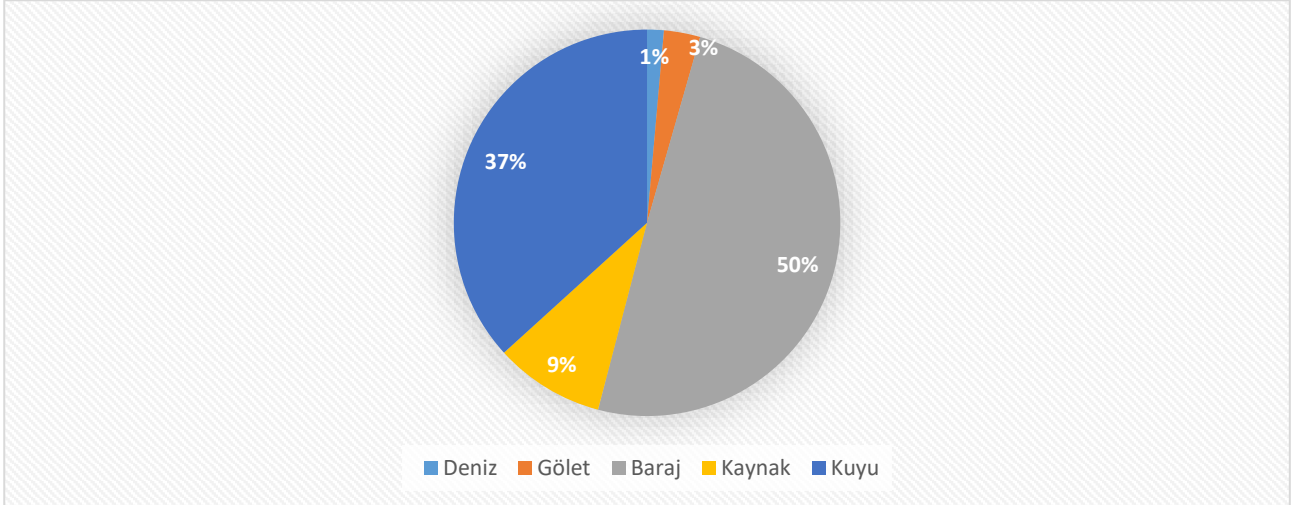
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Marmara Denizi, Yukarı Yapıcı Göleti, Çataldağ Göleti, Gönen Yenice Barajı, İkizcetepeler Barajı ve Kaynaklardan kentsel su temini sağlanmaktadır.

BASKİ Genel Müdürlüğü bünyesinde işletilen 9 adet İçme Suyu Arıtma Tesisi bulunmaktadır.

BASKİ Genel Müdürlüğü bünyesinde işletilen İçme Suyu Arıtma Tesisleri:

- 1- Balıkesir (Merkez) İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 2- Bandırma İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 3- Erdek İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 4- Gönen (Sarıköy) İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 5- Marmara (Avşa) İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 6- Susurluk (Göbel) İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 7- Susurluk (Karapürçek) İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 8- Ekinlik Adası İçme Suyu Arıtma Tesisi
- 9- Susurluk İçme Suyu Arıtma Tesisi



Grafik 5-2024 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı

(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi/BASKİ Genel Müdürlüğü, 2024)

İlde içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısından ve bu kapsamda hizmet alan nüfusun değişiminden söz edilmelidir.

İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfustan bahsedilmelidir.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Bu konuda ilgili birim herhangi bir bilgi göndermediği için, bilgi paylaşılamamıştır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İlimizde kentsel su temini için çekilen suyun kaynağını Baraj, Kuyu, Kaynak, Akarsu ve Göl-Gölet oluşturmaktadır.

Çizelge 32– Balıkesir İli İçme Suyu Amaçlı Baraj Ve Göletleri
(DSİ, 2024)

Baraj/Gölet Adı		Tahsis Edilen Su Miktarı	
Gönen Barajı Bandırma Merkez İçmesuyu	:	31.50	hm ³
İkizcetepeler Barajı Balıkesir Merkez İçmesuyu	:	53.00	hm ³
Susurluk-Söve Göleti Göbel Beldesi İçmesuyu	:	0.32	hm ³

B.5.2. Sulama

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Çizelge 33- Sulama Yöntemleri ve Sulanan Alan
(D.S.İ. 2022)

Sulama Yöntemleri ve Sulanan Alan	
Bitki Deseni	Cazibe / Salma Sulama
ÇİLEK	148,28
SEBZE	36 456,69
PATATES	0,59
TAV SULAMASI	62,92
MISIR	118 605,27
BAĞ ASPIR	10,21
FİDAN	654,97
AYÇİCEĞİ	1 095,90
KAVAK	463,48
SOĞAN	5,06
BOSTAN	400,67
ÇAYIR MERA	48,36
ÇELTİK	141 162,13
MEYVE	9 527,05
SERA	20,39
SUSAM	0,78
ŞEKER PANCARI	1 024,84
TÜTÜN	67,40
YEM BİTKİLERİ	15 593,18
ANASON	4,50
SÜS BİTKİLERİ	16,67
SARIMSAK	0,49
FASULYE TANE	1 071,91
FASULYE TAZE	394,27
ZEYTİN	675,58
GENEL TOPLAM :	327 511,57

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Çizelge 34- Sulama Yöntemleri ve Sulanan Alan
(D.S.İ. 2022)

Sulama Yöntemleri ve Sulanan Alan	
Bitki Deseni	Damla / Yağmurlama Sulama
ÇİLEK	0,00
SEBZE	11 032,28
PATATES	0,00
TAV SULAMASI	0,00
MISIR	9 271,83
BAĞ ASPIR	2,46
FİDAN	71,79
AYÇİCEĞİ	37,87
KAVAK	0,00
SOĞAN	0,65
BOSTAN	51,23
ÇAYIR MERA	0,00
ÇELTİK	7,30
MEYVE	1 261,39
SERA	4,90
SUSAM	0,00
ŞEKER PANCARI	25,25
TÜTÜN	0,00
YEM BİTKİLERİ	103,23
ANASON	0,00
SÜS BİTKİLERİ	0,00
SARIMSAK	0,86
FASULYE TANE	23,98
FASULYE TAZE	8,60
ZEYTİN	5,80
GENEL TOPLAM :	21 909,42

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İl genelinde sanayinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımına ilişkin herhangi bir veri elde edilememiştir.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Su kaynakları üzerinde enerji üretme amacıyla kurulan hidroelektrik santralleri ile ilgili herhangi bir veri elde edilememiştir.

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İl genelinde rekreatiyonel (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarı ile ilgili herhangi bir veri elde edilememiştir.

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesis Hizmetleri

BASKİ Genel Müdürlüğünce işletilmekte olan toplamda 32 adet Atıksu Arıtma Tesis bulunmektedir. Bu tesisler toplamda 19 adet belediyeye hizmet vermektedir. Atıksu Arıtma Tesis hizmet veren nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı %86 olup, bu oran yıllara göre artış göstermiştir.



Grafik 6– Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı (Balıkesir Büyükşehir Belediyesi/BASKİ Genel Müdürlüğü, 2024)

Belediyenin atıksu arıtma tesis(ler)inden çıkan arıtma çamurunun analizleri;

Çizelge 35–2024 yılı itibarıyla kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi/BASKİ Genel Müdürlüğü, 2024)

TESİSLER	ATIKLARIN DÜZENLİ DEPOLANMASINA DAİR YÖNETMELİK ARITMA ÇAMURU EK-2 ANALİZLERİ
Burhaniye-Pelitköy Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Manyas-Salur Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Edremit-Zeytinli Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Balıkesir-Merkez Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
İvrindi-Büyükyenice Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Ayvalık-Küçükköy Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Gönen Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Gömeç Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
İvrindi Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Edremit-Altınoluk Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Manyas Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Susurluk Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Burhaniye Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Ayvalık-Altınova Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Sındırgı Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Dursunbey Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Bigadiç Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Edremit Narlı Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Marmara Saraylar Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Marmara Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Havran Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Savaştepe Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun
Kepsut Atıksu Arıtma Tesisi	Uygun

Çizelge 36–2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi/BASKİ Genel Müdürlüğü, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesis Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesis Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durum u (var/yo k)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m³/sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yo k)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziks el	Biyoloji k	İleri							
İl Merkezi	Altıeylül	X			X		67.117	var	67.117	Üzümcü Deresi	yok	326.000	
İlçeler	Ayvalık- Küçükköy	X				X	30.000	var	10.000	Ege Denizi	var	150.000	
	Ayvalık- Altınova	X			X		8.300	var	8.300	Ege Denizi	var	45.000	86,08
	Ayvalık - Merkez	X			X		4.800	yok					
	Balya	X			X		450	yok	450	Kocaçay	yok	3.000	
	Bigadiç	X				X	3.500	yok	3.500	Simav Çayı	yok	30.000	57,24
	Burhaniye	X			X		12.000	var	12.000	Edremit Körfezi	var	100.000	93,44
	Burhaniye -Pelitköy	X				X	4.080	yok	1.500	Bezirga n Deresi	yok	30.000	56,38
	Dursunbe y	X				X	2.328	yok	2.328	Teke Dere Yatağı	yok	25.000	35,94
	Edremit- Altınoluk	X				X	24.661	var	15.000	Şahin Deresi	yok	120.000	132,32
	Edremit- Zeytinli	X			X		23.760	var	23.760	Edremit Körfezi	var	110.000	39,66
	Edremit- Narlı	X				X	8.176	var	4.500	Kuruçay	yok	40.000	
	Erdek- Ocaklar	X			X		2.000	yok	2.000	Erdek Körfezi	var	10.000	
	Gömeç	X			X		1.000	yok	1.000	Kurutm a Kanalı	yok	10.000	
	Gömeç- Karaağaç	X			X		500	yok	500	Kurutm a Kanalı	yok	5.000	
	Gönen	X				X	14.679	var	14.679	Gönen Çayı	yok	80.000	154,20
	Havran- Büyükdere	X			X		500	yok		Havran Çayı	yok		
	İvrindi- Büyükyen ice	X			X		500	yok	450	Karakov a Deresi	yok	5.000	
	İvrindi	X			X		1.000	yok	1.000	Kocaçay	yok	10.000	75,86
	İvrindi- Okullar Bölgesi	X			X		450	yok	450	Kocaçay	yok	3.000	
	Manyas	X			X		1.000	yok	1.000	Dere Yatağı	yok	10.000	68,12
	Manyas- Salur	X			X		500	yok	500	Dere Yatağı	yok	5.000	72,8
	Marmara- Saraylar	X			X		500	yok	500	Marmar a Denizi	var	5.000	
	Marmara- Topağaç	X			X		600	yok	400	Marmar a Denizi	var	3.000	
	Havran	X				X	2.100	yok	2.000	Havran Çayı	yok	25.000	54,5

	Marmara	X				X	1.411	yok	765	Marmara Denizi	var	10.000	37,04
	Marmara-Çınarlı	X			X		600	yok	400	Marmara Denizi	var	3.000	
	Sındırgı	X				X	5.495	var	3.000	Simav Çayı	yok	25.000	72,340
	Savaştepe	X				X	3.678	yok	2.800	Göçmen Deresi	yok	15.000	39,08
	Kepsut	X				X	2.200	yok	1.800	Simav Çayı	yok	15.000	31,88
	Susurluk	X				X	9.590	var	5.000	Susurluk Çayı	yok	40.000	119,36
	Gökçeyazı	X			X		800	yok	700	Mera Deresi (Kocaavşar)	yok	4.000	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözülmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Atıksu arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamurları, lisanslı düzenli depolama tesislerine verilmektedir.

Çizelge 37-2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (EÇBS-Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi	AKTİF	13.300	VAR	Endüstriyel Evsel	7,20 ton/gün	Buzpınarı Deresi
Gönen Deri İhtisas Ve Karma Organize Sanayi Bölgesi	AKTİF	10.000	VAR	Endüstriyel Evsel	8,76 ton/gün	Dededüzü Deresi
Bandırma Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanlığı	AKTİF	1.500	VAR	Endüstriyel Evsel	0,03 ton/gün	Kuru Dere Yatağı
Dursunbey Organize Sanayi Bölgesi	Proje Aşaması	-	-	-	-	Başka Bir AAT'ye Taşıma
Atatepe Küçük Sanayi Sit. Yapı Koop. S.S.	AKTİF	300	YOK	Evsel	0,01 ton/gün	Kuru Dere Yatağı

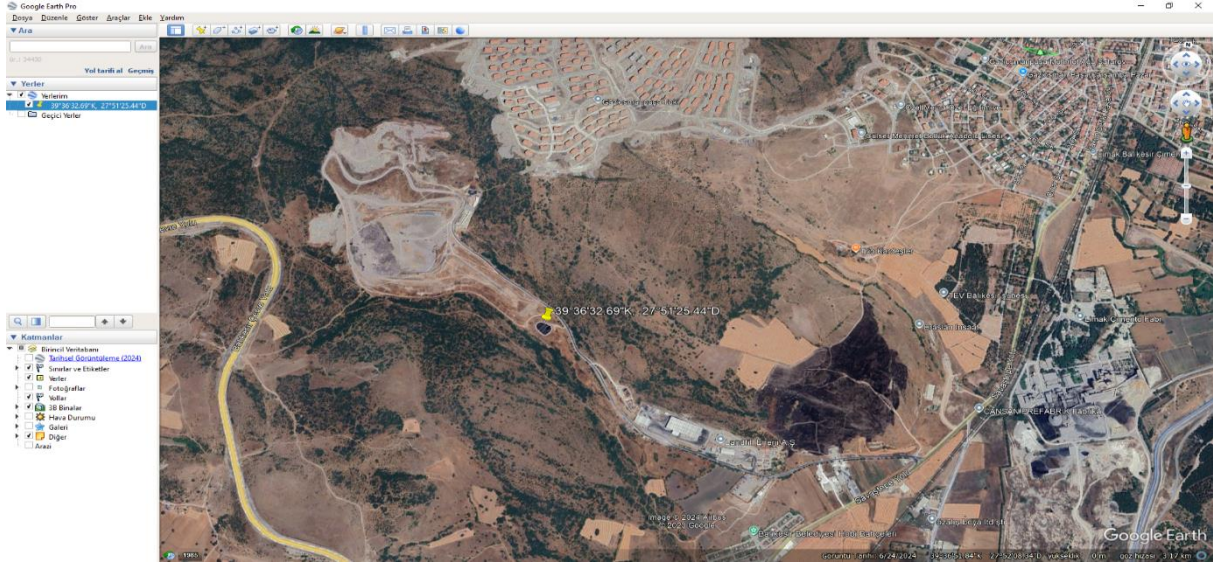
İlimizde üretim sektörü/sanayi tesisi, turizm tesisi veya site yönetimi, diğer statüde olan tesislere ait bilgiler aşağıda verilen çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 38-2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı (EÇBS-Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi	393	151
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi	186	182
Diğer	39	24

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

Çöp sızıntı suları, sızıntı havuzunda biriktirilerek BASKİ altyapısına verilmektedir.



Harita 5- Balıkesir ilindeki sızıntı havuzu

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

Alıcı ortama deşaj edilen atıksu miktarları, arıtılan atıksu miktarları ve geri kazanılan atıksu miktarlarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

Alıcı ortama deşaj edilen atıksu miktarları, arıtılan atıksu miktarları ve geri kazanılan atıksu miktarlarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Çizelge 39-2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu (EÇBS-Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

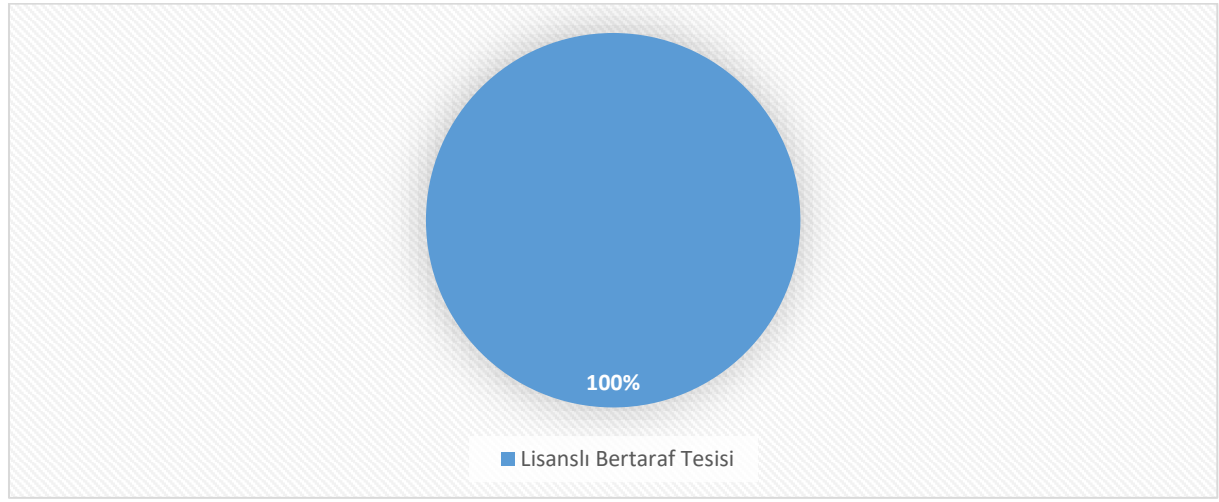
ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI							
Alıcı Ortama Deşaj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşaj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
109.085.966	1.070.952	345.000	17.100	1.632.174	5.040	0	112.156.232

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi



Grafik 7– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi (Balıkesir Büyükşehir Belediyesi/BASKİ Genel Müdürlüğü, 2024)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlgili kurumdan veri alınamamıştır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge 40-2024 Yılında Nitrat Azotu İçeren ve içermeyen gübrelerin tüketimi

Yıl	A Grubu Nitrat Azotu İçeren Gübrelerin Tüketimi (Ton)	B Grubu Nitrat Azotu İçermeyen Gübrelerin Tüketimi (Ton)	Toplam Ton
2024	24,961 t	13,250	38,211
Toplam (ton)	24,961 t	13,250	38,211

Çizelge 41-2024 Yılında Kg bazında Nitrat Azotu içeren ve içermeyen gübreler

Yıl	A Grubu Nitrat Azotu İçeren Gübreler (kg)	B grubu Nitrat Azotu İçermeyen Gübreler (kg)	Toplam Kg
2024	24961,375	13,250	24974,625
Toplam (kg)	24961,375	13,250	24974,625

Çizelge 42-2024 Yılında Tarımda Kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeler

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (kg/Ton) (Lt/Ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Tarım zararlısı böceklerle mücadele	35,32 t / 138,65 t	
Herbisitler	Tarım zararlısı yabancı otlarla mücadele	0,080 t / 0,83 t	
Fungusitler	Tarım zararlısı patojenlerle mücadele	205,37 t / 0,34 t	
Rodentisitler	Tarım zararlısı kemirgenlerle mücadele	0,005 t / 0,112 t	
Akarisitler	Tarım zararlısı akarlarla mücadele	0,0035 t / 0,011 t	
Diğer	Tarım zararlısı diğer etmenlerle mücadele	0,010 t / 0.011 t	
Toplam		240,79 t / 140 t	

Not: Müdürlüğümüzde 2024 Yılında Topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analiz sonuçları ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Balıkesir İlinde tarımın geniş bir alana yayılmasından ve çeşitli olmasından, tarıma dayalı sanayi son derece gelişmiştir. Balıkesir sanayisi içerisinde zeytin, zeytinyağı, salça, konserve, tavukçuluk, büyük ve küçükbaş hayvancılık, yumurta, yem, un ve süt mamülleri önemli yer tutmaktadır. Bu sanayi tesisleri sezonluk kesikli çalışan tesislerdir. İlimizin kuzeyinde yer alan Marmara Denizine sınırı olan ilçelerimiz Bandırma, Gönen, Erdek ve Marmara'dır. İlin üretime dayalı sanayi tesisi potansiyeli yoğunluklu olarak bu ilçelerde faaliyet göstermektedir. Bu ilçelerdeki üretime dayalı sanayi tesislerinden ve yerleşimlerden kaynaklanan evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular direkt veya dolaylı olarak Marmara Denizini etkilemektedir. Bölgede faaliyet gösteren münferit sanayi tesisleri ve OSB'si arıtma tesisi ile ilgili yatırımlarını büyük ölçüde tamamlamışlardır. Yerleşim yerlerinin atıksu arıtma tesislerinin yapımı ise genel olarak proje ve yatırım aşamasındadır. İlimizin turizm potansiyelini oluşturan Ege Denizi kıyılarında ise, Avvalık, Gömeç, Burhaniye, Edremit ilçeleri yer almaktadır. Turizm faaliyetlerinin, buna bağlı olarak turizm yatırımlarının yoğun olduğu bu ilçelerde, zeytin varlığı da önemli bir yer tutmaktadır. Yaz aylarında turizme bağlı olarak artan nüfustan kaynaklanan evsel atıksular, kış aylarında ise zeytinyağı üretiminden kaynaklanan zeytin karasuyu en önemli çevresel sorunları oluşturmaktadır. BASKİ Genel Müdürlüğü tarafından Balıkesir'in merkez ve birçok ilçesinde kentsel atıksu arıtma tesisleri tamamlanarak işletmeye alınmıştır. Atıksu arıtma tesisi olmayan ilçelerle ilgili çalışmalar da devam etmektedir.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSI
- Büyükşehir/Belediye Başkanlığı
- Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- <https://sim.csb.gov.tr/>

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

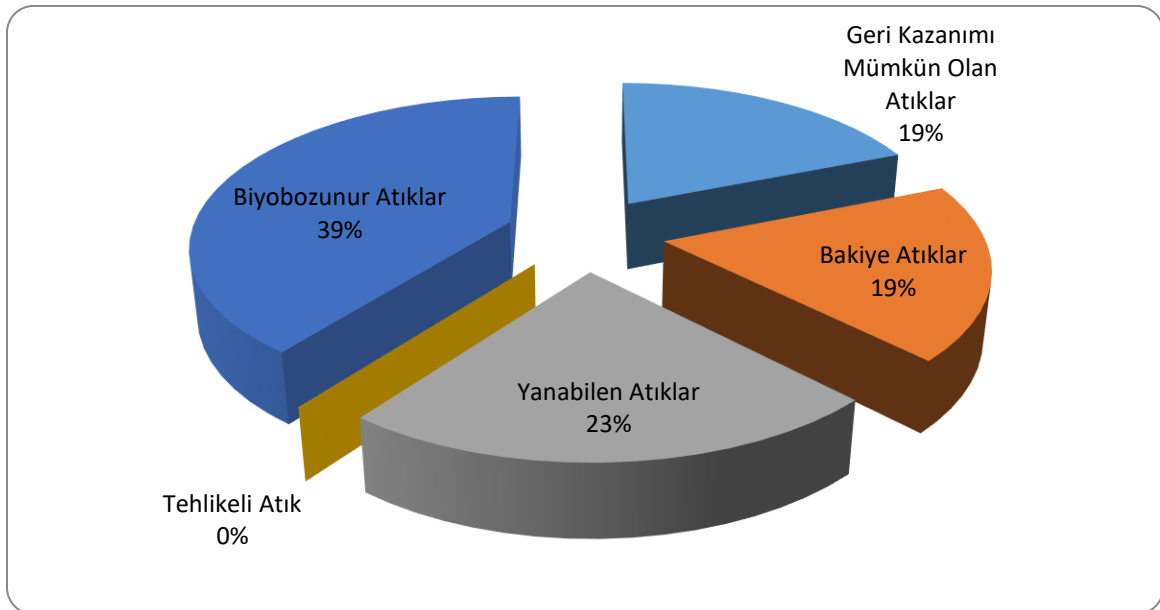
Altıeylül, Karesi, Ayvalık, Balya, Bandırma, Bigadiç, Burhaniye, Dursunbey, Edremit, Erdek, Gönen, Gömeç, Havran, İvrindi, Kepsut, Manyas, Savaştepe, Susurluk, Sındırgı ve Marmara olmak üzere 20 İlçemizde oluşan evsel katı atıklar Altıeylül ilçemizde bulunan Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisimizde düzenli depolanarak bertaraf edilmektedir.

Ayvalık, Bigadiç, Bandırma, Dursunbey, Erdek, Havran, Susurluk, Balya, İvrindi, Kepsut, Savaştepe, Marmara ve Avşa İlçelerinde olmak üzere toplam 13 adet katı atık aktarma merkezi bulunmaktadır. İlçe belediyelerinin topladıkları evsel atıklar aktarma istasyonlarına getirilerek büyük hacimli treylerler vasıtasıyla Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisine taşınmaktadır. 2023 yılı içerisinde 305.644,27 ton atık taşınmış olup, toplam 431,448,35 ton evsel katı atık Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisimizde düzenli depolanarak bertaraf edilmiştir.

Entegre tesisimize kabul edilen atıklar Düzenli Depolama Sahası'nda depolandıktan sonra organik atıkların çürümesiyle açığa çıkan metan gazı gaz motorları vasıtasıyla yakılarak elektrik ve ısı enerjisine dönüştürülmektedir. Tesisin toplam kurulu gücü 14,14 MWe'dir.

2023 yılında 59.780.030 KW elektrik enerjisi üretilmiş olup, 17.060.216 m³ metan gazı yakılmıştır.

Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisimiz alanında inşaatı devam eden "Mekanik Ayırma-Kompost ve Atıktan Türetilmiş Yakıt" tesisimizin 2023 yılı içerisinde tamamlanmıştır.



Grafik 8-2024 yılı itibarıyla Belediye atık karakterizasyonu
(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, 2024)

Çizelge 43-2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri (Balıkesir Büyükşehir Belediyesi,2024)

Büyükşehir/İl/ilçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus* (*)		Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağına ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
			Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon. ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazı ndan Enerji Üretimi	Diğer
Balıkesir Büyükşehir	20 İlçe							ÖS	X	Mekanik Ayırma		X	ATY
İl Geneli													

*TÜİK nüfus verilerinde mevsim ayrımı (yaz/kış) bulunmamaktadır.

*Belediye(B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ)

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve 18.03.2004 tarih ve 25408 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren “Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” gereği Altıeylül, Karesi ilçelerinde faaliyete alınan hafriyat toprağı depolama sahaları ile Bandırma Dolgu ve Rehabilitasyon Sahası BAGYAŞ tarafından işletilmektedir.

Çizelge 44–2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi*

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m³/yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m³/yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
İl Geneli (Toplam)								

*Veri Bulunmamaktadır.

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Sıfır Atık Caddeleri Projesi kapsamında caddelere ikili toplama sistemi, mobil atık getirme merkezi (cam, plastik, metal, atık pil) ve tekstil atığı toplama kumbarası yerleştirilmiştir. Bitkisel atık yağların biriktirilmesi için kutular dağıtılarak bu sayede vatandaşlarımızın Belediyemiz İletişim Merkezinden talep oluşturmaları halinde vatandaşlardan teslim alınmaktadır. Ev ve iş yerlerinde bulunan vatandaşlarımız için eğitim, bilinçlendirme ve farkındalık faaliyetleri yapılmıştır. 2022 yılında Altıeylül, Karesi, Balya ve Susurluk ilçelerinde 2023 yılında ise Sındırgı, Erdek, Dursunbey, Edremit ve Kepsut İlçelerinde olmak üzere toplam 9 ilçede sıfır atık caddesi oluşturulmuştur.

Ekinlik Adası'nda İkili Toplama Sistemi ile geri kazanılabilir atıklar ve geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile organik atıklar ayrı toplama ekipmanlarında toplanarak adaya kurulan geçici atık depolama alanında biriktirilmektedir. Bunun haricinde Mobil Atık Getirme Merkezi yerleştirilmiş olup bu sayede atık elektrikli ve elektronik eşyalar, bitkisel atık yağlar ve atık piller ayrı toplanmaktadır. Kullanılmayan giysi ve ayakkabılar için Tekstil Atığı Kumbarası yerleştirilmiştir. Ayrı olarak biriktirilen organik atıklardan toprak iyileştirici madde elde edebilmek amacıyla adaya yerleştirilen kompost makinesi ile 8-24 saat arasında kompost üretimi gerçekleştirilmektedir. Türkiye'de bir ilki gerçekleştirerek Sıfır Atık Adası Projesi hayata geçirilmiştir. Böylece bertarafa gönderilecek atık miktarı minimuma indirilerek haftada 2 sefer gelen çöp kamyonu ayda 1 gelmektedir.

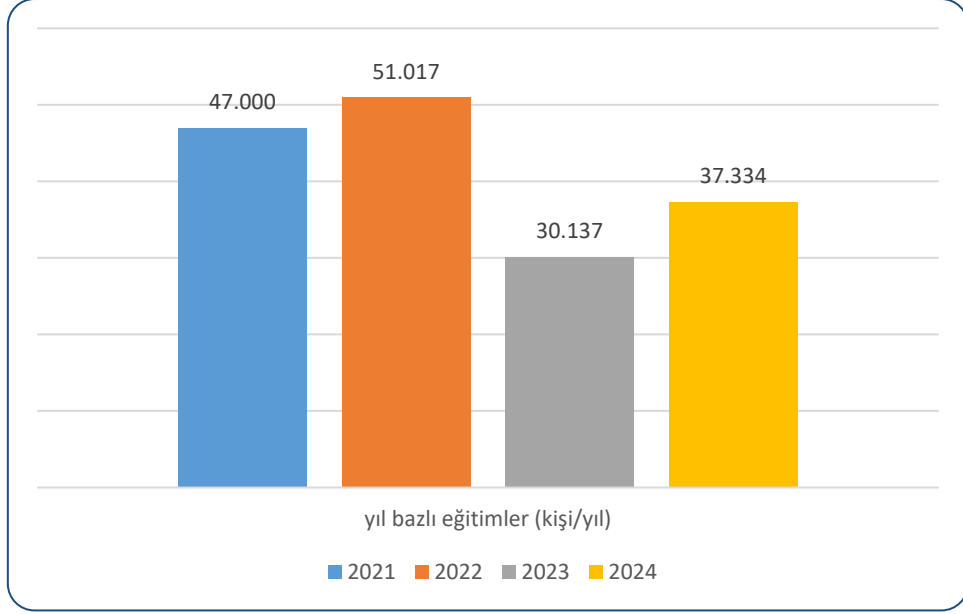
“Tarlada Sıfır Atık” sloganı ile tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan zirai ambalaj atıkları, sera örtüsü ve sulama borusu gibi ambalaj atıklarının toplanması amacıyla S.S. Gönen-Merkez-Tuzakçı-Hasanbey Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bünyesinde yer alan 13 köye 24 adet atık toplama konteyneri yerleştirilmiş olup, 500 kg atık miktarına ulaşan kadın çiftçilere 1 adet Balıkesir kuzusu verilerek projeye katılımları teşvik edilmiştir.

Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Eğitim Tırı, gerekli bakım ve onarımlardan geçirilip projeye kazandırılan hurda dorse ile Balıkesir il sınırları içerisinde öğrencilerinin çevre bilincinin artması ve bu kitlenin çevresinde yer alan bireylerin farkındalık kazanması, geri kazanılabilir atıkları ayrı toplamaya teşvik etmek ve iklim değişikliğinde farkındalığın artması amacıyla projelendirilmiştir. Proje kapsamında VR gözlük etkinliği, karbon ayak izi-su ayak izi terimlerinin anlaşılacağı anket, soru-cevap ve eğitici videolar, araçlarda kullanılan yakıtların iklimle olan ilişkilerinin fark edilebileceği ekipmanlar, atık türlerinin akılda kalıcılığı yönünden fayda sağlayan hafıza oyunu, atıkların türlerine göre ayrışması gerektiğini öğreten robotik kol gibi çeşitli deneyler ve oyunlar ile iklim değişikliğine, sonuçlarına ve etkilerinin nasıl olabileceğinin daha iyi anlaşılması adına özendirici faaliyetler yapılarak çevre bilincinin artması hedeflenmiştir.

C.3.1. Eğitimler

İlimizde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında, Okullarda, İşyerlerinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediye Başkanlıkları ve Firmaların çevre sorumluları tarafından eğitimler ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde **37.334** kişiye eğitim verilmiştir.



Grafik 9- Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(SABS – Raporlar – Eğitim - 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge 45- 2023 itibarıyla Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Edremit Belediyesi	1		AGM'lerin kurulması ve işletilmesi ile Sıfır Atık uygulamalarına ilişkin usul ve esasların Ek-1 listesindeki Atık Getirme Merkezlerine Kabul Edilecek Atık Listesi (14 bölmeli)
Atık Getirme Merkezi	Altıeylül Belediyesi	1		AGM'lerin kurulması ve işletilmesi ile Sıfır Atık uygulamalarına ilişkin usul ve esasların Ek-1 listesindeki Atık Getirme Merkezlerine Kabul Edilecek Atık Listesi (14 bölmeli)
Atık Getirme Merkezi	Karesi Belediyesi	1		AGM'lerin kurulması ve işletilmesi ile Sıfır Atık uygulamalarına ilişkin usul ve esasların Ek-1 listesindeki Atık Getirme Merkezlerine Kabul Edilecek Atık Listesi (14 bölmeli)
Atık Getirme Merkezi	Balıkesir Üniversitesi Genel Sekreterlik Özel Kalem	1		AGM'lerin kurulması ve işletilmesi ile Sıfır Atık uygulamalarına ilişkin usul ve esasların Ek-1 listesindeki Atık Getirme Merkezlerine Kabul Edilecek Atık Listesi (14 bölmeli)
Mobil Atık Getirme Merkezi	Altıeylül İlçe Belediye Başkanlığı	5		11

Mobil Atık Getirme Merkezi	Ayvalık Kipa AVM	1		7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Balıkesir Kipa AVM	1		7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Balya Belediyesi	1		7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Burhaniye Kipa AVM	1		7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Dursunbey Belediyesi	2		8
Mobil Atık Getirme Merkezi	Edremit Belediye Başkanlığı	1		7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Edremit Kipa AVM	2		14
Mobil Atık Getirme Merkezi	Erdek Belediyesi	1		4
Mobil Atık Getirme Merkezi	Karesi Belediyesi	10		28
Mobil Atık Getirme Merkezi	Sındırgı Belediyesi	1		4

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

İl Genelinde 2024 yılında Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almış kurum türlerine ilişkin bilgiler Çizelge 53’te verilmiştir.

Çizelge 46- 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	1
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	2
Alışveriş Merkezi	-
Belediye	1
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	7
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	29
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	-
Diğer	48
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	72
Havalimanı	-
İl Özel İdaresi	-
İş merkezi ve Ticari Plaza	-
Kafeterya ve Restoranlar	-

Kamu Kurum ve Kuruluşu	48
Kargo şirketleri	6
Konaklama İşletmeleri	268
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	3
Liman	1
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	-
Organize Sanayi Bölgesi	-
Sağlık Kuruluşu	11
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	1
Tren ve Otobüs Terminali	-
Zincir Marketler	91
Toplam Sayı	583

C.4. Ambalaj Atıkları

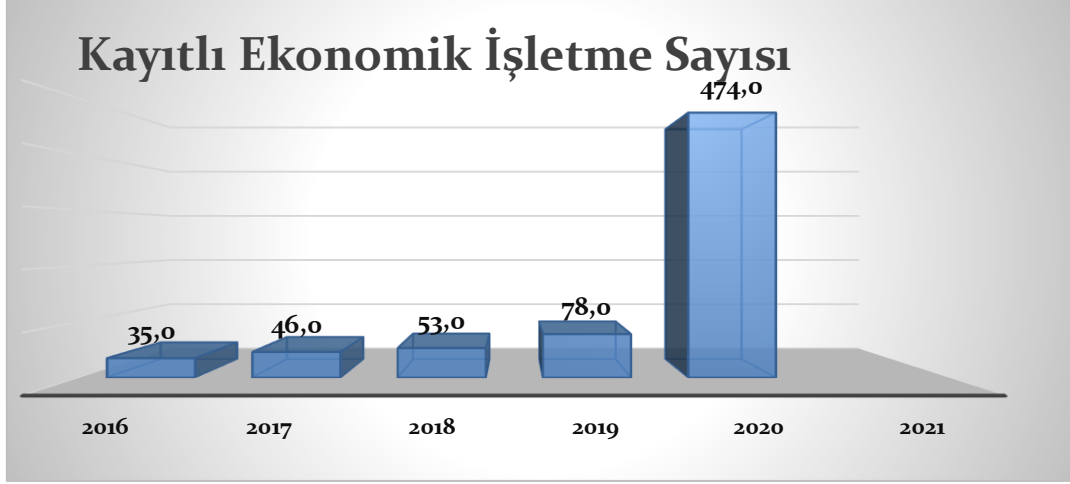
İl sınırları içerisinde herhangi bir yılda üretilen, tedarik edilen ve piyasaya sürülen ambalaj miktarlarının bildirimi, takip eden yılın Ocak-Mart ayları arasında sistem üzerinden yapılmaktadır. **Ambalaj Bilgi Sisteminde Bakanlığımızca güncelleme yapıldığından 2024 yılı verileri temin edilememiştir.**

Çizelge 47-- 2021 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Ambalaj Bilgi Sistemi - 2021)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	1.395.252	18.690.795
Metal	116.495	-
Kompozit	56.900	-
Kâğıt Karton	3.958.295	11.191.617
Cam	31.120	-
Ahşap	381.260	207.765
Karışık	7.910.599	-
Toplam	13.849.921	30.090.177

Çizelge 48- Kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi - 2024)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	435
Ambalaj Üreticisi Sayısı	40
Tedarikçi Sayısı	44



Grafik 10- Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi - 2024)

Çizelge 49- 2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2022)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
12	2	3	7

Çizelge 50- 2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2022)

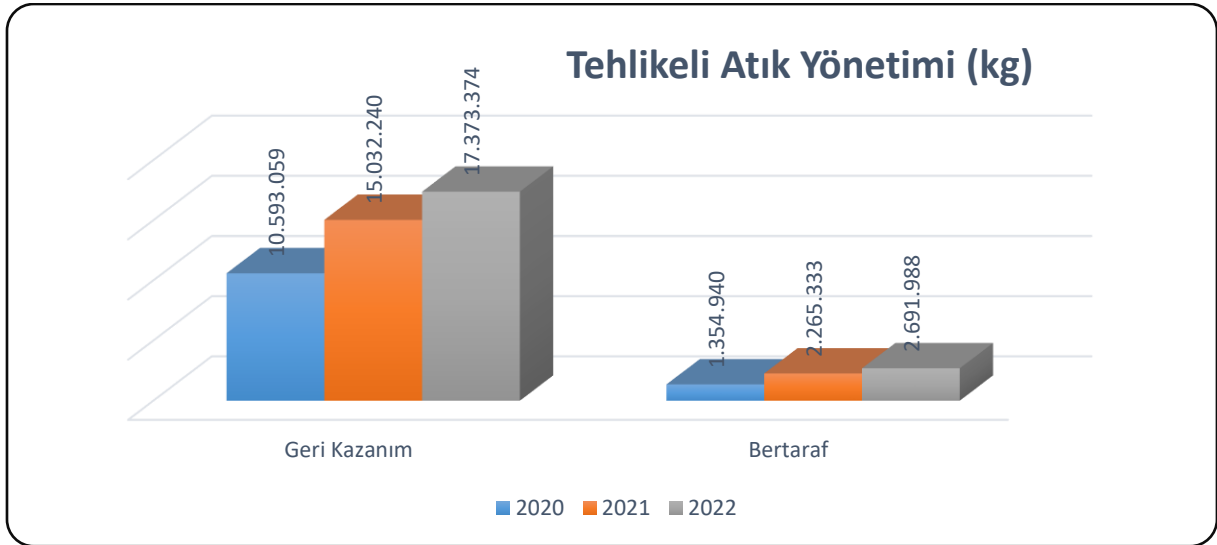
Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis (GKT) Sayısı Toplam	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
10	8	1		1	1	1	

Çizelge 51- Sıfır Atık Yönetmeliği uygulanmasıyla birlikte Belediyelerden Ambalaj Atık Yönetim Planı istenmemektedir.

Sistemden kaynaklı 2021 yılı sonrasına ait tesislerin sayı verisine ulaşılamamaktadır. <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx> adresinden yapılan sorgulamada ilimizde 9 adet Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis olmak üzere Toplam 30 adet Geri Kazanım Tesis bulunmaktadır.

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizde bulunan İşletmelerden kaynaklanan tehlikeli atıklar, Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş lisanslı firmalar tarafından toplanmakta olup ilgili lisanslı geri kazanım ve bertaraf tesislerinde işlenmektedir.

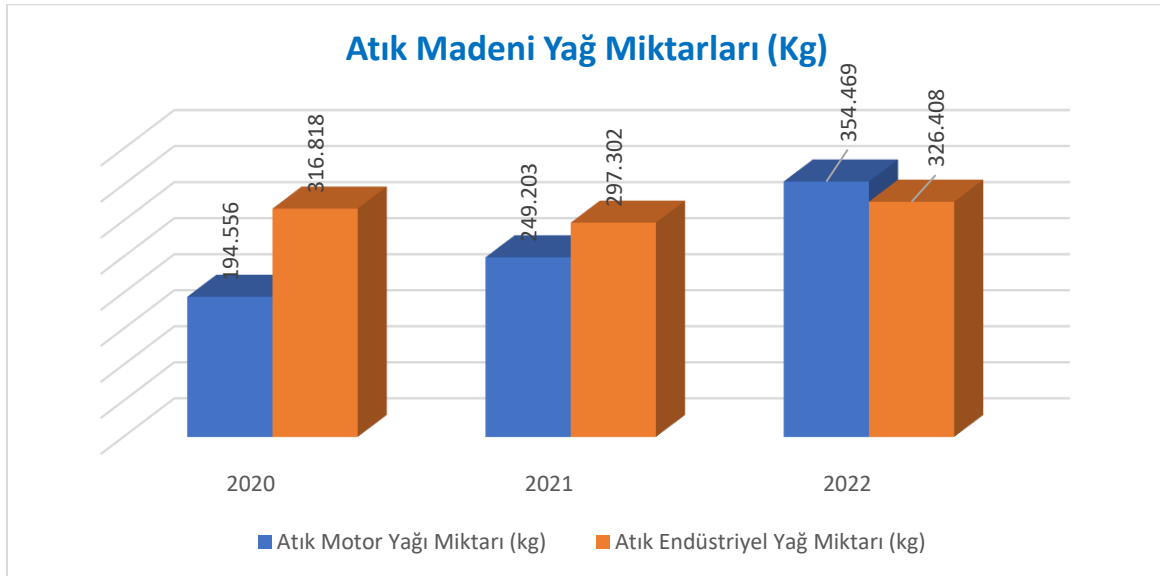


Grafik 11- Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2021)

Çizelge 52- 2022 Yılında Atık İşleme Yöntemine Göre Atık Miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2024)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
Geri Kazanım (R)	17.373.374
Bertaraf (D)	2.691.988

C.6. Atık Yağlar



Grafik 12-Yıllar İtibariyle Atık Madeni Yağ Miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021,2022)

(& Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan B grubu yağlar; atık motor yağlarını, A grubu yağlar; endüstriyel yağları tanımlamaktadır.)

Çizelge 53--2022 Yılı İçin Atık Madeni Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları
(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

Geri kazanım^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
680.877	0	0	38.274

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen atık pil ve akümülatörlerin toplam miktarını gösterir.

Çizelge 54-- Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2020, 2021, 2022)

2020	2021	2022
90.483	127.415	78.645

Atık kodları:

- 160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler
- 160602 Nikel kadmiyum piller
- 160603 Cıva içeren piller
- 160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)
- 160605 Diğer piller ve akümülatörler
- 160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler
- 200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
- 200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 55-- 2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(E-İzin, Yıl, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2025)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	221.355	580	2

Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri Dahil

* Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni’nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

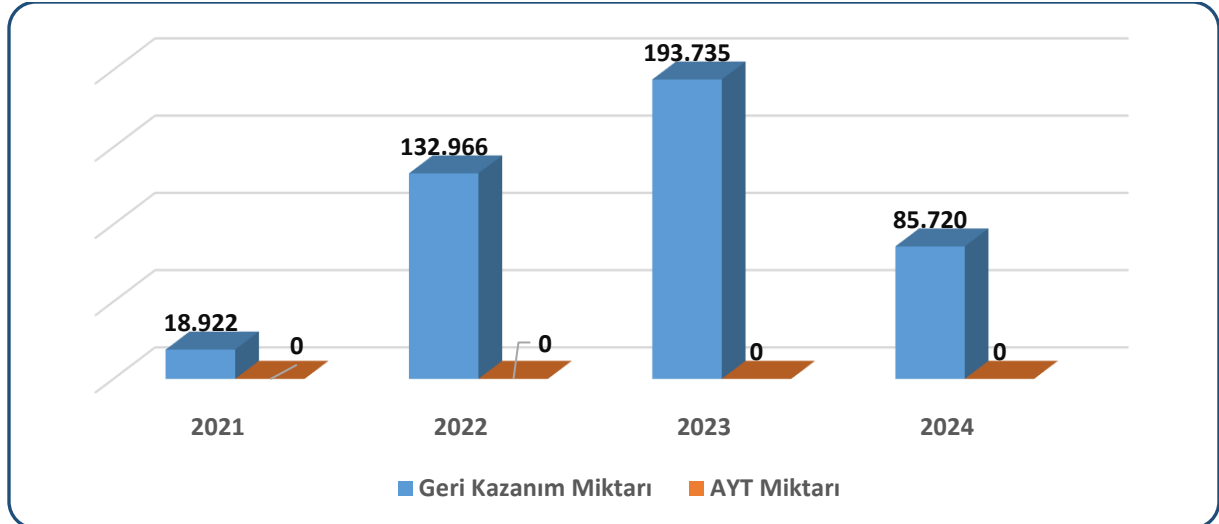
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Çizelge 56- 2024 yılında oluşan ömrünü lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Sistemi, 2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
0	0	0	0	0	0

Çizelge 57- Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2023)

	2021	2022	2023	2024
Geri Kazanım Miktarı	189.220	132.966	193.735	85.720
AYT Miktarı	0	0	0	0



Grafik 13- Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2024)

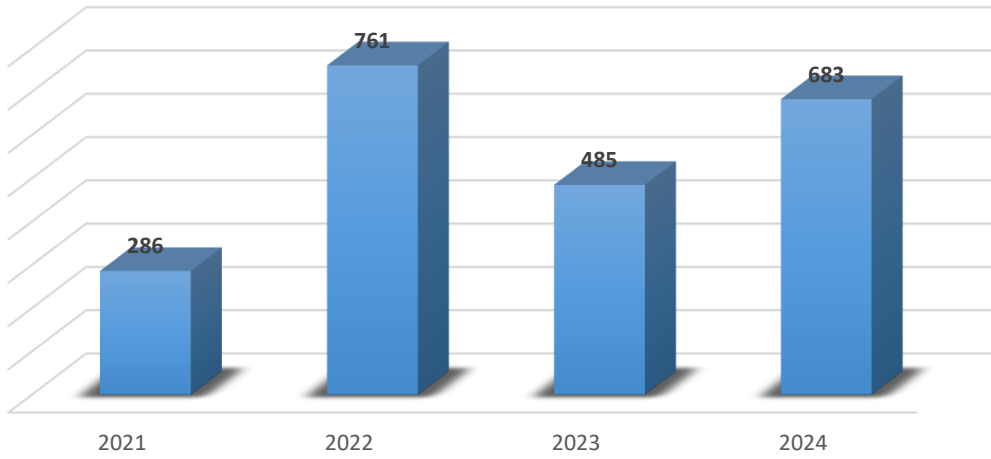
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU, WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU, RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

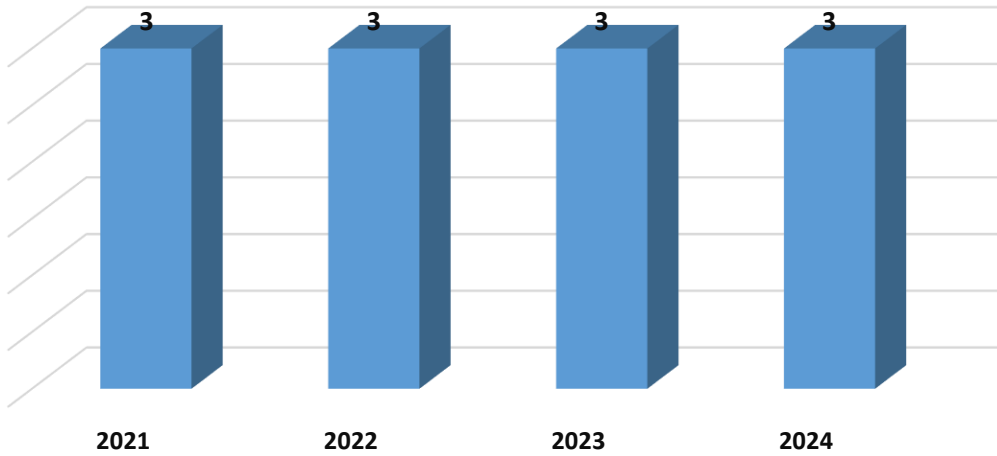
- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A'sında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A'sında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm² 'den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm'den büyük ekipmanlar), küçük ekipmanlar (50 cm'den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm'den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Toplanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Miktarı (ton)



Grafik 14- Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2024)

AEEE İşleyen Tesis Sayısı



Grafik 15-- Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2024)

Çizelge 58- 2021 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Transfer Noktası Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde, Mobil Atık Getirme Merkezlerinde ve Transfer Noktalarında Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
-	-	-	-	-

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge 59- 2023 İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
-	5	0

Çizelge 60- Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)
(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, Yıl)

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2025
141011	268429	2474	2597	2143	3385	114

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge 61- 2022 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
Geri Kazanım (R)	492.599.988
Bertaraf (D)	2.889.205

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge 62- 2024 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2025)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
-	-	8.000	Stok

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

Balıkesir ilinde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İl sınırları içerisinde sanayi kuruluşları ve belediyelerin OSB/sanayi/evsel/kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarının tamamı lisanslı bertaraf tesisleri tarafından bertaraf edilmektedir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İl sınırları içerisinde sanayi kuruluşları ve belediyelerin OSB/sanayi/evsel/kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlar depolama, Alternatif Hammadde veya Ek Yakıt olarak Kullanım, vb. yöntemler ile bertaraf ettirilmektedir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler Bölüm B.7.2’de daha ayrıntılı olarak işlenmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” gereği tüm ilçelerde ve merkezde belirlenen günlerde tıbbi atıklar toplanıp, tıbbi atık sterilizasyon ünitesinde sterilize edilerek katı atık düzenli depolama sahasında bertaraf edilmektedir. 2023 yılında Balıkesir il genelinde 1.268,47 ton tıbbi atık sterilize edilerek bertaraf edilmiştir.

Çizelge 63–2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi,2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi	X			2	1.268,47		X	X		

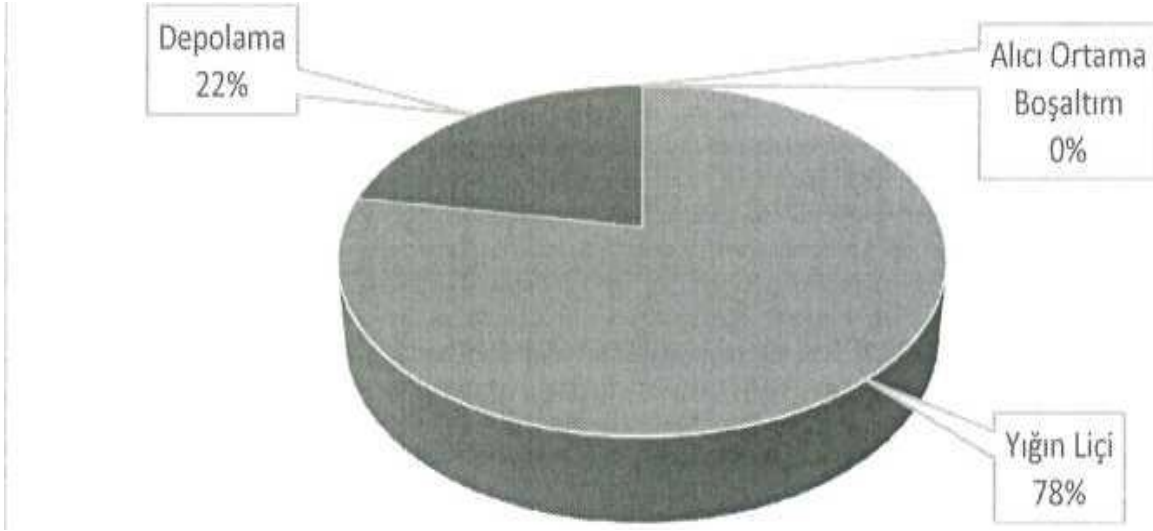
Çizelge 64- Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Balıkesir Büyükşehir Belediyesi,2024)

	2019	2020	2021	2022	2023
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	1.184	1.234	1.383	1.292	1.268,47

C.14. Maden Atıkları

Çizelge 65- 2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(İl Müdürlüğü, 2024)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
Çinko-Kurşun-Bakır	1	15.538.955	1	-
Altın-Gümüş	3	1.6965.38	2	-



Grafik 16- 2024 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı

Çizelge 66- 2024 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(EÇBS, Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilitasyon Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2022	5	57	2	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde Düzenli Depolama sahası 1 adet olup Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından Özel Sektöre işletilmektedir. Katı Atık Entegre Tesisi olarak işletmede sızıntı suyu toplama havuzu, sızıntı suyu arıtma tesisi, deponi gazından elektrik üretimi, kompost tesisi, ambalaj atıkları toplama ayırma tesisi ve Tıbbi Atık Sterilizasyon tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 67–2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	5
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	1
Atık Yakma ve Beraber Yakma	2
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	0
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	0
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	5
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	24
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	10
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	5
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	0
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	3
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	42
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	3
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	6
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	0

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi
Ambalaj Bilgi Sistemi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluştaki bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Çizelge 68– 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(BEKRA Bildirim Sistemi/Çevre e-Denetim Sistemi, 2024)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	6
Üst Seviye	9
TOPLAM	15

Çizelge 69– 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	3
Üst Seviye	4
Kapsam Dışı	0
TOPLAM	7

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

BEKRA Yönetmeliğimiz kapsamında ilimizde faaliyet gösteren alt ve üst seviye tesislere 2025 yılı içerisinde denetim programı oluşturulmuş olup yıl içerisinde denetimlerimiz tamamlanacaktır.

Kaynaklar

- BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 70-2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi (ÇŞİDM, 2024)

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	5	6299	-
Yetki Devri Yapılan Kurum	215	283	-

D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

BEKRA Yönetmeliğimiz kapsamında ilimizde faaliyet gösteren alt ve üst seviye tesislere 2024 yılı içerisinde denetim programı oluşturulmuş olup yıl içerisinde denetimlerimiz tamamlanacaktır.

Kaynaklar

(...) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Balıkesir ilinin Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi 2017 yılında tamamlanmış olup, izleme çalışmalarına 2018 yılında başlanmıştır. Çalışma kapsamında 2103 bitki türü (172 endemik), 22 tür içsu balığı, 9 tür ikiyaşamlı, 17 tür sürüngen, 274 tür kuş, 45 tür memeli literatür kaydı elde edilmiştir.

E.1. Flora

Balıkesir ili damarlı bitki çalışmalarında literatür kayıtlarına göre 2103 bitki türü elde edilmiştir. Literatürde elde edilen türlerin 1353 adeti arazi çalışmalarında da tespit edilmiştir. Balıkesir ili içerisinde 28 bitki türü ise yeni kayıt değerlendirilmiştir. Çalışmaların sonucunda, toplam 172 endemik bitki türü kaydedilmiştir. Damarlı bitkilerde endemizm oranı %8,07 olarak belirlenmiştir. Tohumuz bitkilerde literatür çalışmaları sonucu 572 tür tespit edilmiştir.



Resim 5- *Abies nordmanniana* subsp. *equi-trojani* (Kazdağ Göknarı)
(Foto: Fatih SATIL)



Resim 6- *Armeria trojana* (Sarıköz güzeli)
(Foto: Fatih SATIL)



**Resim 7- *Carduus nutans* subsp. *falcato-incurvus* (Eğri eşekdikeni)
(Foto: Fatih SATIL)**



**Resim 8- *Crocus gargaricus* subsp. *gargaricus* (Kaz çiğdemi)
(Foto: Fatih SATIL)**



**Resim 9- *Jasione idaea* (Kumçamı)
(Foto: Fatih SATIL)**



Resim 10-Digitalis trojana (Kapıdağı yüksükotu)
(Foto: Fatih SATIL)



Resim 11- Paronychia chionaea subsp. chionaea var. latifolia (Deli kepekotu)
(Foto: Fatih SATIL)

E.2. Fauna

Balıkesir ilinde Memeliler için yapılan literatür taraması sonucu 45 tür kayıt altına alınmıştır. Arazi çalışmalarında ise bu türlerden 40 tanesi tespit edilmiş olup, İl içerisinde 5 memeli türü ise yeni kayıt altına alınmıştır. Memeli türleri içerisinde endemik tür bulunmamaktadır. Balıkesir ilinde yapılan literatür çalışmalarında 274 kuş türü tespit edilmiştir. Bu türlerin hepsi arazi çalışmalarındada gözlenmiştir. Kuş türleri içinde endemik tür bulunmamaktadır. İç su balıkları açısından gerçekleştirilen literatür çalışmalarında 22 tür belirlenmiş olup, arazi çalışmalarında ise il içinde 3 yeni kayıt tespit edilmiştir. İçsu balıkları açısından endemik tür bulunmamaktadır. Balıkesir ilinde yapılan literatür çalışmalarında 17 Sürüngenler türü belirlenmiştir. Arazi çalışmaları sonucunda ise il için, 9 tür yeni kayıt altına alınmıştır. Balıkesir ilinde endemik olarak Anatololacerta anatolica (Anadolu Kaya Kertenkelesi) türü tespit edilmiştir. Balıkesir ilinde literatür çalışmalarında 9 amfibi türü tespit edilmiş olup endemik bir tür belirlenmemiştir. Omurgasız canlılarda ise literatür çalışması sonrası 407 tür tespit edilmiştir.



Resim 12- Pelecanus onocrotalus (Ak pelikan)



Resim 13-Cygnus olor (Kuğu)



Resim 14-Pelecanus crispus (Tepeli pelikan)



**Resim 15- *Salmo trutta macrostigma* (Kırmızı Benekli Alabalık)
(Foto: D. TÜRKER)**



**Resim 16- *Knipowitschia longicauda* (Kayabalığı)
(Foto: D. TÜRKER)**



**Resim 17- Balıkesir İli sürüngen türleri; *Mauremys rivulata* (izgili kaplumbağa)
(Foto: U.C. ERİŞMİŞ)**



**Resim 18- Balıkesir İli sürüngen türleri; Anatololacerta anatolica (Anadolu Kaya Kertenkelesi)
(Foto: U.C. ERİŞMİŞ)**



**Resim 19- Balıkesir İli çift yaşarlılar türü; Triturus ivanbureschi (Pürtüklü Semender)
(Foto: U.C. ERİŞMİŞ)**



**Resim 20- Balıkesir İli çift yaşarlılar türü; Bufo variabilis (Değişken Desenli Gece Kurbağası)
(Foto: U.C. ERİŞMİŞ)**

Kaynaklar:

- T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
- 2. Bölge Müdürlüğü - Balıkesir Şube Müdürlüğü
- Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi
- Balıkesir İli'nin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşİ Sonuç Raporu – 2017

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü 1950 yılında ilk kurulan 15 Başmüdürlükten biri olup, 09.02.1951 tarihinde kuruluşunu tamamlayarak faaliyete geçmiştir.

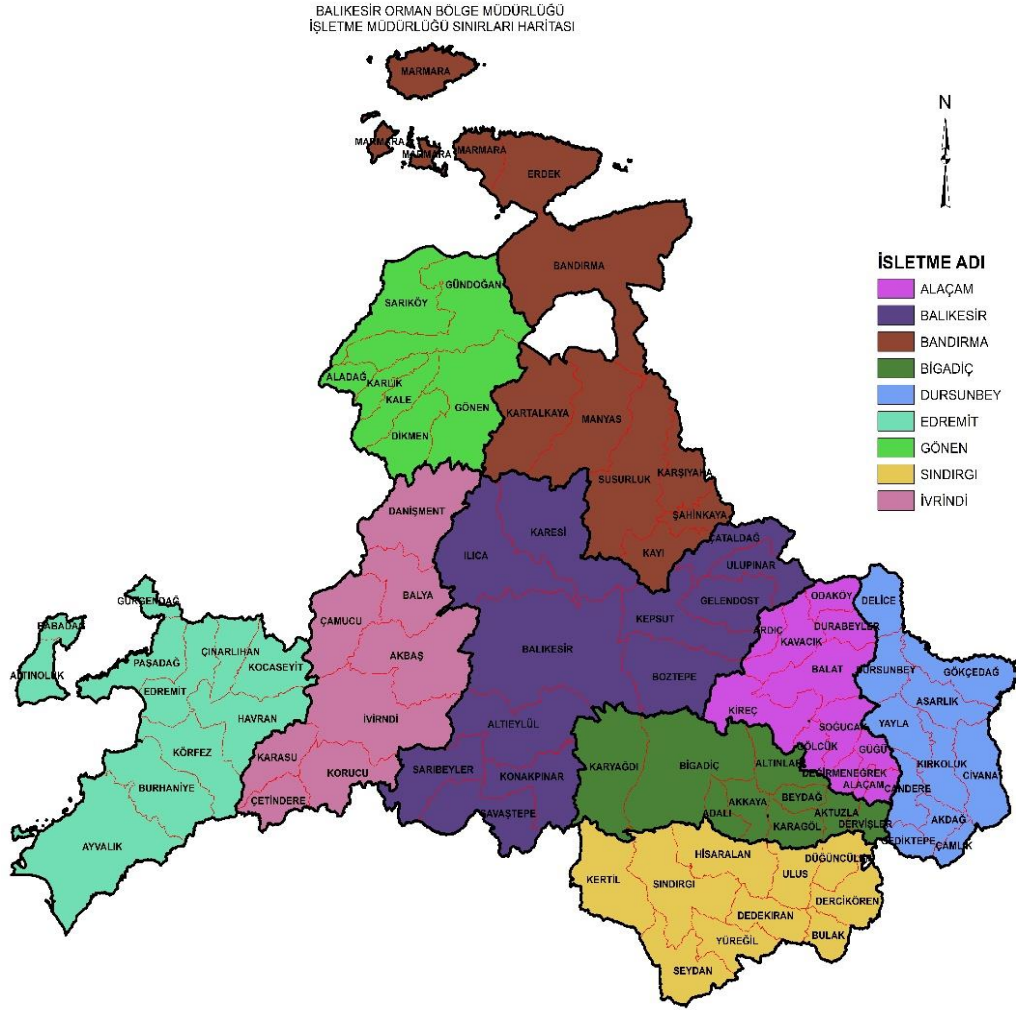
1951 yılından 1967 yılına kadar Balıkesir Orman Başmüdürlüğü; Balıkesir ve Çanakkale illerinin tamamı ile Kütahya İli Simav İlçesi mülki hudutları dâhilinde kalan Simav İşletmesini sınırları içerisine almakta iken 1967 yılında Çanakkale Başmüdürlüğünün, 1991 yılında da Kütahya Bölge Müdürlüğünün kurulması ile bu İller kuruluştan çıkarılmıştır.

1989 yılında Sındırgı İşletmesini 2'ye bölünmesi sonucu Bigadiç İşletmesi kurulmuş, 7 İşletmesi ile Çanakkale Bölgesinin dâhil edilmesine kadar faaliyetlerini sürdürmüştür.

2011 yılında Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğünün mülga hale gelmesiyle birlikte Ayvacık, Bayramiç, Biga, Çan, Çanakkale, Kalkım ve Yenice İşletme Müdürlükleri ve bu işletmelere bağlı 33 adet şeflik Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğüne bağlanmıştır. Aynı zamanda Orman Genel Müdürlüğü'nün yeniden yapılanması ile İzin İrtifak Şube Müdürlüğü, Ağaçlandırma Şube Müdürlüğü, Orman ve Köy İlişkileri Şube Müdürlüğü, Odun Dışı Ürün ve Hizmetler Şube Müdürlüğü, Personel Şube Müdürlüğü, Fidanlık Müdürlüğü kurulmuştur.

04 Kasım 2015 tarih ve 29522 sayılı resmi gazetede yayınlanan 12.10.2015 tarihli 2015/8135 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğü kurularak Ayvacık, Bayramiç, Biga, Çan, Çanakkale, Kalkım ve Yenice İşletme Müdürlükleri ve bu işletmelere bağlı 33 adet şeflik Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğünden ayrılmıştır.

Bölge Müdürlüğümüz; 15 adet Şube Müdürlüğü, 9 adet Orman İşletme Müdürlüğü ve bu Müdürlüklere bağlı 88 adet Orman İşletme Şefliği, 4 adet Depo Şefliği, 4 adet Kadastro ve Mülkiyet Şefliği, 1 adet Elektronik Haberleşme ve Atölye Şefliği, 1 adet Tamir Bakım Atölye Şefliği, 4 adet Orman Kadastro Başmühendisliği, 2 adet Ağaçlandırma ve Toprak Muhafaza Şefliği, 1 adet Etüt Proje Başmühendisliği, 1 adet Fidanlık Müdürlüğü ile bunlara bağlı teknik ve idari personelle faaliyetlerini yürütmektedir.

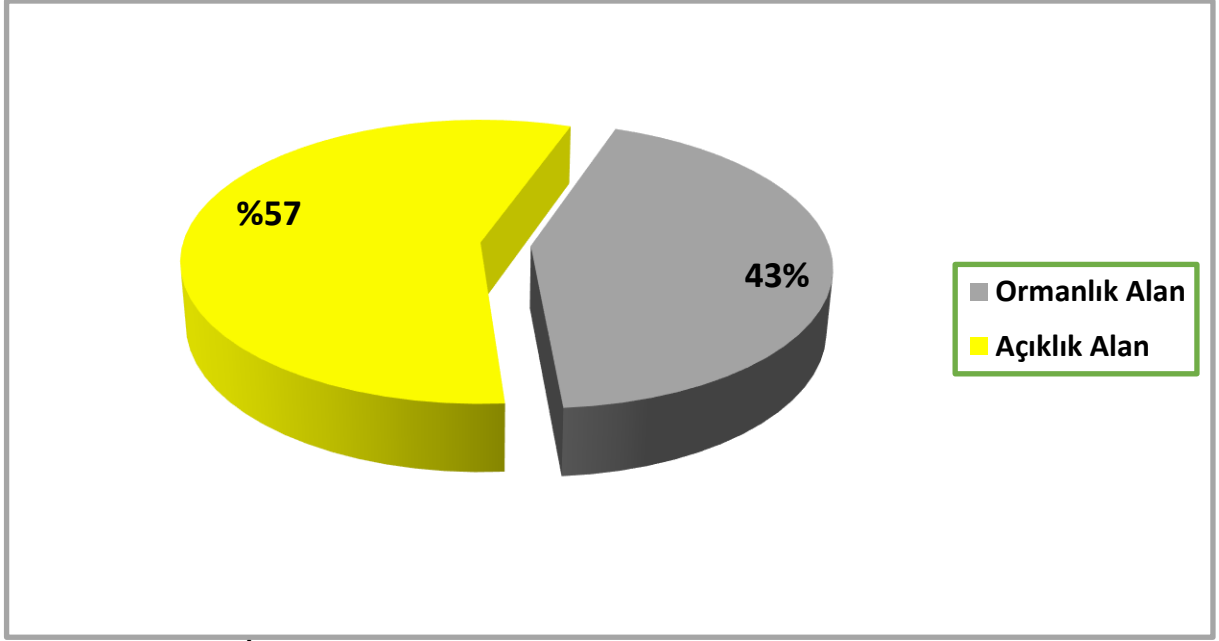


**Harita 6– İşletme Müdürlüğü sınırları
(OGM, 2024)**

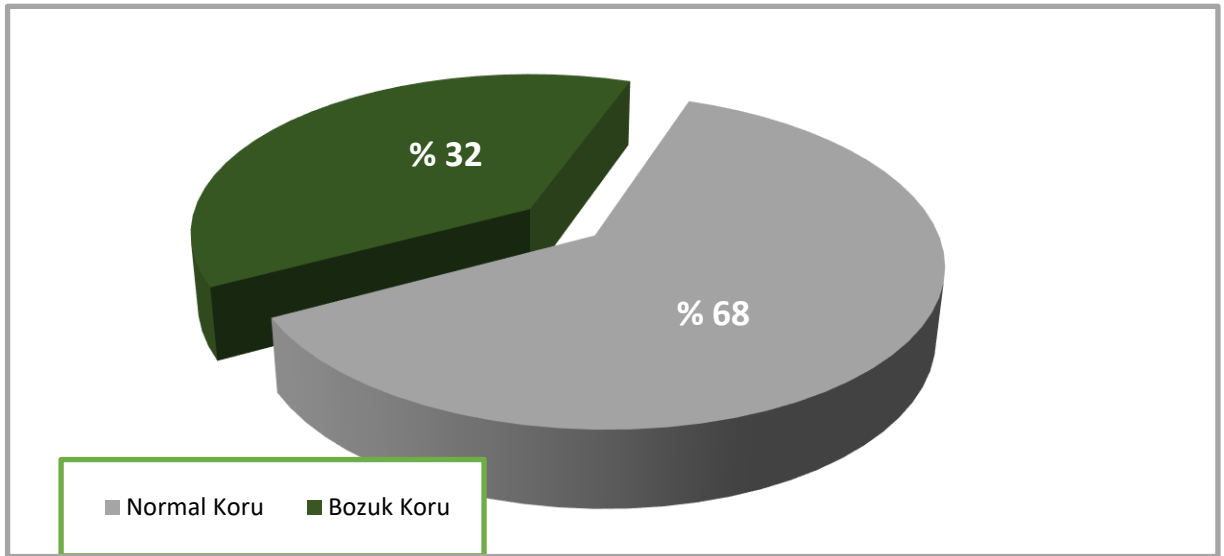
Balıkesir İlinin Orman Varlığı

A- Ormanlık Alan

Ormanlık Alan	632.405 Hektar
Açıklık Alan	827.863 Hektar
TOPLAM	1.460.268 Hektar



Grafik 17- Balıkesir İlinin Orman Varlığı
(OGM, 2024)



Grafik 18- Balıkesir İlinin Orman Varlığı
(OGM, 2024)

Normal Kapalı	435.162 Hektar
Boşluklu Kapalı	197.243 Hektar
TOPLAM	632.405 Hektar

Yapılan ağaçlandırma, imar ihya ve bakım çalışmaları sonucunda 2002 yılında **313.846 Ha** olan verimli ormanlık alan **2023** yılı sonu envanterlerine göre **435.162 Ha** alana çıkarılmıştır. Yine bu çalışmalar neticesinde 2002 yılında 44.4 milyon m³ olan servet **64,1 milyon m³**e yükseltilmiştir.

Balıkesir ili ormanlarının biyokütle miktarı 66 milyon tondur. Ağaçların yapmış olduğu fotosentez ile yıllık **18,1 milyon ton karbon tutumu** ve **1,7 milyon ton/yıl oksijen üretimi** sağlanmaktadır.

Ormanların silvikültürel istekleri doğrultusunda hazırlanan amenajman planlarına göre işletilmesi ve faydalanmanın düzenlenmesi, ormanların ve faydalanmanın devamlılığının sağlanması bakımından son derece önemlidir. Bu çerçevede belirli periyotlarda; ormanlardaki değişimlerin tespit edilmesi, tespit edilen duruma ve toplumun taleplerine göre fonksiyonlarının belirlenmesi, işletme amaçlarının tespit edilmesi, fonksiyonel envanter tablolarının hazırlanması, biyolojik çeşitliliğin tespit edilmesi ile ormanların ekolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel fonksiyonlarının katılımcı bir yaklaşımla belirlenerek faydalanmanın düzenlenmesi, uygulamaların izlenmesi ve değerlendirilmesi faaliyetleri orman amenajman planlarının yapımı ve yenilenmesi ile mümkün olabilmektedir.

E.3.1.7. Odun Dışı Orman Ürünleri

E.3.1.7.1 Ekosistem Hizmetleri Faaliyetleri

Balıkesir İlinde Odun Dışı Orman Ürünlerinden 2016 yılında 402.563 TL, 2017 yılında 295.953,85 TL, 2018 yılında 488.232 TL, 2019 yılında 427.834 TL, 2020 yılında 397.518 TL, 2021 Yılında 534.719 TL gelir elde edilmiş olup; 2022 yılında 885.006 TL, 2023 yılında 1.499.426,43 TL ve 2024 yılı sonu itibarı ile 3.822.627,44 TL satış geliri gerçekleşmiştir.

Çizelge 71– Odun Dışı Ürün Satış Cetveli
(OGM - 2024)

S.NO	ÜRÜN ADI	SATIŞ NEV'İ	BİRİMİ	MİKTARI	TUTARI
1	İbrelî Ağaç Kabuğu	Tarife Bedelli	Kg	83.923,20	54.550,08
2	Palamut (KadehiTırnağı)	Tarife Bedelli	Kg	45.282,80	29.433,82
3	Çuha Çiçeği	Tarife Bedelli	Kg	58.800,00	38.220,00
4	Ayı (Bolet) Mantarı	Tarife Bedelli	Kg	4.080,00	7.344,00
5	Papatya	Açık Arttırmalı	Kg	500,00	1.250,00
6	Zahter	Açık Arttırmalı	Kg	500,00	1.500,00
7	Üretim Artığı	Tarife Bedelli	Kg	50.000,00	640,00
8	Karaçam Kozalağı	Tarife Bedelli	Kg	6.500,00	4.225,00
9	Kocayemiş	Tarife Bedelli	Kg	1.500,00	975,00
10	Reçine	Çok Yıllıklı	Kg	28.500,00	29.480,00
11	Yosunlar	Tarife Bedelli	Kg	178.696,78	116.152,90
12	Defne	Tarife Bedelli	Kg	582.101,00	320.155,55

13	Trüf Mantarı	Tarife Bedelli	Kg	120,00	1.980,00
14	Fıstıkçamı Kozalağı	Tarife Bedelli	Kg	687.954,31	849.746,27
15	Her Türlü Tohumlu Kozalak	Tarife Bedelli	Kg	67.300,00	43.745,00
16	Kestane	Tarife Bedelli	Kg	93.300,00	107.295,00
17	İhlamur (Yapraklı)	Tarife Bedelli	Kg	26.540,00	43.791,00
18	Kızılcım Kozalağı	Tarife Bedelli	Kg	5.096,70	3.312,86
19	Diğer Odoü	Tarife Bedelli	Kg	38.841,00	497,16
20	Zeytin	Tarife Bedelli	Kg	75.471,93	252.437,70
21	Tavşanmemesi Kökü	Tarife Bedelli	Kg	65.032,00	42.270,80
22	İbrelî Ağaç Kabuğu	Tarife Bedelli	Kg	1.400,00	910,00
23	Her Çeşit Boş Kozalak	Tarife Bedelli	Kg	27.000,00	17.550,00
24	Sıklamen (Cyclamen Spp.)	Tarife Bedelli	Kg	6.532,00	8.491,60
25	Karabaş Otu	Açık Arttırmalı	Kg	500,00	5.200,00
26	Fıstıkçamı Kozalağı	Açık Arttırmalı	Kg	182.567,00	1.841.473,70
TOPLAM (TON)				2.318,04	3.822.627,44

E.3.1.7.2 Kent Ormanı ve Mesire Yeri:

Hızlı kentleşme, eğitim, bilinç ve gelir düzeyinin artmasına bağlı olarak rekreasyon, turizm, piknik, avcılık, balıkçılık, eğitim, araştırma gibi sosyal ve kültürel hizmetleri ile ilgili talep ve beklentilerinde ve orman kaynaklarından faydalanmada, bu işlevlerin nispi önem ve önceliklerinde düzenli ve önemli bir artış görülmektedir. Rekreasyon alanlarının hizmete açılması, toplumun çeşitli katmanlarının ormanların korunmasına duyarlı hale getirilmesine, ormana verilecek önemin, bilincin ve orman sevgisinin artırılmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Gayemiz, şehir ormanları ile şehirlerimizde fert başına düşen yeşil alan miktarında dünya standartlarını yakalamaya katkı sağlamaktır.

E.3.1.7.3 Balıkesir Ormanlarında Arıcılığın Hizmetine Sokulan Bal Ormanları

Çizelge 72– Bal Ormanı Alanları
(OGM - 2024)

Nevi	Birim	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kent Ormanı Sayısı	Adet	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kent Ormanı Alanı	Ha	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Kent Ormanı Ziyaretçi Sayısı	Kişi/yıl	7.800	12.300	25.000	25.000	5.000	7000	14.500	17.200	30.800
Mesire Yeri Sayısı	Adet	16	16	17	16	16	19	23	28	30
Mesire Yeri Alanı	Ha	190	190	167	134	134	194,72	214	279,6	327,8
Mesire Yeri Ziyaretçi Sayısı	Kişi/yıl	79.750	110.000	250.000	270.000	50.000	54.000	200.000	215.000	227.000

Ülkemiz; zengin bitki örtüsü, farklı iklim ve coğrafik özellikleri ile arıcılığa son derece elverişli bir ortam oluşturmaktadır. Ülkemiz bulunduğu coğrafya, iklim koşulları ve bitki örtüsü ile ideal bir arıcılık bölgesidir. Dünyada da arıcılık bakımından Türkiye son derece yüksek öneme sahiptir. İstatistiklere bakıldığında ise Türkiye gerek arıcılıkla uğraşanlar, gerekse kovan varlığı bakımından üst sıralarda olmasına rağmen üretilen arı ürünleri bakımından birçok ülkeden şeride bulunmaktadır. Arı yetiştiriciliği ve bal üretiminde temel etken; coğrafyanın, iklim şartlarının ve ballı bitki florasının uygun olmasıdır. Dünyada mevcut olan ballı bitki tür ve çeşitlerinin %75'inin Türkiye'de bulunması büyük bir doğal zenginliktir. Bugüne kadar bölgemizde hizmete sokulan **bal ormanı alanı 2.027,7 hektara ulaşmıştır.**

**Çizelge 73– Bal Ormanı Alanları
(OGM - 2024)**

Sayısı	İlçe	Köyü	Alan	Projenin Nevi	Tesis Yılı
1	Kepsut	Sarfaklar	399,0	Fonk. Plan	2010
2	Kepsut	Dereli	250,0	Fonk. Plan	2010
3	İvrindi	Geçmiş-Ayaklı	140,9	Fonk. Plan	2010
4	Savaştepe	Sarıbeyler	57,6	Yardop	2011
5	Dursunbey	Taşkesiği	30,9	Ağaçlandırma	2014
6	Erdek	Kapıdağ	213,5	Ağaçlandırma	2016
7	Kepsut	Işıklar	9,0	Ağaçlandırma	2017
8	Marmara	Topagaç	66,7	Ağaçlandırma	2017
9	Edremit	Kocaseyit	57,5	Fonk. Plan	2018
10	Sındırgı	Alacaatlı	3,0	Fonk. Plan	2018
11	Manyas	Boğazpınar	30,1	Fonk. Plan	2019
12	Havran	Dereören	33,6	Fonk. Plan	2020
13	Erdek	Yukarıyapıcı	89,3	Fonk. Plan	2020
14	Edremit	Dereli	206,0	Fonk. Plan	2021
15	Bandırma	Yenice	250	Fonk. Plan	2021
16	Susurluk	Yıldız	10,74	Ağaçlandırma	2022
17	Altıeylül	Cinge	23,85	Fonk. Plan	2022
18	Edremit	Kumluca	72,80	Ağaçlandırma	2023
19	Bigadiç	Esenli	26,10	Ağaçlandırma	2023
20	Savaştepe	İncedere	10,2	Fonk. Plan	2024
21	İvrindi	Gümeli	46,9	Fonk. Plan	2024
	TOPLAM		2.027,7		

E.3.1.8. Ağaçlandırma Faaliyetleri

Ülkemizin hassas topografyası ve ekolojik koşulları dikkate alındığında, orman rejimi dışındaki uygun alanlar üzerinde gerçekleştirilecek çok maksatlı ağaçlandırma çalışmaları ile orman alanlarının artırılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Ülkemizde odun hammaddesi gereksinimi, artan nüfusa ve gelişen endüstriye paralel olarak artmaktadır. Bu gereksinimin tamamen yurtiçi kaynaklardan karşılanabilmesi yanında; doğal ormanların ve biyolojik çeşitliliğin korunabilmesi için var olan verimli ormanların sürdürülebilir yönetim prensipleri çerçevesinde işletilmesi, ayrıca bozuk orman alanlarında, orman içi açıklıklarda ve orman rejimi dışındaki arazilerde ağaçlandırmaların yapılması bir zorunluluktur. Ayrıca, özellikle gelir getirici türlerle gerçekleştirilen özel ağaçlandırma çalışmalarının teşvik ve tanıtımına plan döneminde devam edilecektir. Hazine arazilerinden orman tesis etmek üzere tahsisi yapılan alanların ağaçlandırılması yanı sıra özel sektör tarafından yapılacak ağaçlandırmalarla orman alanlarının genişletilmesi hedeflenmektedir. Özellikle son yıllarda ormanların iyileştirilmesi, ağaçlandırma

ve erozyon kontrolü çalışmalarında büyük bir hamle gerçekleştirilmiş, orman varlığının **2024** yılında 23,3 milyon hektara (ülke yüzölçümünün %30'u) yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Orman ürünlerine olan talep artışına rağmen, doğal ormanların odun üretimi dışındaki fonksiyonel hizmetlerine olan kamuoyu talepleri ve küresel eğilimler, potansiyel ağaçlandırma sahalarının ve endüstriyel ağaçlandırmanın gelecekteki odun arz açığının kapatılmasında giderek daha da önemli olacağını göstermektedir. Hızlı gelişen türlerle endüstriyel ağaçlandırmaların kurulması ve bu yolla odun hammaddesi üretiminin artırılması, doğal ormanların korunması açısından da önemlidir. Bu nedenle gerek orman ekosistemi içerisinde gerekse ormanlık alanlar dışındaki yetiştirme ortamının uygun olduğu yerlerde, öncelikle hızlı gelişen yerli türlerle ağaçlandırmalar yapılarak, yoğun kültür metotları ve daha kısa idare süreleri ile birim alandan daha fazla ürün alınması hedeflenmektedir.

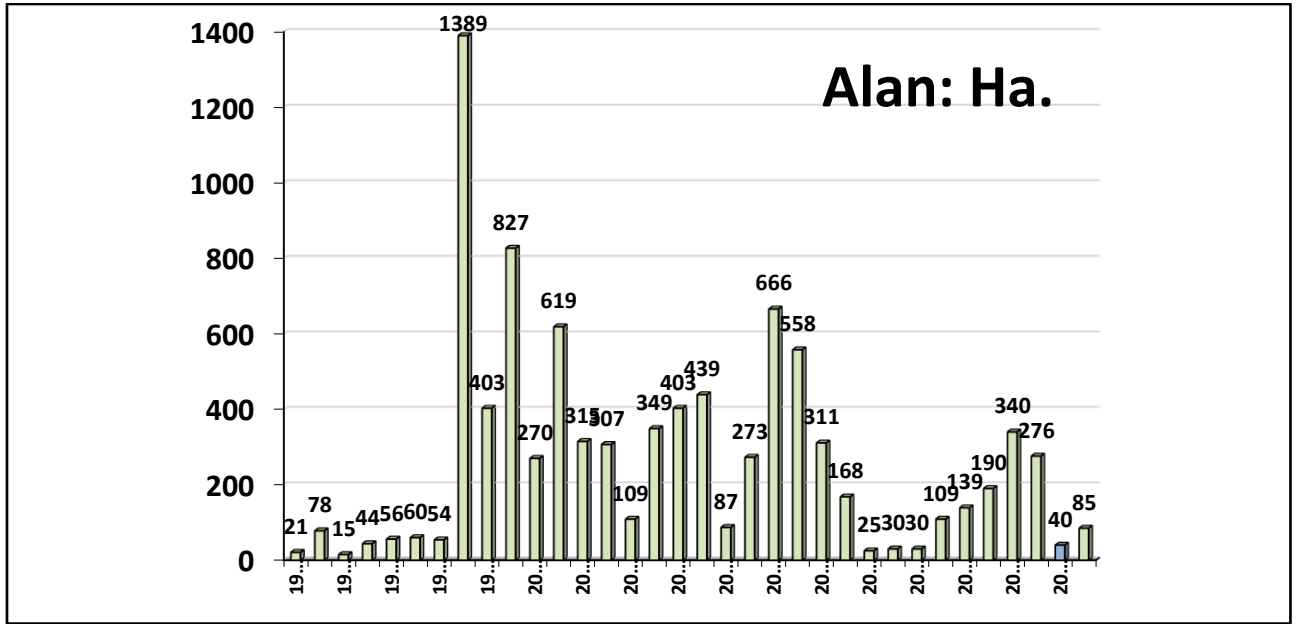
Bölge Müdürlüğümüzde **2024** yılı faaliyetleri ve **Aralık Ayı Sonu** itibari ile gerçekleştirmeleri;

Çizelge 74– Bölge Müdürlüğümüzün 2024 yılı faaliyetleri
(OGM - 2024)

FAALİYET ADI		BİRİM	PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Ağaçlandırma	Tesis	Ha.	106	106
	Bakım	Ha.	841	841
Endüstriyel Ağaçlandırma	Tesis	Ha.	554	554
	Bakım	Ha.	2.582	2.582
Ormanların Rehabilitasyonu	Tesis	Ha.	-	-
	Bakım	Ha.	7	7
Maden Sahası Rehabilitasyonu	Tesis	Ha.	-	-
	Bakım	Ha.	85	85
Etüt Proje		Ha.	864	1.392
Toprak Muhafaza		Ha.	0	0

E.3.1.9. 1990-2024 Yılları Arası Özel Ağaçlandırma Faaliyetleri

Özel ağaçlandırma çalışmaları **1990** yılında başlamıştır. **1990-2024** yılları arasında yapılan projeler kapsamında Balıkesir’de **9.173,08** Ha. saha için müracaatta bulunulmuştur.

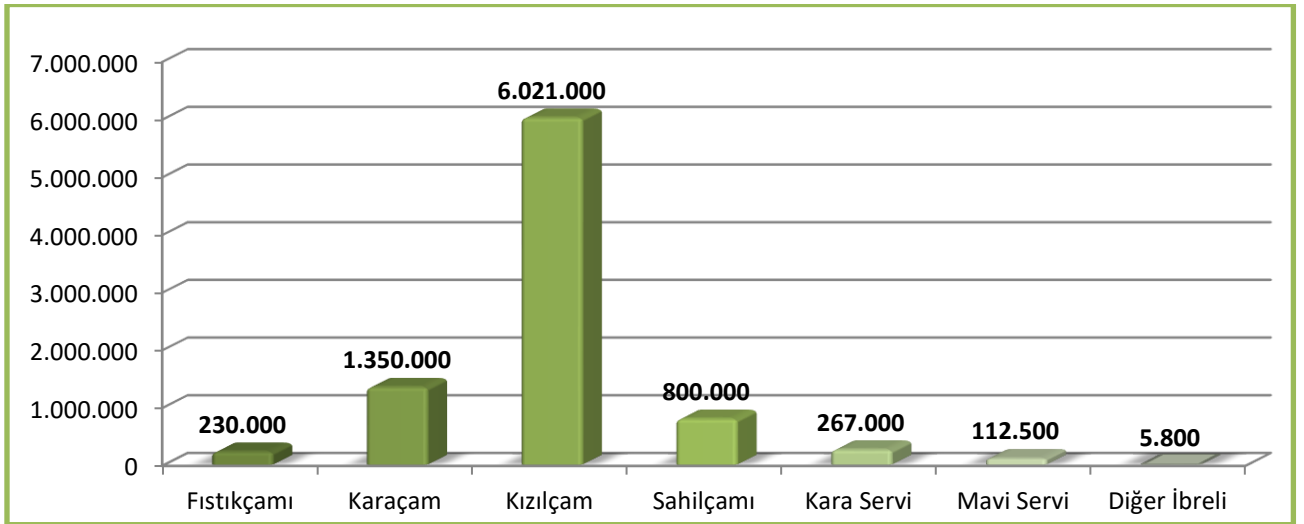


Grafik 19-Özel Ağaçlandırma Sahaları
(OGM - 2024)

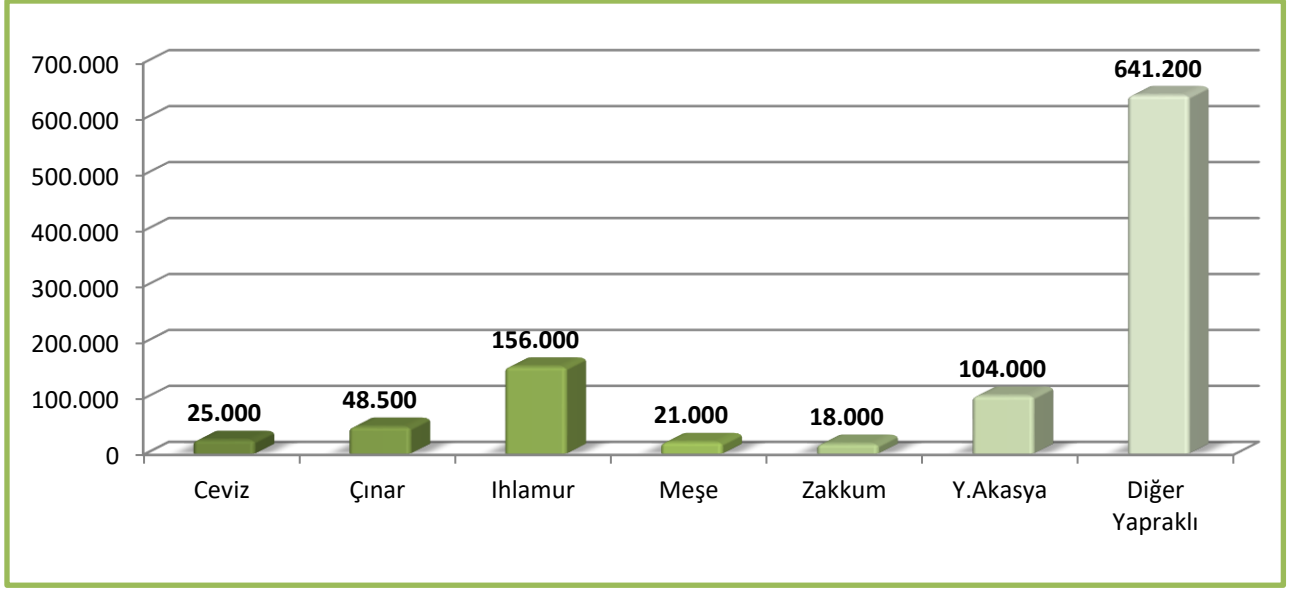
E.3.1.10. Fidanlık Faaliyetleri

E.3.1.10.1 Fidan Üretimi

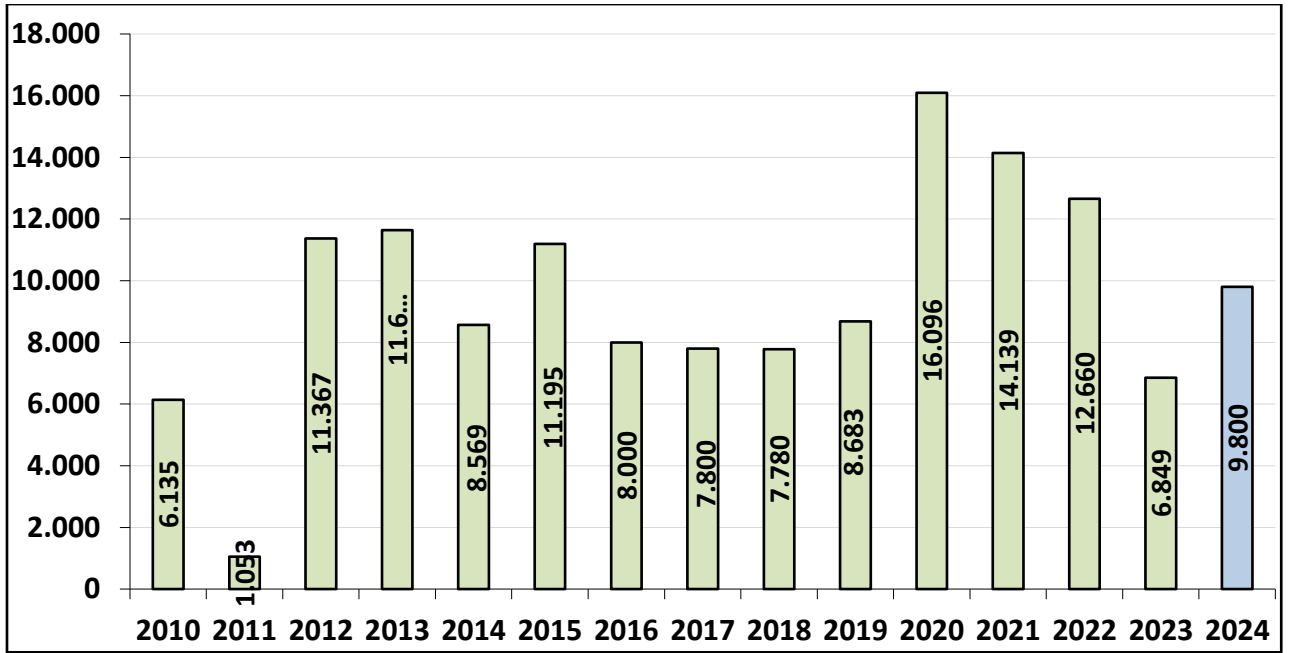
Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğünde **Dursunbey, Sındırgı ve Balıkesir**'de olmak üzere 3 adet fidanlık tesisi bulunmaktadır. **2024 yılı** fidan üretim programı **9.800.000** adettir.



Grafik 20- 2024 İbrelî Üretim Programı
(OGM - 2024)



Grafik 21– 2024 Yapraklı Üretim Programı
(OGM - 2024)



Grafik 22– 2010-2024 Dönemi Fidan Üretimleri:
(OGM - 2024)

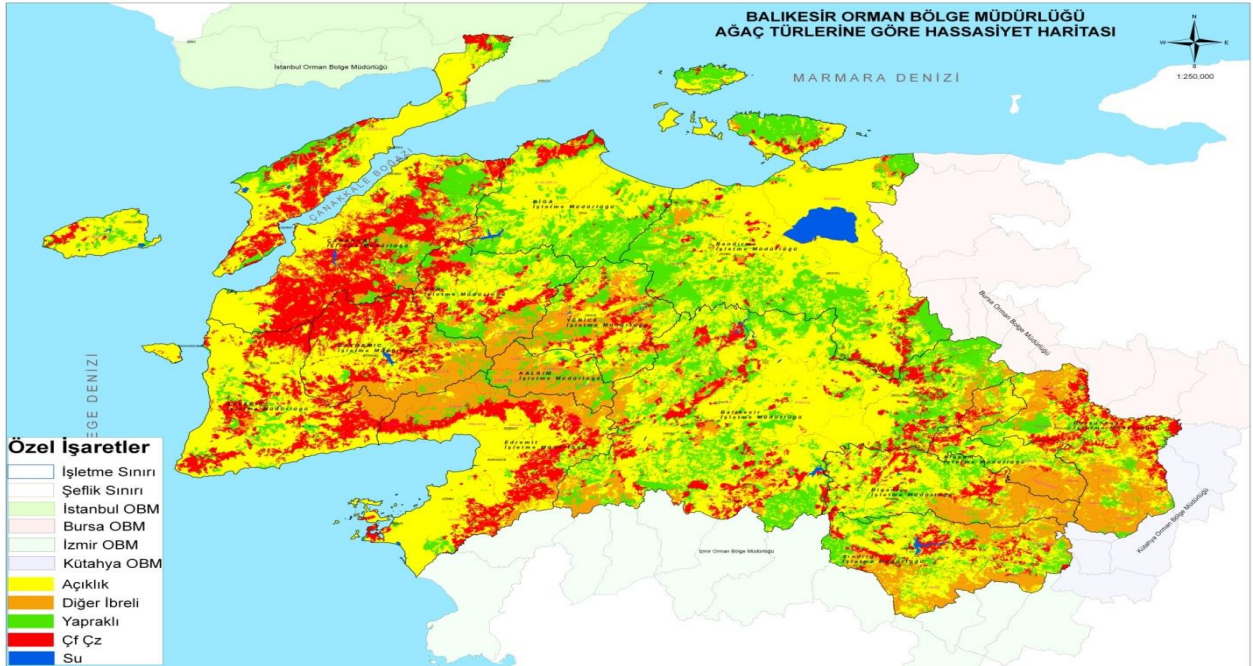
Ağaçlandırmaların teknik ve ekonomik yönden başarılı olabilmesi, diğer etkenler yanında, her şeyden önce tür seçimi ile kalite ve kantite bakımından en yüksek verimi sağlayan ve yetiştirme ortamına uygunluğu belirlenmiş tohumlar ve bu tohumlardan elde edilen sağlıklı, kaliteli fidanların kullanılmasıyla mümkündür. Teknik ormancılıkta esas gaye sürekliliğin sağlanması olup, bunda orijini belli, üstün genetik nitelikli tohumlardan elde edilen kaliteli fidanlarla yapılan ağaçlandırmaların büyük önemi bulunmaktadır. **2024** Yılında Bölge Müdürlüğümüz fidanlıklarında **9.800.000** adet fidan üretim programı %100 gerçekleştirilmiştir.

E.3.1.11. İzin-İrtifak Faaliyetleri

Çizelge 75– Orman Sayılan Alanlarda 31.12.2024 Tarihi İtibariyle Mevcut İzinler (OGM - 2024)

İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	16. MADDE MADEN İZİNLERİ		17/3 MADDE İZİN İRTİFAK HAKLARI		17/3 MADDE ENERJİ İZİNLERİ		18. MADDE İZİNLERİ		TOPLAM	
	Alan (ha)	Adet	Alan (ha)	Adet	Alan (ha)	Adet	Alan (ha)	Adet	Alan (ha)	Adet
ALAÇAM	70,29	57	281,54	84	236,53	30	0,00	0	588,36	171
BALIKESİR	355,55	260	2.119,66	311	930,46	127	0,00	0	3.405,67	698
BANDIRMA	778,71	590	572,17	220	757,57	143	1,03	7	2.109,48	960
BİGADİÇ	1.183,82	146	171,35	85	415,19	24	0,00	0	1.770,36	255
DURSUNBEY	86,37	115	384,10	130	278,49	21	0,00	0	748,96	266
EDREMIT	375,34	147	595,05	167	226,32	50	0,00	0	1.196,71	364
GÖNEN	109,03	106	307,18	105	423,06	47	0,50	2	839,77	260
İVRİNDİ	1.162,86	368	820,38	208	451,62	46	0,00	0	2.434,86	622
SINDIRGI	286,69	203	525,58	160	150,57	39	0,00	0	962,84	402
TOPLAM	4.408,66	1992	5.777,01	1470	3.869,81	527	1,53	9	14.057,01	3998

E.3.1.12. Orman Yangınları

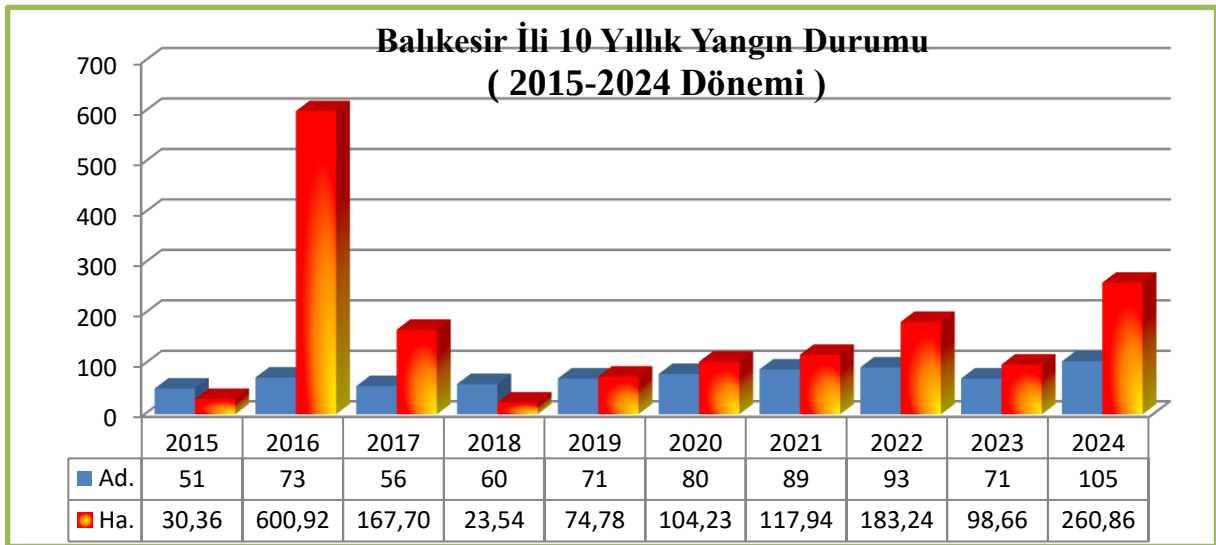


Harita 7- Orman Yangınları İle Mücadele Faaliyetleri Yangın Risk Haritası (OGM - 2024)

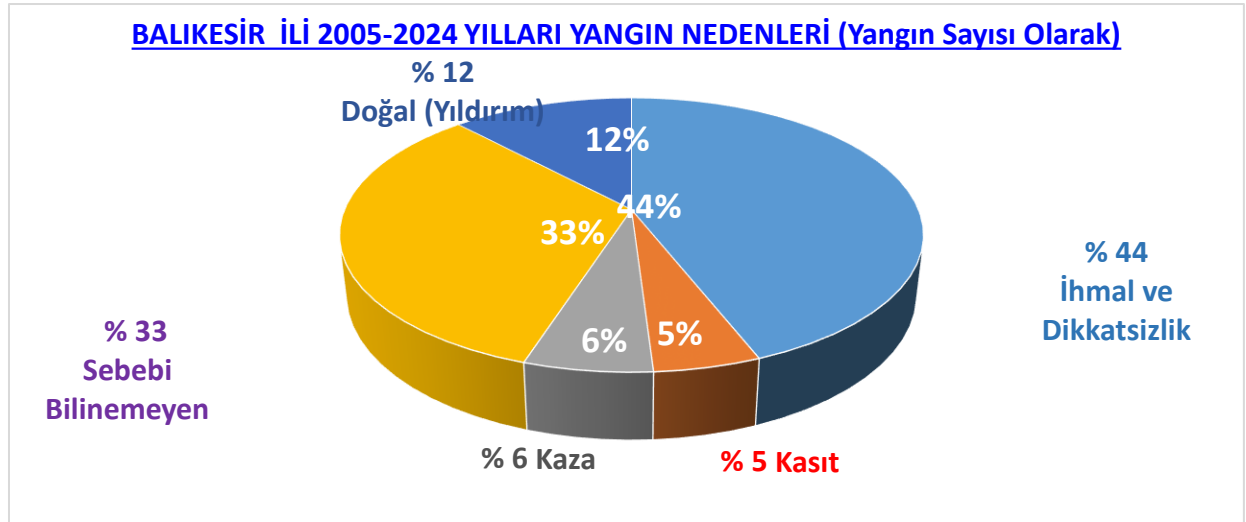
Küresel ısınmanın yıkıcı iklim etkileri ile karşı karşıya kalınması sonucu 2024 yılı, ekstrem sıcak hava dalgaları, aşırı yağış olayları ve kurak bir dönem olarak geçmiştir. Kopernik İklim Değişikliği ERA5 veri kümesine göre, son 12 aylık (2023 Haziran-2024 Mayıs) küresel ortalama sıcaklığın 1850-1900 sanayi öncesi ortalamasının 1,63°C üzerinde rekor düzeylere ulaştığı açıklandı.

Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü ormanlarında son 40 yılda çıkan orman yangınlarının ortalaması; yıllık yangın sayısı olarak **83 adet/yıl**, yıllık yanan alan olarak da **521,30 Hektar/yıl**'dır. 2024 yılının tüm yıllar ortalamasına göre en sıcak yıl olarak geçmesi ve olağanüstü sıcaklıklar yaşanması nedeniyle yıl içinde çıkan toplam orman yangını sayısı **105 adet** olup sayı olarak önemli bir artış yaşanmıştır. Fakat son yıllarda Orman Genel Müdürlüğü tarafından alınan/kiralanın, orman yangınlarına müdahale edecek kara ve hava araçları ile diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yangın anında verdikleri destekler sayesinde 2024 yılında çıkan yangınlardaki yanan toplam orman alanı miktarı **260,86 Hektar** olarak ortalamaların çok altında kalmıştır.

Ayrıca orman yangınlarının dışında, ormana sirayet etme riski bulunan toplam **278 adet kırsal alan yangınına** da müdahale edilmiştir.



**Grafik 23– 10 Yıllık Yangın Durumu
(OGM – 2024)**



Grafik 24– Yangın Nedenleri
(OGM - 2024)

E.3.1.13. Ormanlar Üzerinde Biyotik veya Abiyotik Faktörlerin Etkileri

Orman zararlılarıyla mücadelede kullanılan kimyasal mücadele yöntemlerinden vazgeçilerek biyolojik, biyoteknik ve mekanik mücadele yöntemleri kullanılmaktadır. Orman zararlılarıyla mücadelede biyolojik mücadele yöntemi; Doğal bir yöntem oluşu, tabii dengenin sağlanabilmesi ve en az masrafla en iyi sonucun alınması yanında mücadelenin etkinliğinin kalıcı olması avantajları nedeniyle tercih edilmektedir. Biyolojik mücadele yöntemi olarak her yıl ormanlara kuş yuvası asılması, tel kafes yöntemi ile faydalı böceklerin ormana salınması, faydalı böcek üretiminin artırılması ve ormana salınması ile uygun silvikültürel tekniklerle zararlılara karşı ormanların direncinin artırılmasına yönelik gerçekleştirilecek çalışmalar faaliyet unsurlarını oluşturmaktadır.

Çizelge 76-Orman Zararlılarıyla Mücadele Çalışmaları
(OGM - 2024)

2024 YILI ARALIK AYI ORMAN ZARARLILARIYLA MÜCADELE ÇALIŞMALARI				
İŞİN CİNSİ	2024 YILI			
	PROGRAM		GERÇEKLEŞME	
	Alan (Ha.)	Tutar (TL)	Alan (Ha.)	Tutar (TL)
Biyolojik Mücadele	341	366.840	341	366.840
Biyoteknik Mücadele	1.839	3.067.658	1.839	3.067.658
Mekanik Mücadele	430	688.463	430	688.463
TOPLAM	2.610	4.122.961	2.610	4.122.961
Calasoma Üretimi (Adet)	8.000	128.000	3.250	124.875
Kuşyuvası (Adet)	900	239.400	900	239.400
Torymus sinensis (adet)	1.000	16.000	1.800	16.000

E.3.1.12.1 Gelir Gider Durumu

Bölge Müdürlüğümüz kendi öz gelirleriyle giderlerini karşılayabilen bir bütçe sistemine sahiptir. Bu bakımdan; harcama disiplininin sağlanması, gelir artırıcı ve gider azaltıcı tedbirlere ağırlık verilmesi, tahsis ve izinlerin sıkı bir şekilde takibi ve bu izinlerden alınan bedellerin günün şartlarına göre artırılması, turizm hizmetlerine tahsis edilen orman alanlarından elde edilen gelirlerden ormancılık hizmetlerine pay aktarılması, ihtiyaç fazlası gayrimenkullerin değerlendirilmesi öncelikli hedeflerimizdendir. Ayrıca, ormanların giderek artan ekolojik ve çevresel fonksiyonları nedeniyle önem kazanan ekosistem hizmetlerinin (karbon ticareti, biyolojik çeşitlilik, iklim değişikliği, hidrolojik fonksiyon, peyzaj değeri- rekreasyon, avcılık ve korumaya ayrılan ormanların) ücretlendirilmesi ve böylece Genel Müdürlüğün ekonomik kayıplarının telafi edilmesi yönünde ekonomik araç ve tedbirlerin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Çizelge 77- 2002-2024 Yılları Arası Gelir Gider Durumu (TL)
(OGM - 2024)

YIL	GELİR (TL)	GİDER (TL)	KAR (TL)
2002	29.664.569	19.623.315	10.041.254
2003	45.536.162	25.685.25,00	21.850.907
2004	44.299.988	29.786.460	14.513.529
2005	42.172.653	31.473.152	10.699.502
2006	48.732.115	38.335.822	10.396.293
2007	49.483.441	40.821.640	8.661.800
2008	51.391.109	42.735.110	8.655.999
2009	52.667.466	47.592.782	5.074.684
2010	63.140.805	55.083.109	8.057.696
2011	92.751.547	68.999.214	23.752.333
2012	93.379.769	78.610.930	14.768.838
2013	132.193.548	123.579.226	8.614.321
2014	97.860.859	82.143.327	15.717.532
2015	109.093.000	86.470.000	22.622.000
2016	119.499.925	114.214.148	5.285.777
2017	138.493.419	118.550.749	19.942.669
2018	235.923.623	158.788.173	77.135.450
2019	293.990.524	187.355.348	106.635.176
2020	308.708.649	222.003.167	86.705.48
2021	653.348.799	355.366.319	297.982.480
2022	1.486.706.320	901.963.086	584.743.233
2023	2.197.960.552	1.729.676.197	468.284.355
2024	2.712.883.169	2.789.980.842	-77.097.673

Çizelge 78- 2002-2024 Yılları Arası Köylüye Ödenen Miktar(TL)
(OGM - 2024)

YIL	KÖYLÜYE ÖDENEN (TL)
2002	10.108.487,00
2003	12.731.720,00
2004	14.483.289,00
2005	16.057.674,11
2006	19.829.532,30
2007	19.256.307,57
2008	21.671.557,45
2009	22.119.793,00
2010	22.886.781,30
2011	29.912.889,77
2012	35.651.942,12
2013	27.431.779,88
2014	36.974.228,00
2015	41.060.000,00
2016	48.524.557,00
2017	53.085.796,33
2018	88.830.046,55
2019	116.651.919,47
2020	127.883.264,00
2021	171.990.018,00
2022	376.480.827,00
2023	738.407.683,34
2024	1.335.003.367,00

E.3.2. Milli Parklar

Edremit ilçesinde yer alan 20.934,83 hektarlık saha 17.04.1993 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Alanın 1995 yılında master planı yapılmıştır. Biyolojik çeşitlilik, Milli Parkın ana kaynak değerini meydana getirmektedir. Bugüne kadar Kazdağı'nda 1000 bitki taksonu tespit edilmiştir. Başta Kazdağı Göknarı olmak üzere 32 adet Kazdağı'na endemik tür bulunmaktadır. Bunun yanında Türkiye'nin endemik türü olan ve Kazdağı'nda yetişen 48 adet, endemik olmayan ancak Türkiye'de sadece Kazdağı'nda yetişen 15 adet tür bilinmektedir. Kazdağı Milli Parkı WWF tarafından da Önemli Bitki Alanlarına dâhil edilmiştir. Kazdağları silsilesinin etekleri arkeolojik açıdan ülkemizin en zengin bölgesi olma özelliğini de taşımaktadır. Milli Park'ın çevresinde Thebe, Killa, Khrysa, Anderia, Antandros, Pedosos ve Astrya antik yerleşim bölgeleri bilinmektedir.

E.3.2.1. Kuşcenneti Milli Parkı

Bandırma, Manyas ve Gönen ilçelerinde yer alan 17.058,37 hektarlık saha 27.07.1959 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Saha içerisinde kuş gözlem kulesi ile idare ve ziyaretçi merkezi bulunmaktadır. Alanın Uzun devreli gelişme planı 06.05.2019 tarihinde Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Asya- Avrupa-Afrika kıtaları arasındaki kuş göç yolları üzerinde bulunan ve biyolojik çeşitlilik açısından uluslararası düzeyde öneme sahip olan Milli Park, önemli karakterdeki ekosistemleri bünyesinde barındıran bir cazibe merkezi, doğa cennetidir. Kuşcenneti Milli Parkı, bünyesinde barındırdığı 266 kuş, 419 bitki ve Kuş Gölündeki 32 balık türü ve çeşitli sürüngen türleri için yaşamsal öneme haizdir. Mevsimlere

göre su seviyesi değişmekte olup bol gıdalı (ötrofik) bir Göl'dür. Kuşçenneti Milli Parkı, Avrupa Konseyi tarafından çok iyi korunan ve kıta ölçeğinde değer taşıyan doğal alanlara verilen "Avrupa Diploması"nın en üst kategorisi olan A sınıfı Diploma ya sahip olup, Diploma 2021 yılında bir dönem daha (3 yıl) uzatılmıştır. 5-6 Ekim 2023 tarihinde Avrupa Konseyince görevlendirilen heyet alanda inceleme çalışmalarını yapmış Diplomanın geçerliliğinin devam edip etmeyeceği konusunda raporlamalarını Avrupa Konseyine sunmuşlardır.

E.3.3. Tabiat Parkları

1. **Ayvalık Adaları Tabiat Parkı:** Ayvalık ilçesinde yer alan 19.624,27 hektarlık saha 21.04.1995 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Tabiat parkının Uzun devreli gelişme planı 2004 yılında onaylanmıştır. Ayvalık ilçesinde bulunan 22 adanın 21 adedi Tabiat Parkı içerisinde bulunmaktadır. Tabiat Parkı; tarihi, kültürel ve arkeolojik kaynak değerleri açısından da oldukça zengindir. Özellikle küresel ölçekte nesli tehlike altında olan ve endemik böcek türlerine ev sahipliği yapmaktadır. Karasal ve Denizsel ekosistemlerdeki zengin biyoçeşitlilik varlığı Tabiat Parkı'nın kaynak değerlerini oluşturmaktadır.
2. **Sarımsaklı Tabiat Parkı:** Ayvalık ilçesinde yer alan 1,59 hektarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı hazırlanarak Genel Müdürlüğümüze iletilmiştir. Tabiat Parkı'nın hakim türü Kızılçam (*Pinus brutia*)'dır. Ayrıca ekimle tesis edilmiş münferit olarak bulunan okaliptüs bireyleri mevcuttur. Yapılan çalışmalar sonucunda; 32 familyaya ait 82 bitki türü tespit edilmiştir.
3. **Değirmenboğazı Tabiat Parkı:** Karesi ilçesinde yer alan 24,89 hektarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı 31.12.2020 tarihinde Genel Müdürlüğümüzce onaylanmıştır. Değirmenboğazı Tabiat Parkı'nın en önemli kaynak değerleri su kaynakları ile orman alanları olup; orman ekosistemi ağırlıklı olarak yaprak dökmeyen ibreli karaçam ormanlarından oluşmaktadır.
4. **Darıdere Tabiat Parkı:** Edremit ilçesinde yer alan 10,44 hektarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı 2014 yılında onaylanmış olup taslak revize plan hazırlanarak Genel Müdürlüğümüze iletilmiştir. Tabiat Parkı'nın kaynak değeri orman ekosistemidir. Günöbirlik ve konaklamalı dinlenme amacına uygun olmakla birlikte Kazdağları'nın eşsiz flora ve faunasıyla iç içe oluşu turizm açısından da önem arz etmektedir

E.4. Çayır ve Mera

Balıkesir İlinde 1998 yılında yayımlanan 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında çalışmalar yapılmaktadır. 2025 yılı itibari ile 82.743,15 hektar mera varlığı mevcuttur. Genel durumu zayıf sınıf mera özelliğindedir. Her yıl ocak ayında İl Otlatma Planı hazırlanarak meraların kullanım şekilleri belirlenip, hayvancılıkla uğraşan çiftçilere duyurularak uygulanmaktadır.

4342 Sayılı Mera Kanunu'nun 14. Maddesi kapsamında mera alanları ile ilgili yapılan başvurular sonucuna göre tahsis amacı değişiklikleri yapılmakta, buna karşın 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 5. Maddesi (b) bendi kapsamında hazineye ait taşınmazlardan mera olabilecek uygunluğa sahip alanlar tespit edilerek mera olarak tahsis edilmektedir. Ayrıca Mera Islah ve

Amenajman Projeleri kapsamında İlimizde mera alanlarının ot kapasitesi arttırılarak daha verimli kullanımı sağlanmaktadır.

E.5. Sulak Alanlar

1. **Kuşgölü (Manyas) Ramsar Alanı:** Balıkesir ilinin Bandırma ve Manyas ilçeleri sınırlarında yer almaktadır. Türkiye'nin Ramsar (Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması) Sözleşmesine taraf olmasıyla birlikte 28/05/1994 tarihinde ilk olarak gölün kuzeydoğusunda kalan 10.200 hektarlık bölümü tescil edilmiş, 1998 yılında ise sahanın tamamı Ramsar Listesine dâhil edilmiştir. Tescil alanı büyüklüğü 20.400 hektardır. 28.12.2005 tarihinde Sulak Alan Koruma Bölgeleri belirlenmiştir. Kuş Gölü Sulak Alanının Tampon Bölge alanı 42.876 hektardır. Kuşçenneti Milli Parkı Sınırları Kuş (Manyas) Gölü Sulak Alanı Sınırlarının içerisinde yer almaktadır. Kuşçenneti Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı ve Sulak Alan Yönetim Planı adıyla tek plan yapılması yönünde çalışmalara 2017 yılında başlanmış olup hazırlanan Kuşçenneti Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı ve Sulak Alan Yönetim Planı 06/05/2019 tarihinde Bakanlığımızca, 26/06/2019 tarihinde ise Ulusal Sulak Alan Komisyonunca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.
2. Gönen Deltası Ulusal Öneme Haiz Sulak Alanı: Gönen ilçesinde yer alan 9.770,85 hektarlık sahanın 2016 yılında Sulak Alan Koruma Bölgeleri belirlenmiştir. 2012 yılında Gönen Çayı Deltası Sulak Alan Alt Havzası Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi yapılmıştır. Sulak Alan Yönetim Planı 2017 yılında tamamlanmış olup, Su kalitesi izlenmesi 2018 yılında yapılmıştır. Gönen Deltası Sulak Alan Yönetim Planı Revizyon aşamasındadır. 10 Temmuz 2023 tarihinde yüklenici firma ile sözleşmesi yapılmış olup 4 Temmuz 2024 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.
3. Şeytan Sofrası Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanı: Ayvalık İlçesi sınırları içerisinde bulunan Şeytan Sofrası 24.01.2017 tarih ve 60 sayılı Genel Müdürlük Oluru ile Mahalli Sulak Alan olarak tescil edilmiştir.
4. Karakoç Deresi Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanı: Ayvalık İlçesi sınırları içerisinde bulunan Karakoç Deresi 24.01.2017 tarih ve 56 sayılı Genel Müdürlük Oluru ile Mahalli Sulak Alan olarak tescil edilmiştir.
5. Akçay Sazlıkları Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanı: Edremit İlçesi sınırları içerisinde bulunan Akçay Sazlıkları 03.11.2022 tarih ve 7602847 sayılı Genel Müdürlük Oluru ile Mahalli Sulak Alan olarak tescil edilmiştir.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

İl sınırlarımız içerisinde Tabiat Anıtı bulunmamaktadır.

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Kazdağı Göknarı Tabiatı Koruma Alanı: Edremit ilçesinde yer alan 254,17 hektarlık saha 15.06.1988 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. Endemik ve nesli tehlikeye düşmüş

Kazdağı Gökmarı mevcudiyeti ile zengin bir yaban hayatı potansiyeline sahip eşsiz bir orman ekosistemi özelliği göstermesi sahanın kaynak değeri oluşturmaktadır.

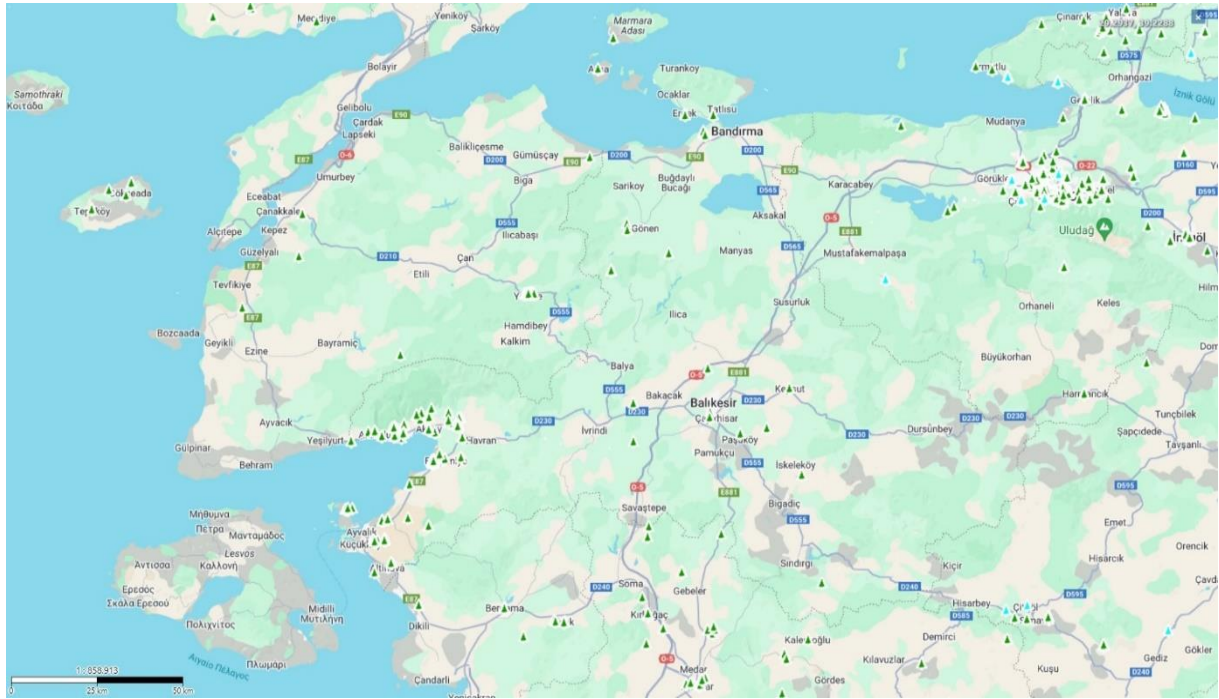


Resim 21- Kazdağı Gökmarı

E.6.3. Anıt Ağaçlar

İl sınırlarımız içinde “Tabiat Varlığı” olarak 2023 Yılıının başından bu yana Müdürlüğümüz personelleri tarafından arazi çalışmaları yapılan ve(ya) devam eden Anıt Ağaç tespitleri yer almaktadır.

İlimizde Toplam 1587 adet tescilli ağaç bulunmaktadır.

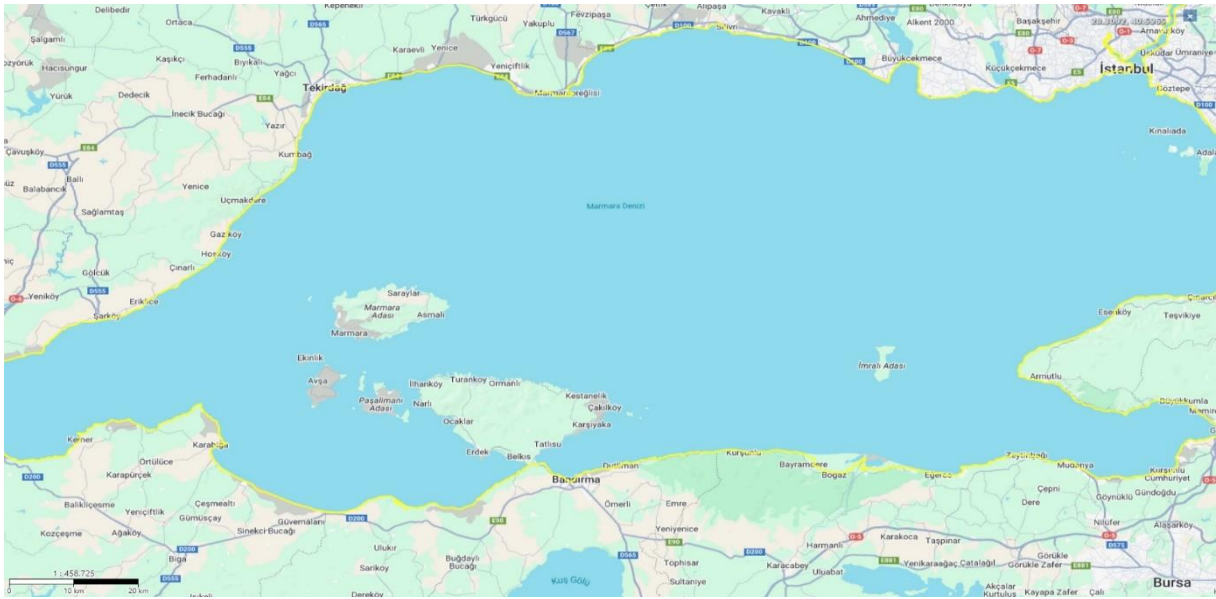


Harita 8- Balıkesir İlinde yer alan Tescilli Ağaçlar

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

05.11.2021 tarih ve 31650 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 04.11.2021 tarih 4758 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilan edilen Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi, İlimiz, Marmara ve Erdek İlçelerinin kara ve deniz yüzeyinin tamamını, Bandırma İlçemizin ise kıyı kenar çizgisinin deniz tarafı olarak sınırlandırılmıştır.

Doğal değerlerin, ekolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik süreçlerin analiz edildiği ve alanda ilgili tarafların yürütmüş olduğu tüm faaliyetlerin de dikkate alındığı, yönetim kriterlerinin belirlendiği bir planlama süreci sonunda Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinin yönetim planı Bakanlığımız tarafından hazırlanarak uygulamaya konulacaktır.



Harita 9- Balıkesir de yer alan özel çevre koruma bölgeleri

E.6.5. Doğal Sit Alanları

Balıkesir İl sınırları içerisinde; 7835,875 hektarlık 1. Derece Doğal Sit Alanı, 41,804 hektarlık 2. Derece Doğal Sit Alanı, 2817,237 hektarlık 3. Derece Doğal Sit Alanı, 99,639 hektarlık Derece Belirsiz Doğal Sit Alanı, 5270,094 hektarlık Nitelikli Doğal Koruma Alanı, 7176,703 hektarlık Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı, 21735,290 hektarlık Kesin Korunacak Hassas Alan olmak üzere toplam 44877,003 hektarlık doğal sit alanı bulunmaktadır.

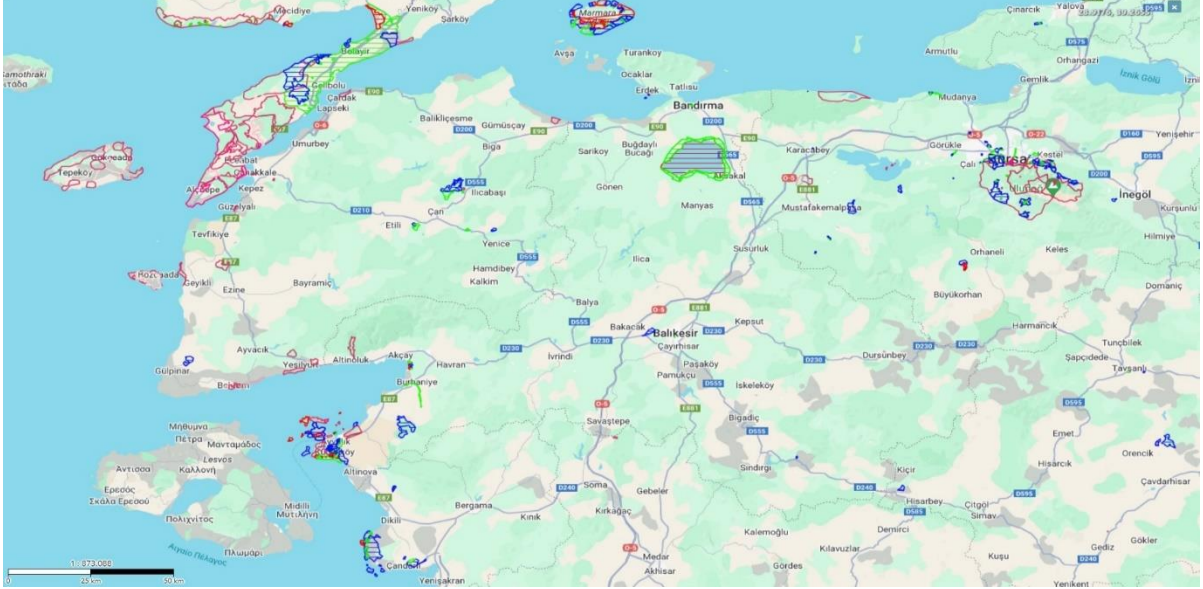
Bakanlığımız 2014 yılı bütçesinde yer alan; “BALIKESİR İLİ DOĞAL SİT ALANLARININ EKOLOJİK TEMELLİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ” Müdürlüğümüz personelinin de katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Bu proje kapsamında İlimiz Doğal Sit Alanları 4 mevsim incelenerek, mevcut doğal sit alanlarının ekolojik durumu ortaya konulup, dosyalar idaremize teslim edilmiştir.

Bu kapsamda;

- 1- Kesin korunacak hassas alanlar
- 2- Nitelikli koruma alanları
- 3- Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları

hakkında, Müdürlüğümüz 2018 yılının başından bu yana 74 adet alana ilişkin raporlardan 74 adedi gündeme alınarak Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunda karara bağlanmış ve onay için Bakanlığa gönderilmiştir. Balıkesir İli Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında 63 adet alan Cumhurbaşkanlığı Kararı ve Bakanlık Makam Oluru ile Tescil edilmiştir.



Harita 10- Balıkesir İli Doğal Sit Alanları

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde doğal, tarihi ve kültürel değerlere sahip ancak kentleşme, turizm, tarım ve sanayi baskısı altındaki Doğal sit alanları ve Özel Çevre Koruma Bölgelerinde; bütünleşik alan yönetimi yaklaşımıyla ve çok yönlü bakış açısı ile Biyolojik çeşitlilik ve doğal değerlerin sürdürülebilirlik anlayışıyla korunması amaçlanmaktadır. Bakanlığımızın “BALIKESİR İLİ DOĞAL SİT ALANLARININ EKOLOJİK TEMELLİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ” kapsamında tescil işlemleri için çalışmalar devam etmekte olup tescilli koruma alanları ve tabiat varlıkları ile ilgili koruma, izin ve onay işlemleri yerine getirilmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı 2. Bölge Müdürlüğü Balıkesir Şube Müdürlüğü sorumluluk sahasında bulunan 2 adet Milli Park, 4 adet Tabiat Parkı, 5 adet Sulak Alan ve 1 adet Tabiatı Koruma Alanı barındırdıkları flora ve fauna türleriyle Türkiye ve Balıkesir İli için eşsiz doğal kaynak değerlere sahip alanlardır ve bu değerlerin hassasiyetinin bilinciyle korunmaktadır.

Kaynaklar

- Tarım ve Orman Bakanlığı 2. Bölge Müdürlüğü Balıkesir Şube Müdürlüğü
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
- <https://ockb.csb.gov.tr/>

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Balıkesir yüz ölçümü; (Göller dahil) **1.458.300** hektar olup, bunun **385.838** hektarı tarım alanı, **83.021** hektarı çayır mera alanı, **632.405** hektarı orman alanı ve **357.036** hektarı tarım dışı arazi olarak kullanılmaktadır.

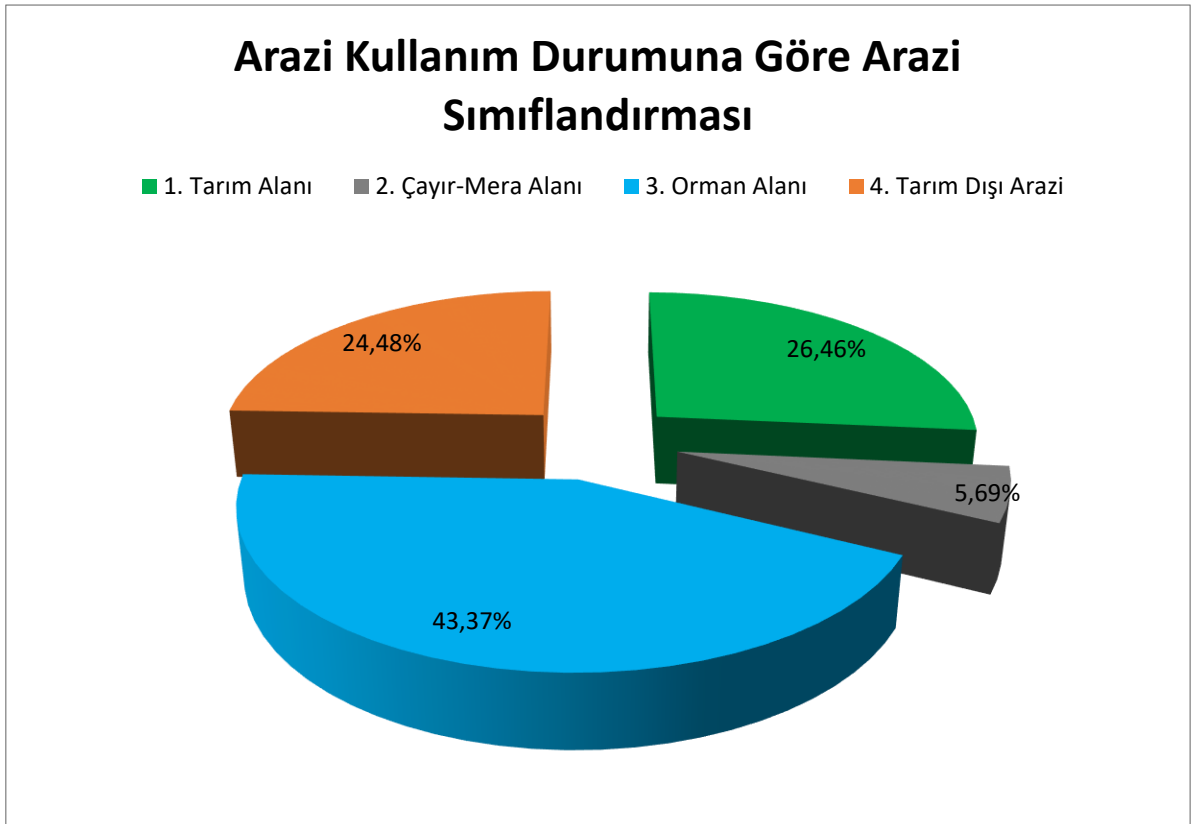
Çizelge 79- Arazi Kullanımı
(OGM - 2024)

Arazi Dağılımı	Alanı (hektar)	Toplam yüzölçümüne Oranı (%)
Tarım Alanı*	385.838	26,46
Çayır-Mera Alanı**	83.021	5,69
Orman Alanı***	632.405	43,37
Tarım Dışı Arazi	357.036	24,48
TOPLAM	1.458.300	100

* : 2024 Yılı TÜİK verisidir.

** : İl Müdürlüğü verisidir.

*** : Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü verisidir.



Grafik 25– Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(TÜİK, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü Verileri 2024)

Çizelge 80– Arazi kullanım sınıflandırması

(TÜİK, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü Verileri 2024)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	2020		2021		2022		2023		2024	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Tarım Alanı*	390.203	26,76	391.141	26,82	390.881	26,80	385.096	26,41	385.838	26,46
2) Çayır-Mera Alanı**	81.828	5,61	82.019	5,63	82.715	5,67	83.440	5,72	83.021	5,69
3) Orman Alanı***	649.115	44,51	649.115	44,51	628.614	43,11	628.614	43,11	632.405	43,37
4) Tarım Dışı Arazi	337.154	23,12	336.025	23,04	356.090	24,42	361.150	24,76	357.036	24,48
TOPLAM	1.458.30	100	1.458.3	100	1.458.3	100	1.458.3	100	1.458.3	100
							0		0	

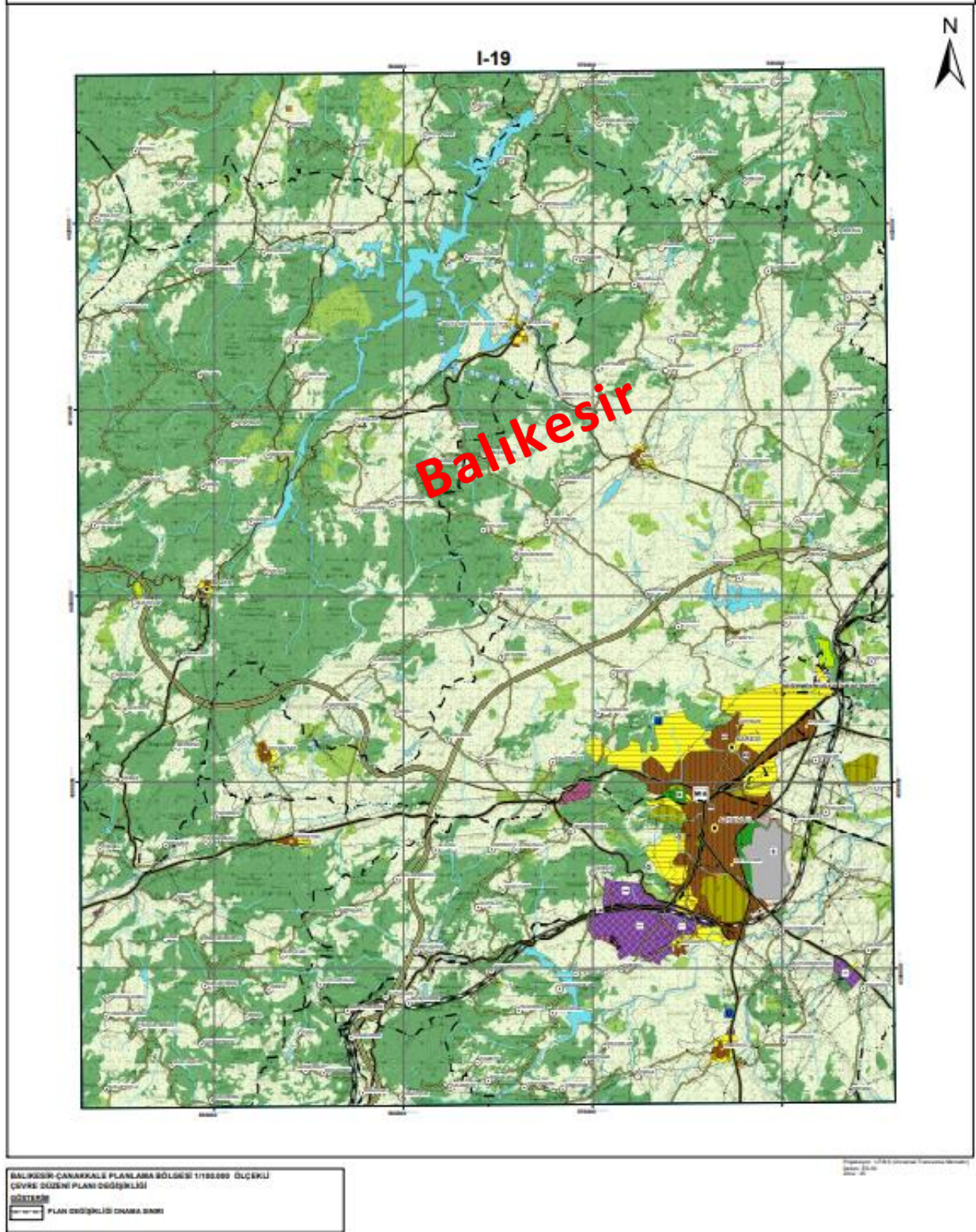
* : TÜİK verisidir.

** : İl Müdürlüğü verisidir.

*** : Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü verisidir.

F.2. Mekânsal Planlama

F.2.1. Çevre Düzeni Planı



F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Balıkesir, coğrafi konum itibarıyla Marmara Bölgesi'nde batıdan Ege Denizi'ne, kuzeyden Marmara Denizi'ne olan kıyıları bakımından önemli bir yerde bulunmaktadır. Ege Denizi'ne olan kıyıların uzunluğu Ayvalık ilçesinde 54 km, Burhaniye ilçesinde 12 km, Edremit ilçesinde 32 km, ve Gömeç ilçesinde 17,5 km olmak üzere toplam 115,5 km'dir. Marmara Denizi'nde kıyı uzunluğu ise Bandırma ilçesinde 60 km, Erdek ilçesinde 34,5 km, Gönen ilçesinde 8 km ve Marmara ilçesinde 72,5 km olmak üzere toplam 175 km'dir. (Toplam:290,5km) (<https://balikesir.ktb.gov.tr/TR-65836/fiziki-ozellikler.html>)

Yüzölçümü 14.299 km² olan Balıkesir, kuzeydoğuda Bursa, güneydoğuda Kütahya ve Manisa, güneybatıda İzmir, batıda Ege Denizi ve Çanakkale ile komşudur. 39°40' kuzey enlemler ile, 26°28' doğu boylamları arasında yer almaktadır. İl sınırları hem Marmara hem de Ege Bölgesi içerisinde dağılmıştır. Fazla engebeli olmayan Balıkesir ili yer şekilleri, büyük ölçüde dalgalı düzlüklerden oluşur. İl alanının yarısından fazlasını kaplayan plato düzlükleri akarsu vadileriyle parçalanmış durumdadır. Yüksekliği 2000 m' yi bulmayan ilin , genel görünümde kuzey kesimini, Karadağ'ın batı uzantıları engebelerendirir. İlin güneydoğu ve güneybatı kesimleri daha dağlıktır. Güneydoğuda Alaçam Dağları'na bağlı Ulus Dağ'ının doruğu 1769 metreye ulaşır. Güneybatı-kuzeydoğu doğrultusundaki Kaz Dağları, il sınırındaki Karataş Tepesinde 1774 m'lik bir yükseklik bulur.

Kaynaklar

- Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
- Balıkesir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

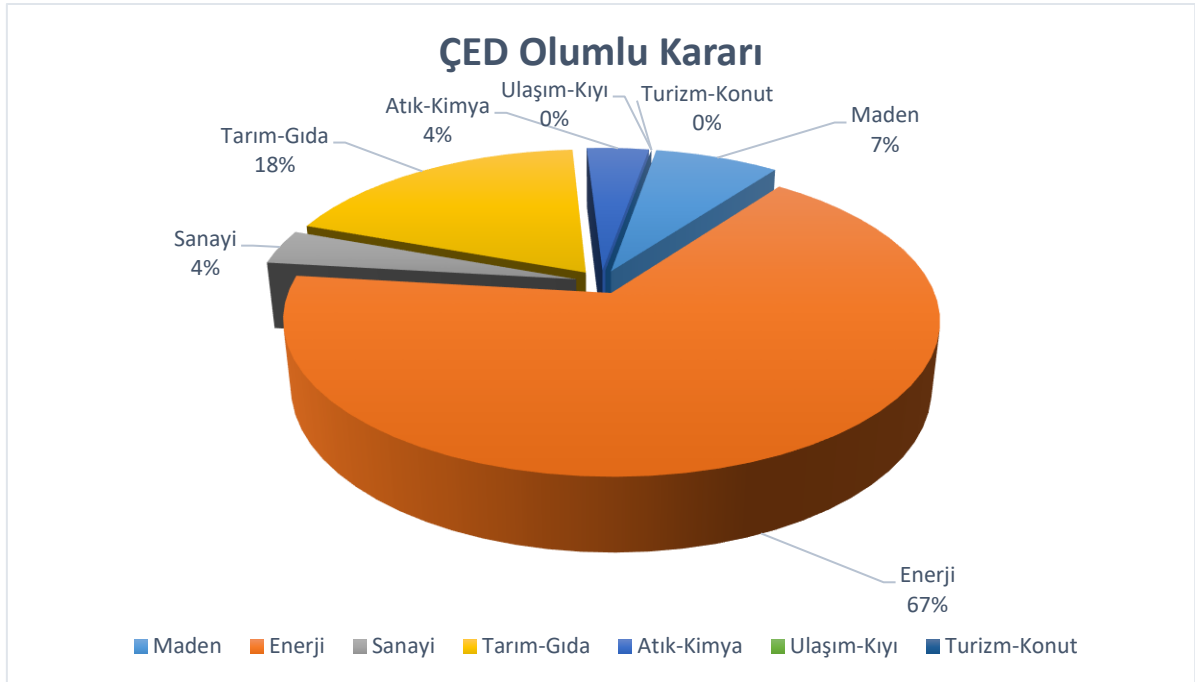
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

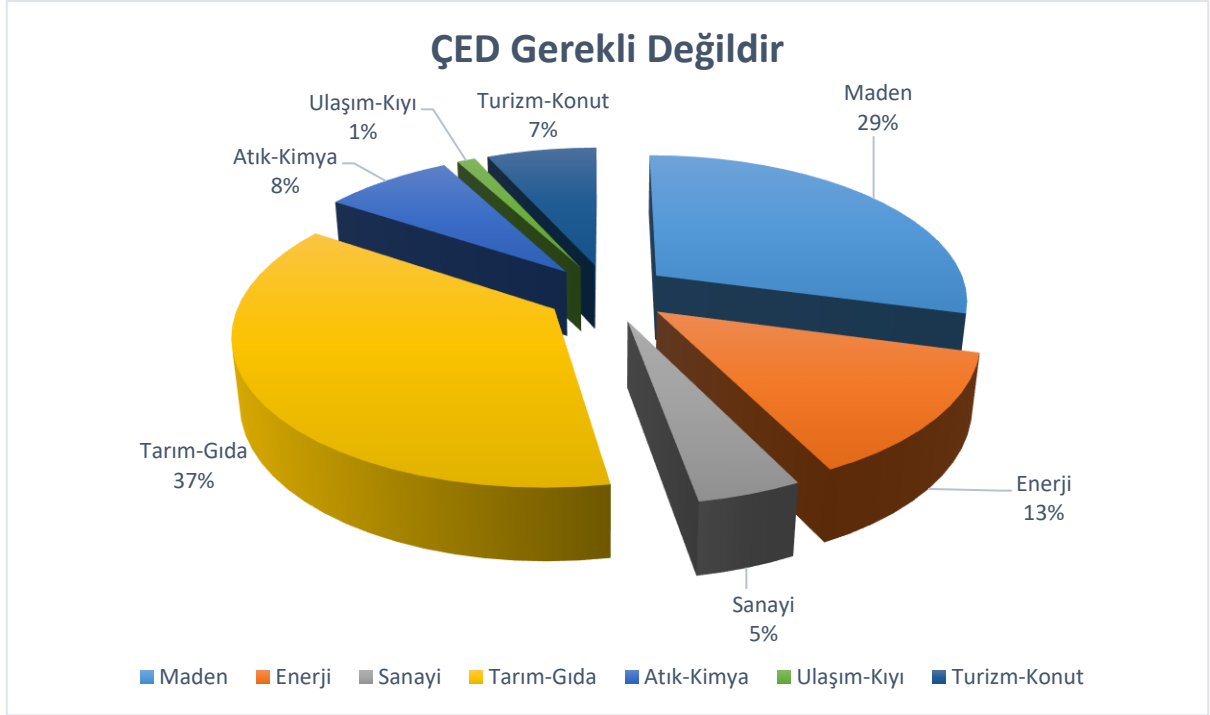
Çizelge 81– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	26	12	4	33	7	1	6	89
ÇED Gereklidir								
ÇED Olumlu Kararı	2	18	1	5	1	-	-	27
ÇED Olumsuz Kararı								
İade/İptal	-	1	-	1	-	1	-	3



Grafik 26-2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)



Grafik 27-2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 82– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
79	12	163	178	115	10	50	607

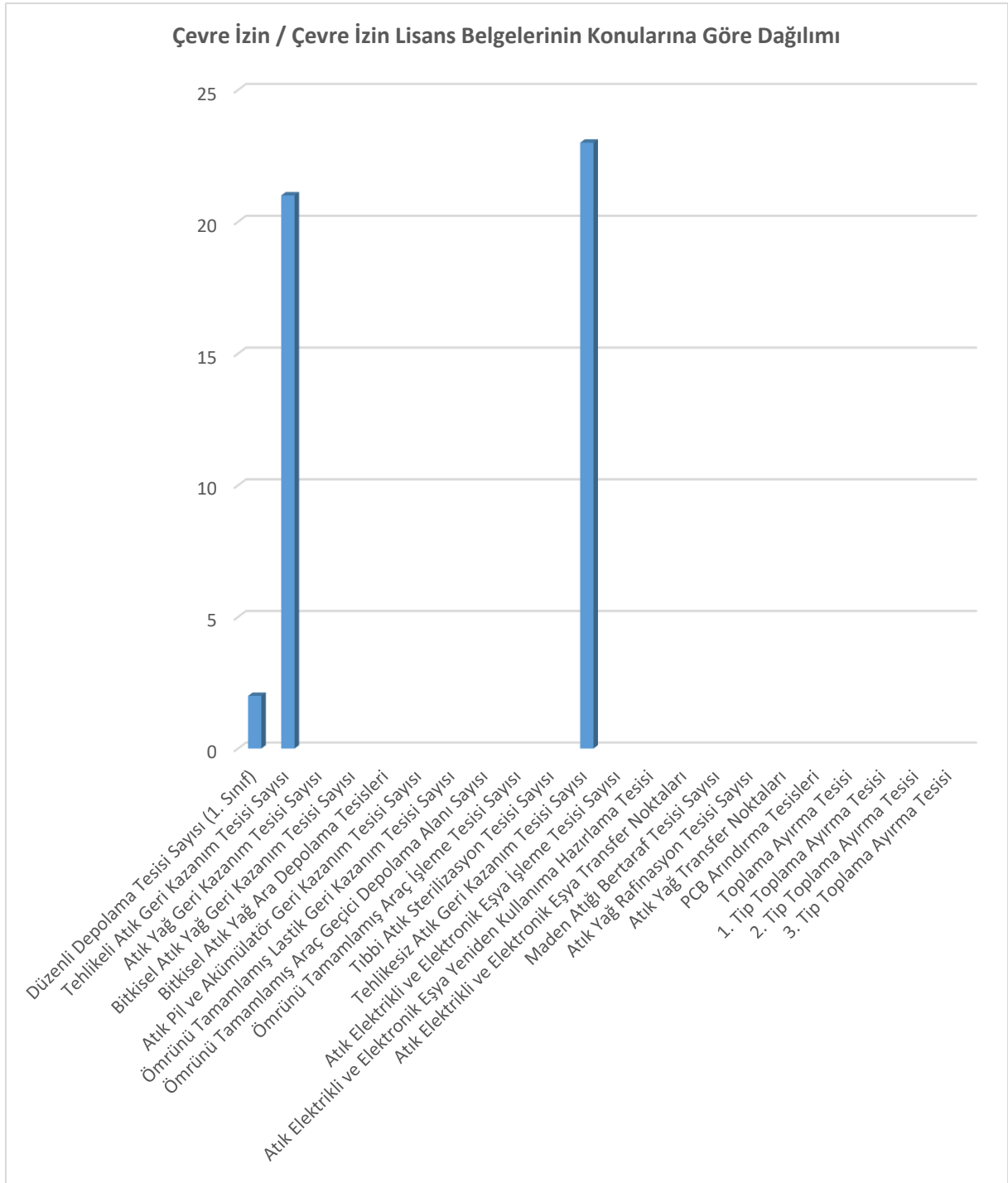
Çizelge 83– 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
75	16	1	7	0	1	0	100

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 84–2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisans Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	7	58	65
Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisans Belgesi	24	86	110
TOPLAM	31	144	175



Grafik 28–2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı (e-izin yazılımı, 2024)

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

- Balıkesir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

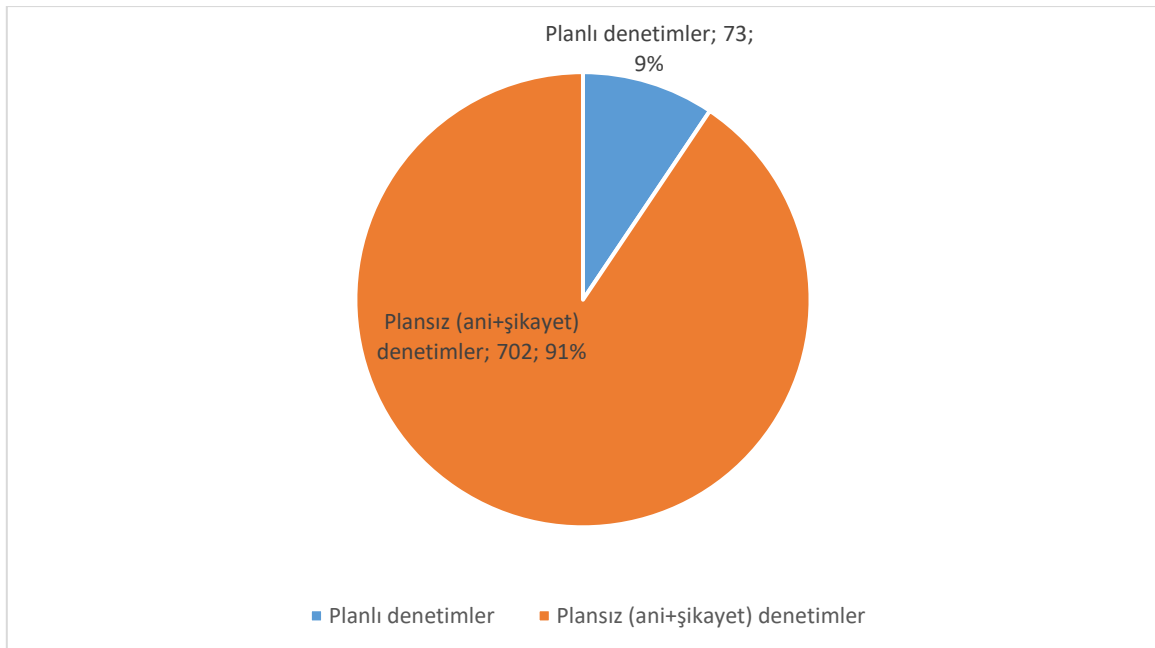
- "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izlemek amacıyla,
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 85-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı*
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	73
Plansız (ani+şikayet) denetimler	702
Genel toplam	775

*05.09.2025 tarihli ve 13477362 sayılı yazı ile iletilen denetim sayılarıdır.

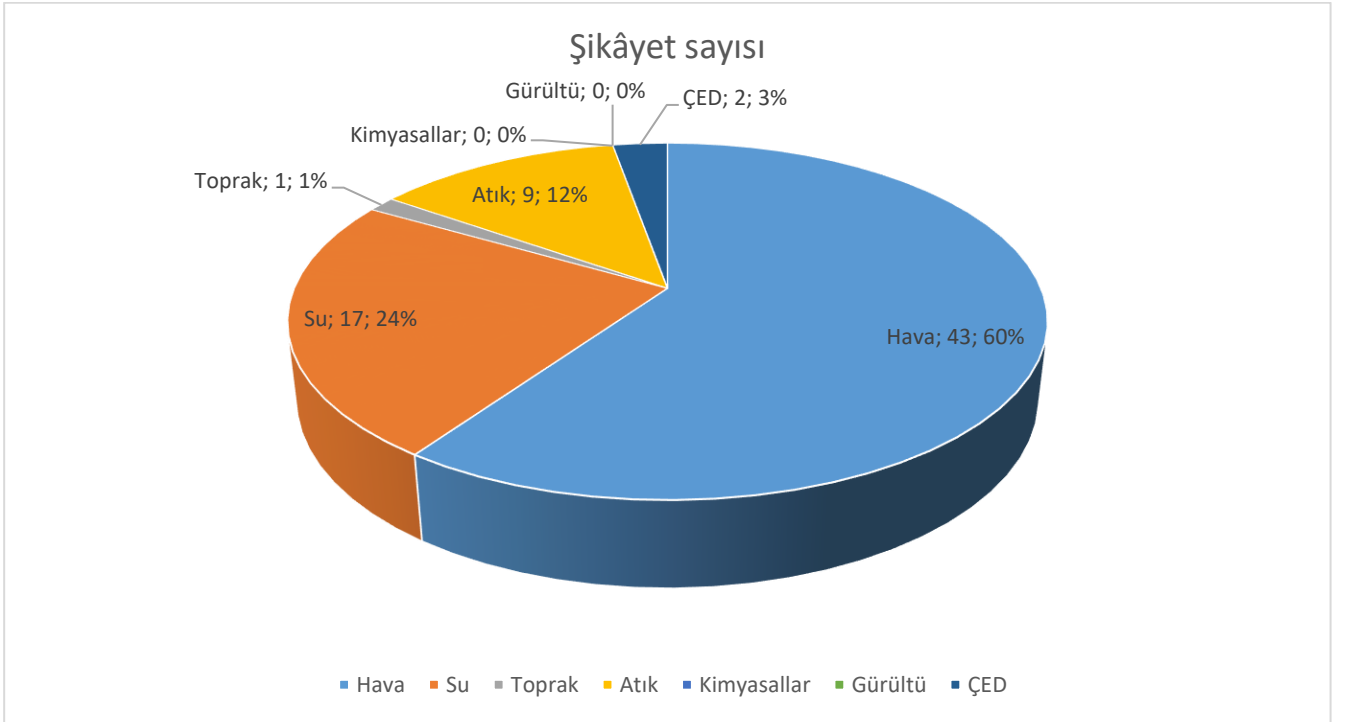


Grafik 29– ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 86- 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	43	17	1	9	0	0	2	72
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	43	17	1	9	0	0	2	72
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	100	100	0	0	100	100

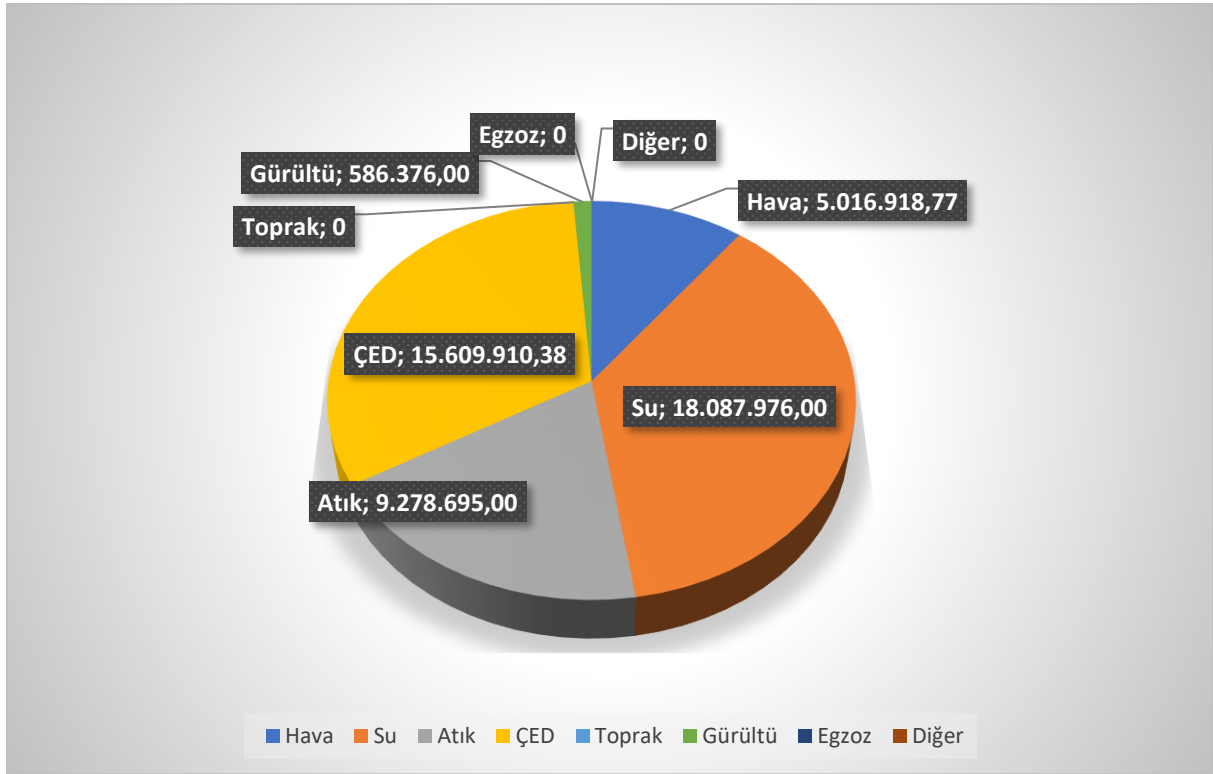


Grafik 30- 2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

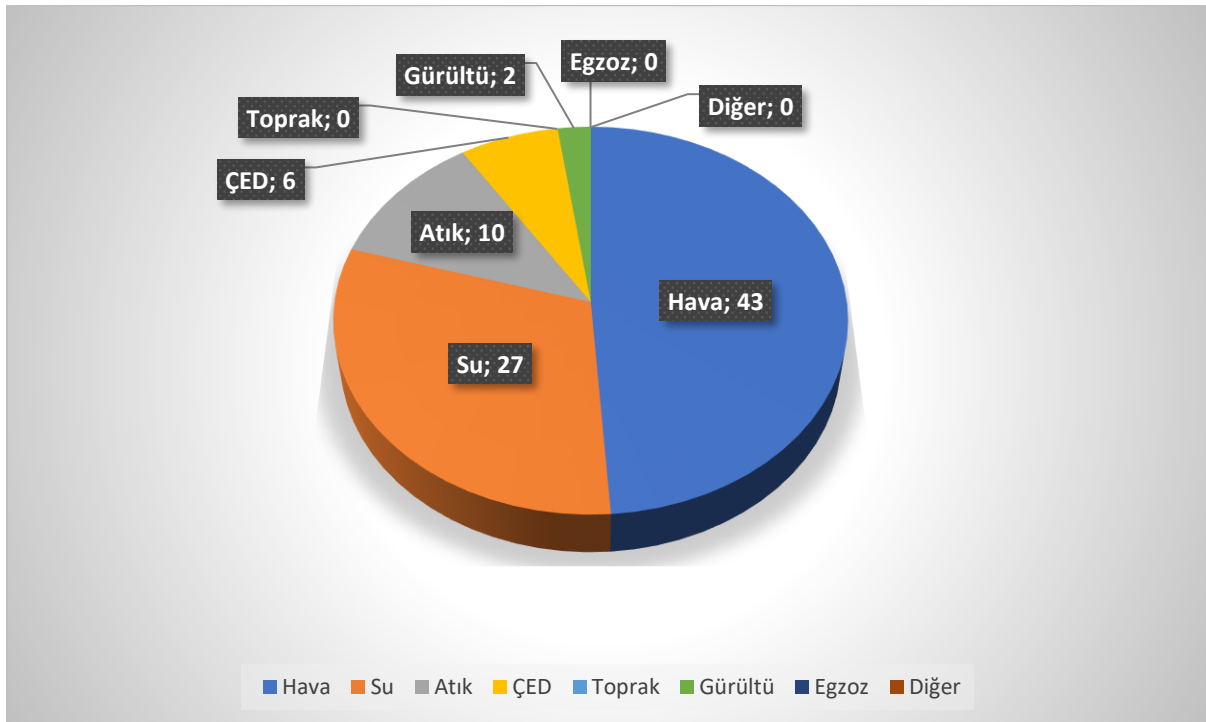
H.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge 87– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Atık	ÇED	Toprak	Gürültü	Egzoz	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	5.016.918,77	18.087.976,00	9.278.695,00	15.609.910,38	0	586.376,00	0	0	48.579.876,15
Uygulanan Ceza Sayısı	43	27	10	6	0	2	0	0	88



Grafik 31-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)



Grafik 32-yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlde 2024 yılı içerisinde uygulanan idari yaptırım kararlarında faaliyet durdurma ve/veya kapatma uygulamaları yapılmamıştır.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

İl genelinde 2024 yılında planlı ve plansız denetimler olmak üzere toplam 726 adet denetim icra edilmiştir. Bu denetimler sırasında 35 adet işletmeye 36.958.847 TL idari yaptırım uygulanmıştır.

Kaynaklar

- Balıkesir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI



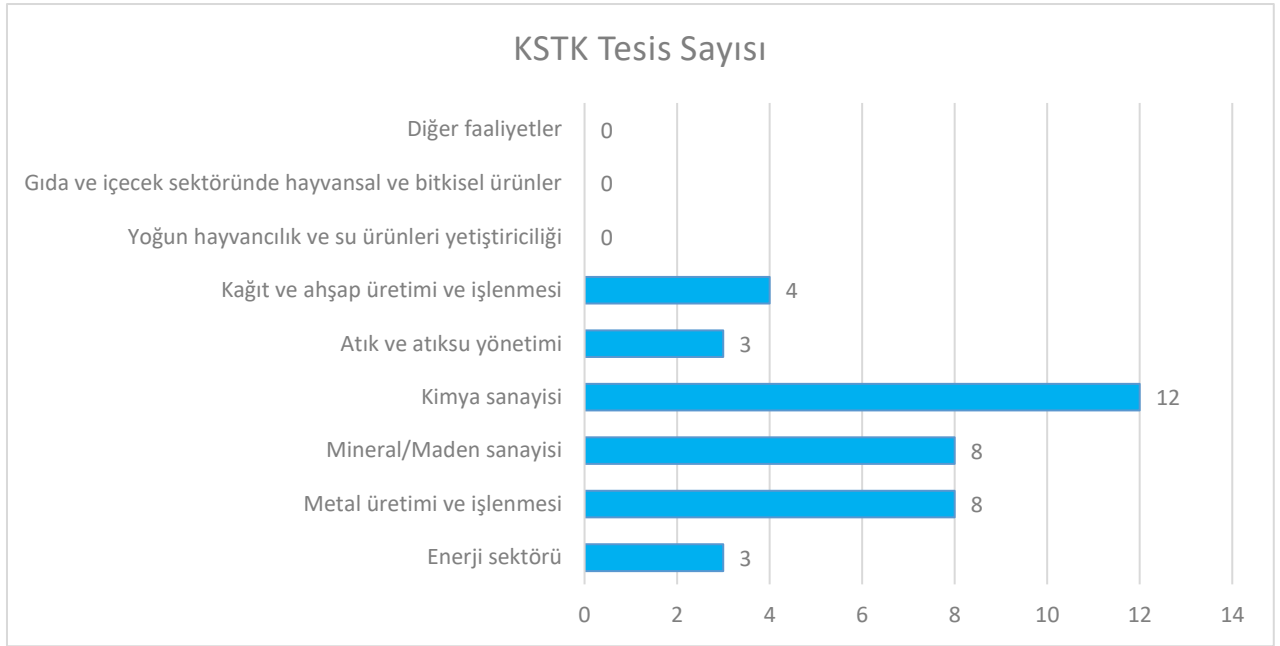
Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

KSTK; belirli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve arıtma, işleme vb. faaliyetler için atıksu aracılığıyla taşınmasına ve tehlikeli/tehlikesiz atıkların taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla tesisler tarafından gerçekleştirilecek raporlamaya dayanan envanterin uluslararası tanımıdır.

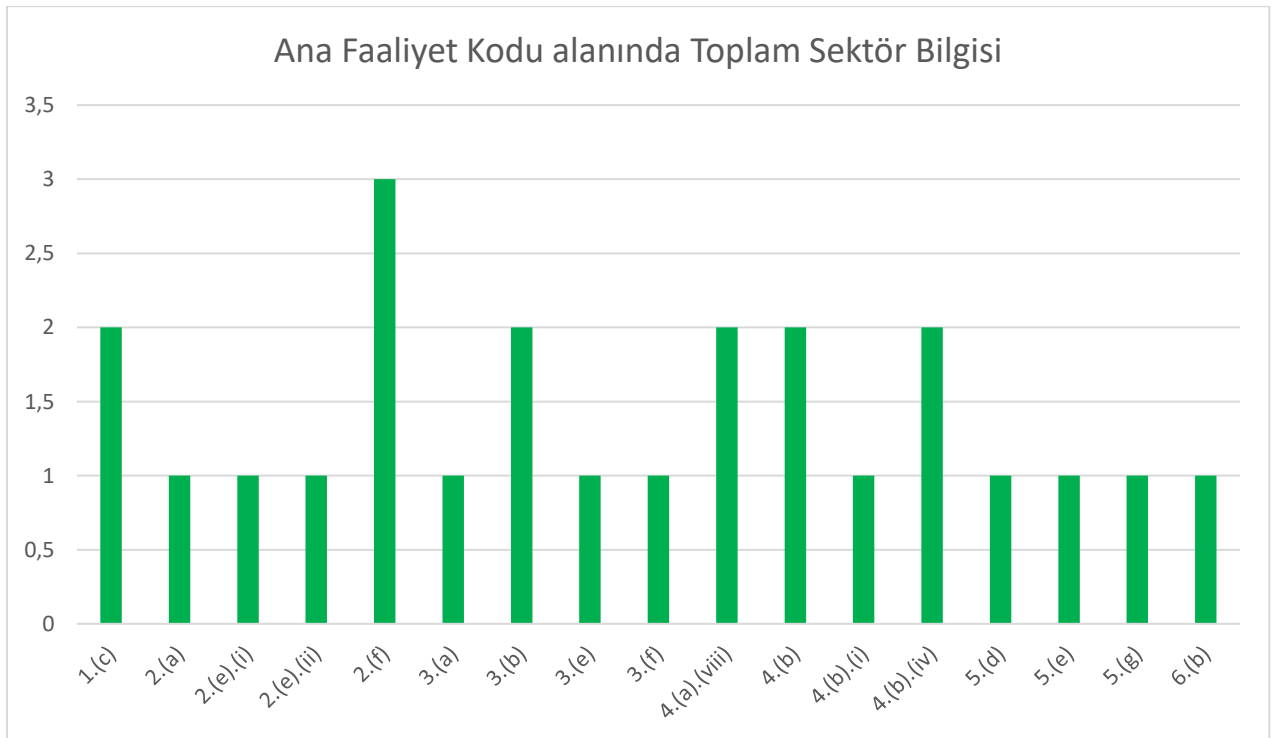
Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır. Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü, üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

Çizelge 88- 2024 İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

Tesisin Ana Faaliyetinin Dahil Olduğu Sektör	KSTK Tesis Sayısı
Enerji sektörü	3
Metal üretimi ve işlenmesi	8
Mineral/Maden sanayisi	8
Kimya sanayisi	12
Atık ve atıksu yönetimi	3
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	4
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	0
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	0
Diğer faaliyetler	0
TOPLAM	38



Grafik 33-Balıkesir İlinde Kirlетici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı



Grafik 34- Balıkesir İlinde Kirlетici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı

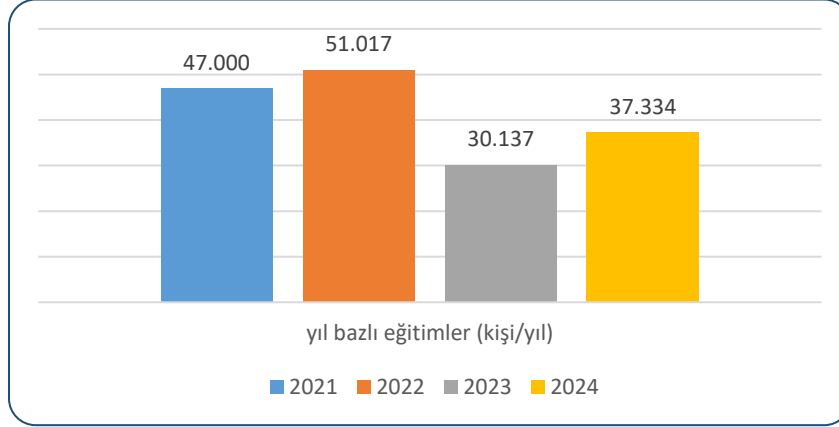


Harita 12Balıkesir İlinde Kirlетici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

İlimizde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında, Okullarda, İşyerlerinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe Belediye Başkanlıkları ve Firmaların çevre sorumluları tarafından eğitimler ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde **37.334** kişiye eğitim verilmiştir.



Grafik 35- Çevre Eğitimleri

Kaynaklar

- Balıkesir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- EÇBS, Sıfır Atık Yönetim Sistemi, 2024 Yılı